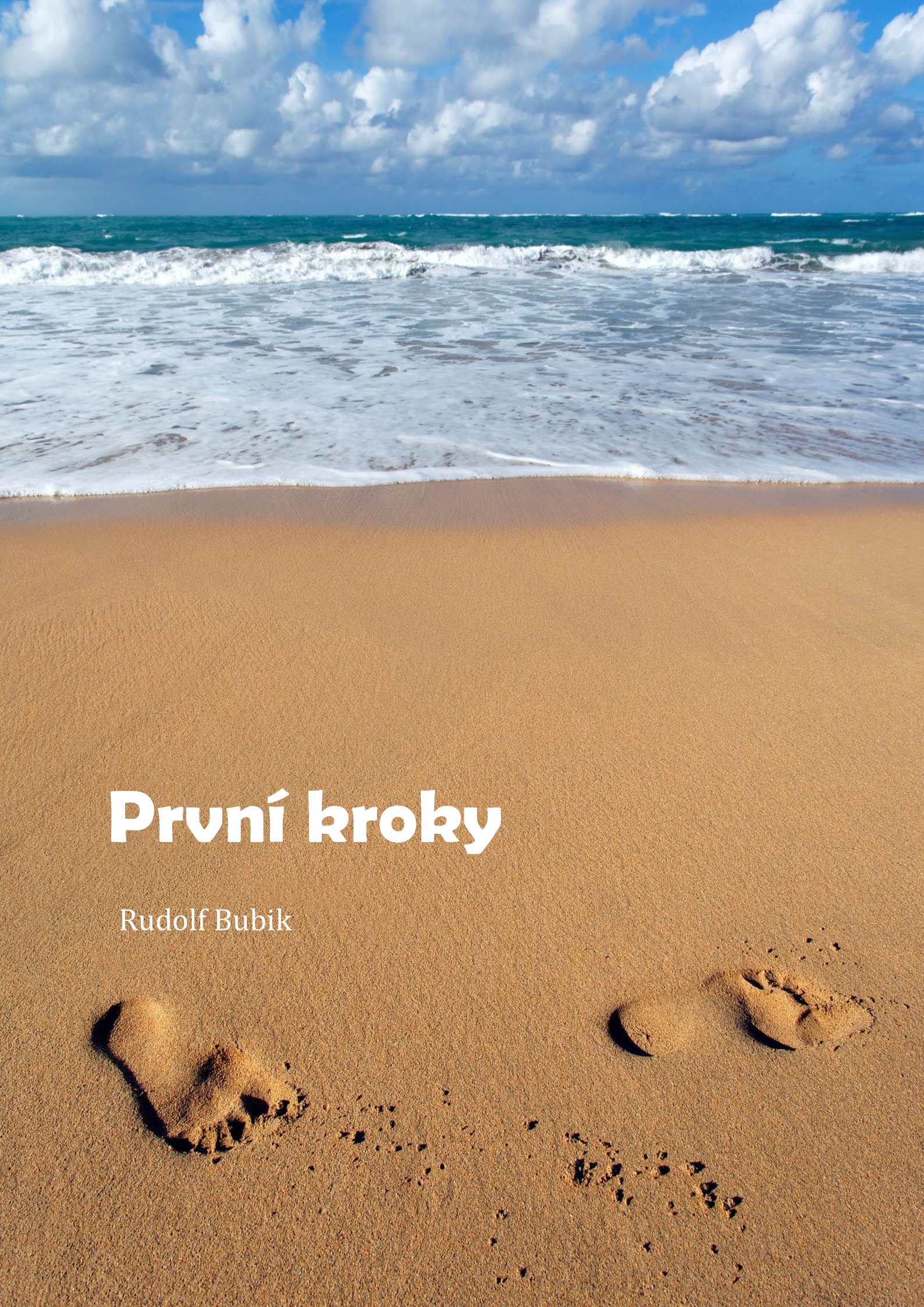

První kroky

Rudolf Bubík

První kroky (úvod)

V několika člancích bychom vás chtěli seznámit s publikací První kroky, kterou vydalo [Nakladatelství Křesťanský život](#), 735 43 Albrechtice 504 v prvním vydání v listopadu 2000.

Tato publikace je určena začátečníkům ve víře. Doporučuji ji číst pod vedením zkušeného vyučujícího, který bude schopen zodpovědět všechny případné doplňující dotazy. V našem sboru se nám osvědčilo probírat cca. jednu lekci týdně, u kapitol delších a náročnějších pomaleji. Věřím, že text může oslovit i křesťany ve víře starší a stát se věroučným standardem tam, kde jiný zatím chybí.

Jsem vděčný všem, bez nichž by tato publikace nemohla vyjít.

Děkuji ThMgr. Karlu Dřízalovi a ThMgr. Danu Drápalovi za dílčí korektury a Pavlu Jartymovi a Georgu Batsonovi, D.Min za vzácné připomínky.

A. Navrátil

Autor: Rudolf Bubik

Spoluautoři: MUDr. Aleš Navrátil (kapitoly 1-11, 13-15)

Mgr. Aleš Franc (kapitola 12)

Poznámka:

Pokud není uvedeno jinak, citáty z Bible jsou převzaty z Českého ekumenického překladu podle vydání z r. 1988

Jiné překlady jsou označeny takto:

kral. - Bible kralická, vydání z r. 1613

KMS - Nová smlouva, vydání KMS z r. 1994

Ted', když Bůh zasáhl tvé srdce (1. lekce)

Bůh se dotkl tvého srdce. Víš, že jej potřebuješ, že již dále bez něj nemůžeš žít. Nejsi první a zřejmě ani poslední, kterému se to stalo.

Před necelými dvěma tisíci lety se totéž přihodilo v jediný den třem tisícům lidí najednou. Když Pán Ježíš odcházel do nebe, přikázal svým učedníkům, aby se odebrali do Jeruzaléma a tam v očekávání setrvali, dokud nebudou pokřtěni Duchem svatým (Sk 1,4-5). Byli poslušni a asi sto dvacet jich bylo shromážděno v modlitbách, když se náhle naplnilo Ježíšovo zaslíbení - do místnosti zavanul Duch svatý, což se projevilo velice dramaticky. Strhl se hukot, jako když se žene prudký vítr, nad každým v místnosti se objevil ohnivý jazyk a učedníci byli naplněni Duchem svatým. Obdrželi přitom dar mluvit jinými jazyky.

Tito dosud bázlivi a ustrašení lidé směle vyšli do ulic a začali lidem, kteří se kolem nich shromáždili, kázat dobrou zvěst o Ježíši Kristu a novém životě v něm. Byl svátek letnic a Jeruzalém byl přeplněn návštěvníky ze všech koutů tehdy známého světa. Mnozí z nich, ač Židé, a rozuměli nejlépe jazyku země, ve které žili již léta či desetiletí a jím také mluvili. Přesto slyšeli zvěstovat Ježíše Krista v řeči, která jim byla vlastní. Divili se tomu, protože v nich rozpoznali lidi prosté, nevzdělané. Někteří posluchači se jim posmívali a říkali: „Jsou opilí.”

Tu vystoupil Petr spolu s ostatními apoštoly a oslovil všechny shromážděné. Popřel, že by byli opilí (vždyť bylo teprve devět hodin ráno!), a poukázal, že se naplnilo zaslíbení dané již prorokem Jóelem, že nastane čas, kdy Bůh sešle Ducha svatého na všechny lidi. Dále jim ukazoval z Písma, že Ježíš Kristus je ten Spasitel, kterého Židé očekávali již tisíce let. On je mocen změnit jejich životy, dát jim vše, co potřebují k plnému a nádhernému životu s Bohem! (viz Skutky 1. a 2. kapitola)

Ti, kteří apoštolům naslouchali, byli touto řečí zasaženi ve svých srdcích a ptali se: „*Co máme dělat, bratři?*” (Sk 2,37) □ Možná jsi ve stejné situaci a ptáš se: „Co mám dělat?” Jednou můžeš sloužit dalším lidem, kteří se tě budou ptát podobně. Pro sebe i pro ně potřebuješ jasnou a konkrétní odpověď. Apoštol Petr ji tehdy dal třem tisícům shromážděných lidí. Oni ji přijali a jejich život byl proměněn.

Pojďme se na tuto odpověď podívat. Je aktuální i dnes, pro tebe a pro každého dalšího člověka. Petr jim odpověděl: „*Obráťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého. Neboť to zaslíbení platí vám a vašim dětem i všem daleko široko, které si povolá Pán, náš Bůh.*” A ještě mnoha jinými slovy je Petr zapřísahal a napomínal: „*Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!*” (Sk 2,38-40)

V této odpovědi jsou obsaženy čtyři základní věci, jedno zaslíbení a tři úkony, které máme udělat, abychom se stali v plnosti křesťany.

Máme se obrátit

Bůh nám v Bibli říká, že každý člověk je hříšník. Prvním hříchem je to, že žijeme bez Boha, nehledáme jeho vůli pro svůj život a neposloucháme ho. Všechny ostatní hříchy se od tohoto prvního odvíjejí. Výraz „obrátit se” je výstižný. Písmo přirovnává náš život k cestě. Jdeme-li

po ní bez Boha, pak ať se snažíme sebevíc, jdeme přesně obráceně, než jak pro nás zamýšlí Bůh. Je potřeba se zastavit a udělat obrat o sto osmdesát stupňů a vydat se opačným směrem, tentokrát pod Božím vedením. K tomuto obrácení patří neoddělitelně odvrhnutí všech hříchů v našem minulém i současném životě. Bible to nazývá pokáním. Náš nový život by měl být již zcela podřízen normě Bible, a tedy oproštěn od vědomých hříchů a naplněn hledáním Boží vůle.

Tento krok je možný jen přijetím oběti Ježíše Krista, která smazává všechny naše hříchy, když mu odevzdáme svůj život. Jeho smrt, vzkříšení a panování v nebesích jsou nám zárukou následného plnohodnotného a požehnaného života.

Křest ve vodě

Spolu s Večeří Páně jsou to jediné dva obřady, které nám Pán Ježíš ustanovil. Jinak je život křesťana značně pestrý a neformální. Písmo nám jasně ukazuje, že pokřtěni máme být na potvrzení naší víry v Ježíše Krista. Jestliže odevzdáme Bohu svůj život, uzavíráme s ním v podstatě smlouvu - přijímáme Kristovu oběť, která nás očisťuje od hříchu, a dáváme se Bohu zcela do rukou. Tento krok můžeme učinit v soukromí, bez mnoha svědků, a Bůh jej přijímá se vši vážností. Trvá však následně na veřejném stvrzení smlouvy křtem ve vodě ponořením, jak je nám popsán v Písmu.

Toto ustanovení lze přirovnat k manželství. Když se snoubenci rozhodnou, že vstoupí do manželství, dají si slovo, které je pro obě strany maximálně zavazující. Přesto manželství vzniká až obřadem v církvi nebo na úradě. Do té doby ani před Bohem ani před lidmi nejde o právoplatný manželský svazek. Stejně tak křest ve vodě potvrzuje naši smlouvu uzavřenou s Bohem, kterou bere i před křtem jak Bůh, tak my se vši vážností.

Křest Duchem svatým

Každý, kdo vydá svůj život Bohu skrze oběť Ježíše Krista, přijímá zároveň do svého života Ducha svatého, třetí osobu Boží trojice. Ten nás uvádí do života s Bohem podle Písma, jeho slova. (J 16,5-15) Bůh má pro nás ale připraveno ještě mnohem víc. Chce nás uvést do ještě těsnějšího obcenství s Duchem svatým a dát do našeho života své dary. To se děje křtem Duchem svatým, který prožili Ježíšovi učedníci na letnici, jak jsme si řekli na začátku této lekce. Toto zaslíbení je určeno všem, které si Bůh povolává. (Sk 2,39)

Jako poslední věc říká Petr „Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení.“ Jasnější je kralický překlad „**Oddělte se od tohoto pokolení zlého**“. Jde o to, abychom se oddělili od hříchu, který nás obklopuje. Ne abychom se vyhýbali lidem a stáhli se do samoty, ale abychom se již nenechali dále vtahovat do věcí, které Bible označuje za hřích.

Těmito čtyřmi kroky se stáváme v plnosti křesťany. Není to konec naší cesty, ale naopak začátek. Jsou to přelomové, vesměs jednorázové události. Ve 2. kapitole knihy Skutků dále čteme ve verších 41-42, že se k církvi připojily 3 000 lidí. Tito členové církve pak dělali další čtyři věci. Ne už jednorázově, ale jako program na celý život.

Vytrvale poslouchali učení apoštolů

Staré úsloví říká: „Řekni mi, s kým se stýkáš a já ti řeknu, jaký jsi.“ Nově obrácení lidé si vybrali dobrou společnost - společnost apoštolů. A dobrou duchovní stravu - jejich vyučování.

Učíme se nejen poslechem kázání, četbou Bible a dobrých křesťanských knih, ale také společenstvím s křesťany staršími ve víře. Základem však má být zdravé učení těch, které Bůh postavil do apoštolského úřadu, ať již předávané jimi samotnými či zprostředkované dalšími učiteli v církvi.

Byli spolu

Potřebujeme společenství ostatních křesťanů. Kromě „duchovní“ činnosti - modliteb, nedělního shromáždění atd. máme mít také neformální společenství, nalézat mezi křesťany přátele, společně se bavit, pracovat i odpočívat. To vše buduje naše vzájemné vztahy a umožňuje to, aby církev fungovala dobře, jako jedno tělo.

Lámali chléb

Scházeli se k Večeři Páně. Již jsme si řekli, že spolu se křtem ve vodě se jedná o jediné dva obřady, které Pán Ježíš ustanovil. Když se dělíme o chléb a víno, připomínáme si tak Krista (Lk 22,14-20), zejména jeho oběť za nás. Skrze Večeři Páně působí v našich životech Boží moc. Někdy jsou naše životy během ní i viditelně proměněny např. uzdravením z nemoci. Na druhé straně apoštol Pavel varuje, abychom nepřijímali Večeři Páně, pokud ve svých životech trpíme nějaký hřích: *Kdo jí a pije a nerozpoznává, že jde o tělo Páně, jí a pije sám sobě odsouzení. Proto je mezi vámi tolik slabých a nemocných a mnozí umírají. (1Kor 11,29-30).*

Modlili se

Společná modlitba je pro křesťany velice důležitá. Udržuje každé společenství - náš osobní vztah s Bohem, naše manželství, sbor, církev. Tam, kde schází modlitba, vztah odumírá.

Před lety se bratr biskup modlil a ptal se Pána, proč se mnozí křesťané odvrací od Boha a vracejí se do světa. Bůh mu ukázal těchto osm bodů. Děje se to proto, že je lidé nenaplnili či nenaplnují.

Během své pastorační praxe jsem mluvil s řadou křesťanů, kteří trpěli nejrůznějšími problémy. Velice často jsme po společném hledání odhalili, že jejich kořenem byla absence některého či některých z těchto bodů v jejich životě.

V dalších lekcích tyto jednotlivé body rozvedeme a přidáme k nim několik dalších. Vstup do nich co nejdříve.

Bůh Otec (2. lekce)

Kdo nemiluje, nepoznal Boha, protože Bůh je láska. (1J 4,8)

Motto lekce tvoří Janovo prohlášení, že „*Bůh je láska*”. Věřím, že toto je nejdůležitější věc, kterou potřebujeme pochopit a přijmout. Bez toho nemůžeme k Bohu přistoupit s očekáváním dobrého a s důvěrou. V celé lidské historii se Satan snažil lidi přesvědčit o pravém opaku, zatímco Bůh lidem svoji lásku stále dokazoval. Tato historie je z části zachycena v Bibli.

Boží láska

Nevěřící lidé se často pohoršují nad „tvrdostí”, se kterou Bůh potrestal Adama s Evou za jejich hřích a spolu s nimi celé lidstvo. Proč za jeden drobný prohřešek tak radikální trest? I řada křesťanů stojí nad touto otázkou bezmocná a nenalézá odpověď. Je jim nepochopitelný jejich Bůh, podle Písma nesmírně milující, milosrdný, dlouho shovívající, který s prvními lidmi jedná zdánlivě tak rychle a tak tvrdě.

Věřím, že odpověď máme v Písmu - Bibli. Pojdme se do ní podívat.

Vstupme spolu do okamžiku, kdy se lidé po svém hříchu přioděli fíkovými listy: „*Tu uslyšeli hlas Hospodina Boha procházejícího se po zahradě za denního vánku. I ukryli se člověk a jeho žena před Hospodinem Bohem uprostřed stromů v zahradě. Hospodin Bůh zavolal na člověka: „Kde jsi? On odpověděl: „Uslyšel jsem v zahradě tvůj hlas a bál jsem se. A protože jsem nahý, ukryl jsem se. Bůh mu řekl: „Kdo ti pověděl, že jsi nahý? Nejedl jsi z toho stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst?” Člověk odpověděl: „Žena, kterou jsi mi dal, aby při mně stála, ta mi dala z toho stromu a já jsem jedl.” Proto řekl Hospodin Bůh ženě: „Cos to učinila?” Žena odpověděla: „Had mě podvedl a já jsem jedla.” I řekl Hospodin Bůh hadovi:...*” A následuje výčet trestů pro hada, muže i ženu. (Gn 3,8-19)

Bůh, který je vševědoucí, věděl, že Adam s Evou porušili jeho zákaz. „*A Hospodin Bůh člověku přikázal: „Z každého stromu zahrady smíš jíst. Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojedl, propadneš smrti.”* (Gn 2,16-17) - V tom okamžiku, kdy lidé zhřešili, mohl se před nimi objevit a oznámit jim trest, který je čeká. Ve své lásce a shovívavosti však udělal něco jiného. Procházel se po zahradě. Čekal na jednání Adama a Evy.

Vzpomínám si na svoji reakci, když jsem jako dítě při hře rozbil lustr. Rodiče nebyli doma. Jakmile jsem uslyšel cvaknout ve dveřích zámek, běžel jsem tam s pláčem a hned prosil o odpuštění. A bylo mi odpuštěno. Žádný trest nepřišel. Rodiče viděli moji lítost a ochotu nic nezastírat.

Adam s Evou se ukryli před Hospodinem uprostřed stromů v zahradě. Proč? Nemuseli se skrývat, byli již přiodeni fíkovými listy. (Gn 3,7) Bůh, který o tom věděl, protože Bůh ví všechno, jim chtěl dát druhou příležitost: Adame, kde jsi? Adam, který se prvně skryl spolu se svým hříchem, skrývá jej i nadále: „*Uslyšel jsem v zahradě tvůj hlas a bál jsem se. A protože jsem nahý, ukryl jsem se.*”

Proč Adam říká, že se bál? Měl již někdy zkušenost s trestajícím Bohem? Byl zraněný z dětství a bál se zranění dalšího? Vůbec ne. Jeho dosavadní zkušenost s Bohem byla jen a jen dobrá. Do této doby byl jen obdarováván. Proč najednou říká, že se Boha bojí? Mám jediné vysvětlení. Adam s Evou uvěřili Satanově lži, že Bůh je ve skutečnosti tvrdý a nepřející. Had ženu ujišťoval: „*Nikoliv, nepropadnete smrti. Bůh však ví, že v den, kdy z něho pojíte, otevřou se vám oči a budete jako Bůh znát dobré i zlé.*” (Gn 3,4-5) - A této lži věřili i nadále. Bůh jim dával možnost, aby k němu sami přišli, vyznali svůj hřích a prosili o odpuštění. Proto se procházel zahradou. Adam s Evou však této příležitosti nevyužili. Ukryli se.

Bůh dává druhou možnost: Adame, kde jsi? Ani této Adam s Evou nevyužijí. Adam lže: „*Bál jsem se*”. (Ty jsi ten zlý, silný a tvrdý a já, slabý a hodný, se tě bojím.) Jak se mohl bát toho, který ho do té doby zahrnoval jen dobrým a který k němu opět přicházel s láskou a milosrdenstvím, nabídkou odpuštění? A na tuto lež vrší lež druhou: „*A protože jsem nahý, ukryl jsem se.*” Nebyl již nahý, nemusel se ukrývat. Byl přioděn fíkovými listy. Bůh na tyto lži a útoky odpovídá další nabídkou smíru. Snaží se přivést Adama s Evou k vyznání hříchu: „*Kdo ti pověděl, že jsi nahý? Nejedl jsi z toho stromu, z něhož jsem ti zakázal jíst?*” Ještě byla šance. Ještě byl čas říct: „Ano Otče, jedl. Odpusť.” Adam však odpověděl: „*Žena, kterou jsi mi dal, aby při mně stála, ta mi dala z toho stromu a já jsem jedl.*” Ne já jsem zhřešil, ale „žena, kterou jsi mi dal”. (Nebýt jí, mohlo být všechno v pořádku. Tys mi ji dal, aby mi pomáhala a místo toho mne svedla ke hříchu. Vlastně za to všechno můžeš ty. Tvůj „výrobek” zklamal.)

Když Bůh vidí tuto hroznou tvrdost, neústupnost, odmítnutí podané ruky, obrací se s menšíci se nadějí k ženě: „*Cos to učinila?*” Opět podaná ruka. - Promluvme si o tom, řekni, co se stalo. A odpověď? „*Had mě podvedl a já jsem jedla.*” (Had, kterého jsi stvořil, je vinen. A proto také ty. Nebýt jeho, nemuselo se nic stát.) Ani náznak lítosti, ani náznak uznání vlastní viny.

V tom okamžiku Bůh rezignuje. Tolikrát se nabídl, tolikrát dal příležitost. A odpovědi mu byla jen vzpurnost a obviňování. Zde již nešlo jen o hřích, který mohl být odpuštěn a smazán. Šlo o něco mnohem vážnějšího. Lidé se vzbouřili proti Bohu. Odmítli jeho autoritu. Odmítli vyznat svůj hřích, svoji neposlušnost a vrátit se k poslušnosti. V tomto okamžiku mohl Bůh své stvoření, které se proti němu postavilo, zničit. Bůh to neučinil. Jeho láska se opět projevila: „*I řekl Hospodin Bůh: „Teď je člověk jako jeden z nás, zná dobré i zlé. Nepřipustím, aby vztáhl ruku po stromu života, jedl a byl živ navěky. Proto jej Hospodin Bůh vyhnal ze zahrady v Eden, aby obdělával zemi, z níž byl vzat.*” (Gn 3,22-23) - Bůh věděl, že v zahradě Eden je ještě jeden strom - strom života. Když člověk navzdory zákazu jedl ovoce ze stromu poznání dobrého a zlého a vzpurně se Bohu postavil, odmítl jej nadále poslouchat, hrozilo ještě větší nebezpečí. Jistě by po čase jedl i ze stromu života, a tím by se stal nesmrtelnou, věčnou bytostí žijící ve vzpouře proti Bohu. Stejně jako Satan - navěky odsouzený, již bez další šance. Toto Bůh nechtěl dopustit. Měl naději, že může člověka ještě přivést ku pokání. Ale byla jen jedna cesta. Zabránit mu, aby se stal věčnou bytostí. A proto Bůh z lásky vyhání člověka ze zahrady Eden. Dává mu šanci.

A jak to bylo dál? Většina z vás to již ví: „*Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.*” (Jan 3,16) - Jak měl Bůh člověka přesvědčit o své lásce, když jím byl odmítnut? Jak ho měl přesvědčit, že ho opravdu miluje a chce pro něj jen dobré? Pomocí zlata a drahého kamení to nešlo. Tolik lidí je vlastní, a přesto se Boží lásce vysmívají.

Kdyby Bůh položil za člověka svůj vlastní život, snad by to mnohými zatřásl. Ale i tak by mnozí pohrdli. Cožpak někteří horší vůdcové pro své klienty neudělají totéž?

A proto Bůh hledal to nejcennější a našel - svého Syna. Pro většinu z nás je přijatelná představa, že položíme za druhého člověka svůj život, ale nedokážeme si představit, že obětujeme své dítě. A právě toto Bůh udělal, aby přesvědčil lidi o své lásce. Nemá už nic většího, nic dražšího, co by mohl dát. Je na konci. Jestliže toto lidi nepřesvědčí, Bůh již nemůže jít dál. Proto: „*Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo neuvěří, bude odsouzen.*” (Marek 16,16) Pro lidi, kteří odmítli Ježíše Krista, jeho smrt na kříži a zmrtvýchvstání, odpuštění hříchů skrze jeho krev, Bůh nemůže udělat více. Odsoudili se sami. Jejich postoj vzpoury vůči Bohu je činí neschopnými života v Boží přítomnosti. Není pro ně jiná cesta než cesta do zahynutí. Bůh již nemá nic většího, čím by je přesvědčil o své lásce k nim.

Bůh nás miluje, proto nás zachránil. Věř Boží lásce.

Jak vypadala lidská historie dále? Poté, co Bůh vyhnal lidi z ráje, snažil se je přesvědčit, že se jim návrat k němu vyplatí. Že život pod jeho vedením je lepší než být zotročený ďáblem. Zprvu hledal aspoň jediného člověka, který by byl poslušný. Šířeji se Bible zmiňuje až o Noe, který byl „*člověk spravedlivý a bezúhonný*” (Gn 6,9). - Jediný Noe spolu se svou rodinou byl poslušný Boha, ostatní lidé žili hrozným způsobem: *Bůh pohleděl na zemi; byla zcela zkažená, protože všechno tvorstvo pokazilo na zemi svou cestu* (Gn 6,12). - Bůh proto na zem seslal potopu. Zachráněn byl jen Noe a jeho rodina.

Příběh se však opakoval. Jakmile lidé začali opět zalidňovat zemi, žili si znovu po svém, bez Boha. Bůh našel dalšího muže, který ho poslouchal s celou svou rodinou - Abrama, kterého později přejmenoval na Abrahama. Lidé v době Abrahamově žili tak hrozným způsobem, že dvě města, Sodomu a Gomoru, musel Bůh zničit.

Boží jednání se změnilo. Rozhodl se, že z poslušného Abrahama a jeho ženy Sáry dá vyrůst národu. Na něm ukáže celému světu, jaký je rozdíl mezi životem pod Božím vedením a životem bez něj.

Počátky tohoto vyvoleného národa byly skromné. Celkem sedmdesát lidí Bůh zavedl do Egypta, aby zde žili čtyři sta let. (Ex 12,40) V závěru tohoto období, se izraelský národ (pojmenovaný po praotci Jákobovi, kterého Bůh přejmenoval na Izraele) dostal do těžké situace. Byli tak početní, že se jich egyptský faraón počal obávat a utlačoval je. Když národ dále rostl, začal zabíjet všechny jeho nově narozené syny. *Ale farao všemu svému lidu rozkázal: „Každého syna, který se jim narodí, hod'te do Nilu; každou dceru nechejte naživu”* (Ex 1,22). - V této situaci Bůh poslal Mojžíše, který Izraelity vyvedl z Egypta s Božím zaslíbením, že je dovede do bohaté země, kde se budou moci usadit.

Můžeme se ptát, proč Bůh dopustil otroctví svého vyvoleného národa v Egyptě, jehož útlak vyvrcholil vražděním izraelských dětí. Drsnou odpověď nám dává historie putování do zaslíbené země. Izraelité se mnohokrát vzbouřili proti Mojžíšovi a žádali návrat do Egypta. Jednou měli žízeň, podruhé se jim zastesklo po tamější stravě, na kterou byli zvyklí, potřetí se jim nechtělo bojovat s nepřáteli o zaslíbenou zemi.

Tragédie nespočívala jen v tom, že pohrdli Boží nabídkou, ale zároveň ve skutečnosti, že byli ochotni opět nechat zabíjet své děti, jen aby se najedli podle svého gusta. Proto všichni dospěli od dvacetiletých výše, kteří odmítli poprvé vstoupit do zaslíbené země, zemřeli při následném putování pouští. Přežili jen dva muži, kteří vyzývali ostatní k dobytí země - Jozue a Káleb.

Osobně se domnívám, že čtyři sta let pobytu a posléze krutého otroctví v Egyptě posloužilo k tomu, aby izraelský národ byl vůbec ochoten následovat při vyjití z Egypta Boha, který se jim prokazoval mnohými zázraky (deset egyptských ran). Přesto z celého národa byli Bohu opravdu poslušní jen dva lidé. Smutná bilance.

Někdy se lidé pohoršují nad tím, že Bůh nechal Izraelce, aby vyvraždili původní národy žijící v zaslíbené zemi. Čteme-li Bibli pozorně, zjistíme, že to byl spíše akt milosrdenství, který konečně zastavil zvěrstva páchaná v těchto národech (dětské oběti). I tak Bůh s tímto krokem otálel čtyři sta let. *Hospodin Abramovi řekl: „Věz naprosto jistě, že tvoji potomci budou žít jako hosté v zemi, která nebude jejich; budou tam otročit a budou tam pokořováni po čtyři sta let. Avšak proti pronárodu, jemuž budou otročit, povedu při. Potom odejdou s velkým jméním. Ty vejdeš ke svým otcům v pokoji, budeš pohřben v utěšeném stáří. Sem se vrátí teprve čtvrté pokolení, neboť dosud není dovršena míra Emorejcovy nepravosti.” (Gn 15,13-16)*

Po obsazení zaslíbené země je historie vyvoleného národa svým způsobem jednotvárná. Naplňuje se pouze to, co Bůh řekl ve 28. kapitole páté knihy Mojžíšovy. Tehdy dal Izraelcům na výběr: buď Ho budou poslouchat a budou požehnání ve všech oblastech svého života nebo Ho poslouchat nebudou a dopadnou na ně všechna jeho prokletí.

Tyto dvě alternativy se následně střídají jakoby bez konce. Izraelité byli určitou dobu poslušní Božího vedení a dařilo se jim dobře. Pak opustili Boha, uchýlili se k bohům cizím a do jejich života přišlo místo požehnání prokletí. V soužení volali k Bohu a on je vyslyšel. Po určité době duchovní a hospodářské prosperity se mu znovu zpronevěřili. Toto je v podstatě obsahem celého dalšího textu Starého zákona.

Stovky let Bůh učil jeden národ poslušnosti a nepodařilo se mu to. Demonstroval stále znovu svoji lásku a milosrdenství, zatímco lidé prokazovali svoji zvrácenost, neschopnost žít bez Božího vedení a zároveň neochotu Boha poslouchat.

Bylo potřeba něčeho jiného, nežli opakujícího se požehnání a strádání, aby se lidé navrátili k Bohu - uvěřili jeho lásce k nim. Příchodem Ježíše Krista na zem, jeho ukřižováním a zmrtvýchvstáním se otevřela cesta k naplnění zaslíbení starozákonních proroků: Bůh dá lidem nového ducha a nové srdce a oni konečně budou poslušní. *Pokropím vás čistou vodou a budete očištěni; očistím vás ode všech vašich nečistot a ode všech vašich hnusných model. A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstraním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím vám do nitra svého ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje řády a jednat podle nich. Pak budete sídlit v zemi, kterou jsem dal vašim otcům, budete mým lidem a já vám budu Bohem. (Ez 36,25-28)*

Ukončeme tuto kapitolu veršem *Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný (J 3,16)*, než přejdeme ke kapitole třetí, pojednávající o Ježíši Kristu.

Ježíš Kristus - Spasitel a Pán (3. lekce)

Kdo je Pán Ježíš? Z Bible víme, že je jednou ze tří osob Boží Trojice: Bůh Otec, Syn a Duch svatý. „Trojice” je ryze křesťanský termín, který v Bibli nenajdeme. Během staletí až tisíciletí se však dokonale vžil a popisuje skutečnost, nad kterou dodnes mnozí lidé žasnou: Bůh je jeden: *Tobě bylo odhaleno poznání, že Hospodin je Bůh; kromě něho není žádný jiný* (5M 4,35), a přesto v Bibli vystupuje ve třech osobách.

S touto skutečností osobně nemám problém. V našem sboru jsem jedním ze dvou sloužících pastorů. Naše víra v Písmo, jednání a rozhodování jsou však natolik podobné, že je často jedno, zda slouží jeden či druhý. Přesto má každý z nás své přednosti. Náš první pastor se věnuje péči o snoubence, novomanžele a rodiny, já více vyučování. Obdobný vztah, jen ještě mnohem dokonalejší, panuje v Boží Trojici. Jak Bůh Otec, tak Syn i Duch svatý myslí a cítí stejně, pracují ke stejnému cíli. Přesto má každý z nich jiné pole působnosti. Bůh Otec řídí vesmír včetně Země. Ježíš Kristus chodil po zemi, aby na svém těle poznal lidskou slabost, proto mu Otec svěřil soud nad lidmi: *Otec nikoho nesoudí, ale všechn soud dal do rukou Synovi, aby všichni ctili Syna, jako ctí Otce. Kdo nemá v úctě Syna, nemá v úctě ani Otce, který ho poslal.* (J 5,22-23)

Nyní sedí Ježíš po pravici Otce a přimlouvá se za nás. *Vždyť Kristus Ježíš, který zemřel a který byl vzkříšen, je na pravici Boží a přimlouvá se za nás!* (Ř 8,34)

Duch svatý zase jedná skrze křesťany, vyučuje je, potěšuje i napomíná: *Ale Přímluvce, Duch svatý, kterého pošle Otec ve jménu mém, ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl.* (J 14,26)

Jak víme, že je Ježíš Kristus Bohem? Byl „od počátku”, skrze něj bylo vše stvořeno. ...v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky. (Žd 1,2) První kapitola Janova evangelia o něm mluví jasně jako o Bohu, nejen jako o člověku.

Do lidského těla Ježíš vstoupil jen na určitý čas, aby za nás mohl být obětován. V době Starého zákona byla obětována zvířata, aby byl jejich krví smazán lidský hřích. Ježíš Kristus toto svojí krví na kříži učinil jednou provždy. *Každý kněz stojí a koná denně bohoslužbu, znovu a znovu přináší tytéž oběti, ale ty nikdy nemohou navždy zahladit hříchy. Kristus však přinesl za hříchy jedinou oběť, navěky usedl po pravici Boží a hledí vsíříc tomu, až mu budou nepřátelé dáni za podnož jeho trůnu'. Tak jedinou obětí navždy přivedl k dokonalosti ty, které posvěcuje.* (Žd 10,11-14)

Tuto oběť mohl za nás přinést jen proto, že sám byl bez hříchu. *Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti.* (2Kor 5,21)

Svojí obětí nás vykoupil z Božího konečného soudu: *Amen, amen, pravím vám, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života.* (J 5,24) □ Před tento soud musí přijít každý člověk. *A jako každý člověk jen jednou umírá, a potom bude soud...* (Žd 9,27) □ Nebýt Ježíše, naše odsouzení by bylo jisté. *Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen.* (Mk 16,16) - Jeho oběti nám byly totiž odpuštěny hříchy: *V něm jsme vykoupeni jeho obětí a naše hříchy jsou nám odpuštěny pro přebohatou milost...* (Ef 1,7)

Na kříži nám také vydobyl uzdravení. *On ,na svém těle vzal naše hříchy' na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti. ,Jeho rány vás uzdravily.' Vždyť jste ,bloudili jako ovce', ale nyní jste byli obráćeni k pastýři a strážci svých duší. (1P 2,24-25)*

Zachránil nás od ďábla, kterému jsme jako nevěřící museli otročit. *Tak odzbrojil a veřejně odhalil každou mocnost i sílu a slavil nad nimi vítězství. (Kol 2,15) Víme přece, že starý člověk v nás byl spolu s ním ukřižován, aby tělo ovládané hříchem bylo zbaveno moci a my už hříchu neotročili. Vždyť ten, kdo zemřel, je vysvobozen z moci hříchu. Jestliže jsme spolu s Kristem zemřeli, věříme, že spolu s ním budeme také žít. (Ř 6,6-8)*

Dal nám nalézt cestu, která vede po smrti zde na zemi ke vzkříšení a věčnému životu v nebi. *Jestliže jsme s ním sjednoceni, protože máme účast na jeho smrti, jistě budeme mít účast i na jeho zmrtevýchvstání. (Ř 6,5)*

Mohu ospravedlnění v Božích očích, odpuštění hříchů a věčný život obdržet také jinou cestou? Bible jasně říká, že nikoliv. *Ježíš mu odpověděl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.” (J 14,6) Jen Ježíš nám může dát toto vše a nadto plnohodnotný život již zde na zemi. Zloděj přichází, jen aby kradl, zabíjel a ničil. Já jsem přišel, aby měly život a měly ho v hojnosti. (J 10,10)*

Jak mohu Krista přijmout do svého života? Bible říká, že vírou v něj a jejím vyznáním. *Vyznáš-li svými ústy Ježíše jako Pána a uvěříš-li ve svém srdci, že ho Bůh vzkřísil z mrtvých, budeš spasen. (Ř 10,9)*

Zároveň však říká, že spasení, víra v Ježíše, je dar. *Milostí tedy jste spaseni skrze víru. Spasení není z vás, je to Boží dar; není z vašich skutků, takže se nikdo nemůže chlubit. (Ef 2,8-9)*

Vidíme to jasně na příběhu, který je nám vylíčen v 16. kapitole Skutků ve verších 11-15. Na kázání apoštola Pavla uvěřila jedna žena, která již Boha znala a věřila mu. Neznala pouze Ježíše. Apoštol Pavel byl zkušený křesťan, vysoce vzdělaný muž, skrze nějž se děly mnohé zázraky. Přesto zde čteme, že bylo potřeba Božího nadpřirozeného zásahu: *„Pán jí otevřel srdce”, aby uvěřila.*

Můj známý mi kdysi řekl: „Vy křesťané říkáte, že víra je dar. Rád bych se stal křesťanem, ale nezbyvá mi tedy, než čekat, až mi Bůh tento dar dá. Sam nic dělat nemůžu.” Odpověděl jsem mu: „Bible Tě usvědčuje ze lži.” *Boží hněv se zjevuje z nebe proti každé bezbožnosti a nepravosti lidí, kteří svou nepravostí potlačují pravdu. Vždyť to, co lze o Bohu poznat, je jim přístupné, Bůh jim to přece odhalil. Jeho věčnou moc a božství, které jsou neviditelné, lze totiž od stvoření světa vidět, když lidé přemýšlejí o jeho díle, takže nemají výmluvu. Poznali Boha, ale nevzdali mu čest jako Bohu ani mu nebyli vděční, nýbrž jejich myšlení je zavedlo do marnosti a jejich scestná mysl se ocitla ve tmě. (Ř 1,18-21)*

Bůh nám dal rozum a obklopil nás tak nádherným a dokonalým stvořením, že každý, kdo o něm přemýšlí, musí poznat, že nemohlo vzniknout samo od sebe. Musel je někdo stvořit. Úkolem nás jako lidí je tohoto Stvořitele hledat, on se nám také dá nalézt. Proto jako lidé nemáme výmluvu. Každý má možnost, pokud ji sám neodmítne, Boha poznat.

Když uvěřím v Krista jako svého Spasitele (dal mi věčný život) a Pána (chci jej poslouchat a nechat se jím vést), je cesta k němu velmi prostá. Příkladem nám může být lotr umírající na

kříži vedle Ježíše. Jeden z těch zločinců, kteří viseli na kříži, se mu rouhal: „To jsi Mesiáš? Zachraň sebe i nás!” Tu ho ten druhý okřikl: „Ty se ani Boha nebojíš? Vždyť jsi sám odsouzen ke stejnému trestu. A my jsme odsouzeni spravedlivě, dostáváme zaslouženou odplatu, ale on nic zlého neudělal.” A řekl: „Ježíši, pamatuj na mne, až přijdeš do svého království.” Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, dnes budeš se mnou v ráji.” (Lk 23,39-43)

□ Lotr litoval svých hříchů („my jsme odsouzeni spravedlivě”), uvěřil v Ježíše jako Spasitele a požádal jej, ať na něj pamatuje, až přijde do svého království. V tom okamžiku jej Ježíš přijal.

V tomto vyslyšení člověka činícího pokání a prosícího o přijetí Bůh nedělá výjimky. *Pán neotálí splnit svá zaslíbení, jak si to někteří vykládají, nýbrž má s námi trpělivost, protože si nepřeje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání. (2P 3,9)* □ Odpouští i zlodějům, cizoložníkům a vrahům, přicházejí-li k němu v upřímném pokání. Není žádný hřích dosti velký na to, aby jej Ježíš nemohl přikrýt svojí krví. Kromě jednoho, který mohou spáchat jen křesťané, a to je rouhání se Duchu svatému.

Spasení je zadarmo! Nemohu si je ničím zasloužit. Ani penězi ani dobrými skutky. Je pouze z víry! Na druhé straně od okamžiku, kdy přijímám Krista jako svého Spasitele a Pána, stávám se Božím služebníkem. Čeká mne nádherný život, tvrdá práce a odpovědnost. O tom je již další kapitola.

Život s Ježíšem (4. lekce)

Spasení přijímáme zcela zdarma a jinak to ani není možné, nelze si je zasloužit. Na druhé straně přijetí Ježíše jako Pána se má v našem životě plně realizovat. Praktickým vzorem pro nás je apoštol Pavel, který v jednom okamžiku svého života mohl napsat: „*Jsem ukřižován spolu s Kristem, nežiji už já, ale žije ve mně Kristus.*” (Gal 2,20-21) Podobně mluví apoštol Jan ve svém prvním listu: „*Kdo říká, že v něm zůstává, musí žít tak, jak žil on.*” (1J 2,6)

Tradiční křesťanství přijímalo Ježíše jako osobu lidem nesmírně vzdálenou. Pokud předkládalo nějaké vzory, byli to apoštolé. I tito však byli bráni jako vzory nedostupné, k nimž i jen pohledět byla troufalost. Písmo nám však říká něco jiného: Ježíš je skutečně naším vzorem. On je laťkou, ke které má náš život stále směřovat. Nikdy se s ní laťkou nemůžeme ztotožnit zcela, protože jedině Bůh mohl žít na této zemi zcela bez hříchu. Ve všech ostatních směrech je nám však reálným vzorem - v lásce, modlitbě, poslušnosti, běžném denním životě.

Abychom jej mohli následovat, potřebujeme stále prohlubovat znalost Bible a hledat vedení Ducha svatého, abychom ji přenesli do svého života. Rada zkušených bratří a sester nám v tom bude pomoci a případnou korekci.

„*Hledejte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno.*” (Mt 6,33) - Do našeho života musíme postupně vnášet žebříček hodnot, který stanovil Bůh, a ne lidé. Většinou lidé staví na první místo sebe (byť nevědomky), poté rodinu či práci a nakonec církev a Boha. Písmo nám ukazuje pořadí opačné: 1. Bůh, 2. rodina, 3. církev, 4. práce. Já s velkým „J” je na místě posledním. Ono se musí menšit a Bůh se svým působením musí v našem životě růst.

Jako mladý křesťan jsem si myslel, že Boží slovo v uvedeném verši přece jen trochu přehání, že není možné dát Boží slovo skutečně „ve všem” na první místo. Že je třeba přece některé věci dělat „rozumně”. S léty jsem se přesvědčil, že i v tomto případě má Bible stoprocentní pravdu. Lidé, které jsem viděl dát na první místo svého života svoje partnery, neměli přes veškerou snahu šťastné manželství - mnozí manžela či manželku ztratili. Ti, kteří se snažili rozmnožit či zachovat svůj majetek na úkor Božích přikázání, ve srovnání se štědrými křesťany nakonec zchudli. Člověku, který nemá zkušenosti s Bohem, to může znít jako pohádka. Je to však realita Božího království a v něm platících zákonů.

Nevěřící lidé a někdy i křesťané se domnívají, že život s Bohem je velice smutný, plný odříkání a trýzně, bez jakékoliv radosti. Tento obraz vychází z dlouhé historie církve, kdy kvůli pokřivenému výkladu Božího slova byl často pojem „zbožný” automaticky spojován se slovy „smutný, těžký, neradostný”. Opak je pravdou.

Lidé často znají alespoň zlomek veršů z Lk 9,23-24 o nesení kříže: *Všem pak řekl: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, nes každého dne svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne, zachrání jej.”* - Slovo o nesení kříže skutečně nelze zlehčovat. Život křesťana není procházkou růžovou zahradou. Je naplněný tvrdou prací a mnohdy zmíněným sebezapíráním.

Verše z Matoušova evangelia nám však přibližují skutečnou podstatu „kříže”, který nám Ježíš dává nést. „*Pojďte ke mně všichni, kdo se namáháte a jste obtíženi břemeny, a já vám dám*

odpočinout. Vezměte na sebe mé jho a uče se ode mne, neboť jsem tichý a pokorného srdce: a naleznete odpočinutí svým duším. Vždyť mé jho netlačí a břemeno netíží.” (Mt 11,28-30)

V první řadě v nich Ježíš vyzývá všechny ztrápené, obtížené, přepracované, aby k němu přišli a slibuje jim **odpočinek**, ne naložení dalšího břemene. To se zcela rozchází s téměř úslovím: „Jděte mi s Ježíšem, mám svých starostí dost.” Tento Ježíš nás právě chce od útlaku, který ve svém životě prožíváme, osvobodit. Je pravda, že nám slibuje nejen odpočinek, ale i břemeno - své jho, a tím je poslušnost jeho Slovu. Říká o něm však, že nás nebude tížit, protože je lehké.

Přesně to jsem ve svém životě s Bohem prožíval a prožívám. Tento život není snadný - nechat se proměňovat k Božímu obrazu je mnohdy tvrdé. Nedá se to však srovnat s útlakem, který jsem v životě prožíval jako nevěřící člověk. Ve srovnání s ním je současné Kristovo jho skutečným odpočinkem. Má svoji váhu, ale tato je nesrovnatelná s váhou břemene, které na mne ve starém životě nakládal ten zlý.

Kromě toho nám Boží slovo zaslibuje sílu od Boha do všech situací, když se budeme k němu obracet, když budeme u něj hledat radu a vedení. *Všecko mohu v Kristu, který mi dává sílu.* (Fp 4,13)

Aby naše cesta s Bohem skutečně nebyla obtížena zbytečnými břemeny, k tomu nám slouží víra, Boží slovo a modlitba. O modlitbě si povíme ve zvláštní lekci, o víře můžeme mluvit teď.

Co nám o víře říká Bible? Že je v každém případě velice důležitá. *Bez víry však není možné zalíbit se Bohu. Kdo k němu přistupuje, musí věřit, že Bůh jest a že se odměňuje těm, kdo ho hledají.* (Žd 11,6) □ Víra je tak důležitá, že se bez ní nemůžeme Bohu líbit. V takovém případě jistě stojí za to zjistit, co to víra je a jak ji získat, případně neztratit.

Ve vyučování o víře se většinou uvádí verš: *Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jist tím, co nevidíme.* (Žd 11,1) - Přiznám se, že jsem jej mnohokrát četl v nejrůznějších překladech s různými komentáři. Dodnes jej jaksi nemohu plně pochopit. Co mne zachraňuje, je skutečnost, že nestojí v Bibli sám o sobě. Je pouze úvodem kapitoly, která celá pojednává o víře. Je velice obsažná a zároveň srozumitelná. Jako vzory lidí chodících ve víře nám totiž uvádí biblické postavy, jejichž příběhy jsou buďto obecně známé, nebo si je můžeme v Bibli snadno najít prostřednictvím odkazů. Přečti si tuto kapitolu a vyhledej si v Bibli místa, která se k ní vztahují. Zjistíš, že ti citovaní „hrdinové víry” jsou mnohokrát dobře pochopitelní.

To, že Noe postavil archu podle Božího návodu, se zdá vcelku normální. Byla to sice grandiózní práce, ale co by člověk neudělal, když k němu přímo a osobně promluví Bůh! V tomto příběhu se však již nehovoří o tom, že archu Noe stavěl sto dvacet let! A je víc než pravděpodobné, že celou dobu se chodily na jeho dílo dívat zástupy, které se mu všemožně posmívaly. Nikdo přece nevěřil, že přijde potopa! Je reálné, že jeho rodina reptala a minimálně každý druhý den byl tázan, zda opravdu slyšel Boha dobře, zda se nepřeslechl. V tomto případě bychom „víru” spíše nazvali výdrží, a ta je nám již velmi dobře pochopitelná.

O Henochově víře se dozvídáme jedinou větou „Henoch chodil s Bohem”. I toto je nám pochopitelné - dovedeme si představit, co je to každodenní život s Bohem. Možná bez

zázraků, bez „super” prožitků - obyčejný život s Bohem. Zde bychom možná víru nazvali spíše věrností.

A tak bychom mohli pokračovat až do konce kapitoly. Nakonec zjistíme, že víra není tak nepochopitelný pojem, jak se mi osobně kdysi zdálo ve světle prvního verše.

Pro úplnost je dobré poznamenat ještě některé další charakteristiky víry, jak nám je podává Písmo.

Víru si nemůžeme po libosti „vycucat z prstu”. Apoštol Pavel říká, že i o naší víře rozhoduje Bůh, jako ostatně o celém našem životě. *Každému z vás říkám na základě milosti, která mi byla dána: Nesmýšlejte výš, než je komu určeno, ale smýšlejte o sobě střízně, podle toho, jakou míru víry udělil každému Bůh. (Ř 12,3)* - Není to tedy magické fluidum, které bychom mohli v sobě nějak „vyrobit” a potom jím manipulovat s Bohem, protože nám dal zvláštní zaslíbení pro modlitbu vyslovenou ve víře. *Ježíš jim odpověděl: „Mějte víru v Boha! Amen, pravím vám, že kdo řekne této hoře: ‚Zdvihni se a vrhni do moře‘ - a nebude pochybovat, ale bude věřit, že se stane, co říká, bude to mít. Proto vám pravím: Věřte, že všechno, oč v modlitbě poprosíte, je vám dáno a budete to mít. (Mk 11,22-24)*

Kromě toho stojí za povšimnutí, že v tomto zaslíbení je víře v konkrétní věc předeslána víra „obecná” - víra v Boha! To nás přivádí k verši, který nám přece jen naznačuje, že ohledně velikosti své víry nejsme odkázáni jen na pasivní očekávání na Boha, kolik „víry nám udělí”.

Tedy víra z slyšení, slyšení pak skrze slovo Boží. (Ř 10,17 kral.) Tento verš by nám mohl vnuknout představu, že když budeme hodně poslouchat mluvené Boží slovo, naše víra plynule poroste. Máme-li však na mysli „slyšení” našima fyzickými ušima, jsme zřejmě vedle. V opačném případě by stačilo zajistit produkci čteného Božího slova skrze masmédia a rodila by se nám spousta nových křesťanů, případně ti stávající by dorůstali velikosti v Písmu zmiňovaných hrdinů víry. Z praxe však víme, že tomu tak není. Ten, kdo si hodně čte či poslouchá Boží slovo, není automaticky zralý křesťan plný víry.

Slovo „slyšet” totiž Bible používá nejen v běžném významu, ale také ve smyslu „slyšet a poslechnout, přijmout do svého života, podřídit se”. Potom je už verš pochopitelnější. Roste víra pouze toho, kdo slyší či čte Boží slovo a hledá před Bohem jeho význam pro svůj život a následně jej aplikuje pod vedením Ducha svatého, toho víra roste. Zajisté, že v tomto procesu má své místo a význam samotné čtení, poslouchání, učení se nazpaměť a opakování Božího slova. K tomuto všemu však je nutné přidat praktickou aplikaci pod vedením Ducha, jinak bychom zůstali čistými teoretiky a žádný růst ve víře by se nekonal.

O tom nám ostatně svědčí Jakub ve své epištole, kde říká: *Neuznáš, ty nechápavý člověče, že víra bez skutků není k ničemu? (Jk 2,20)*. Víra, kterou nevidíme fungovat v praxi není vírou, ale pouhým prázdným sloganem!

Víra v akci - křest ve vodě a dávání desátků, darů a almužen (5. lekce)

Tato lekce je věnována dalším dvěma důležitým krokům, kterými zviditelňujeme a upevňujeme víru v Ježíše Krista.

Křest ve vodě

Pro řadu lidí je dnes křest prázdným pojmem. Ptají se, jaký má význam, když kněz polije novorozeně několika kapkami vody. Takovéto počínání je opravdu obtížně zdůvodnitelné, pokud vycházíme z Bible jako základní směrnice pro náš křesťanský život. Bible nám totiž křest zjevuje v odlišném světle. Ne jako krok víry rodičů dítěte, ale jako vědomý a velice vážný krok křtěného člověka. Pojďme se podívat na historii křtu tak, jak nám ji zjevuje Písmo.

Nový zákon nám jako první uvádí křest Jana Křtitele. *vyznávali své hříchy a dávali se od něho v řece Jordánu křtít. Ale když spatřil, že mnoho farizeů a saduceů přichází ke křtu, řekl jim: „Plemeno zmijí, kdo vám ukázal, že můžete utéci před nadcházejícím hněvem? - Já vás křtím vodou k pokání; ale ten, který přichází za mnou, je silnější než já - nejsem hoden ani toho, abych mu zouval obuv; on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. (Mt 3,6-7,11)* □ Jak vidíme, Janův křest sloužil jako viditelné znamení pokání těch, kteří se od něj nechali pokřtít. Znamení jejich rozhodnutí odvrátit se od hříchů a přimknout se cele svým životem k Bohu a jeho přikázáním.

Bible nám ovšem následně ukazuje křest druhý, který je již nejenom znamením pokání v životě člověka, ale zároveň znamením jeho víry ve Spasitele Ježíše Krista. Že jde o křest širšího významu, vidíme v 19. kapitole Skutků: *Pavel řekl: „Jakým křtem jste tedy byli pokřtěni?“ Oni řekli: „Křtem Janovým.“ Tu jim Pavel prohlásil: „Jan křtil ty, kteří se odvrátili od svých hříchů, a vybízel lid, aby uvěřili v toho, který přijde po něm - v Ježíše.“ Když to uslyšeli, dali se pokřtít ve jméno Pána Ježíše. (verše 3-5)* □ Apoštol Pavel se v Efezu setkal s učedníky, kteří byli pokřtěni pouze Janovým křtem. Když to Pavel zjistil, vedl je ke křtu ve jméno Ježíše Krista. Je tedy zřejmé, že Pavel nepovažoval křest za formální krok, kde by hlavní roli hrála pouze víra v Boha. Příkládal křtu zcela jasný a konkrétní význam - viditelné vyjádření odevzdání života Ježíši Kristu.

Přesto můžeme trvat na otázce: Proč křest? Proč mám svoji víru v Pána Ježíše veřejně dokládat ponořením se do vody? Odpovědí může být více, uvedu ty, které jsou mi nejbližší.

První - Pro všechny, kteří v křesťanství nemají rádi předem ustanovenou formu, mám dobrou zprávu. Ježíš nám přikázal jen dva obřady, u kterých je jasně stanoveno, jak mají být vykonávány. Je to křest ve vodě a Večeře Páně.

Druhá - Chci uspokojit i ty, kteří si žádají „logické“ vysvětlení. Z Písma poznáváme Boha jako Boha smlouvy. Vždy, než vstoupil s člověkem do důvěrného vztahu, uzavřel s ním smlouvu. Tak tomu bylo v případě Abrahama i Mojžíše. Byl to vždy jasný a vědomý krok obou zúčastněných stran, který byl nějakým způsobem vyjádřený a dokladovaný.

Důležitost takového formálního a jasně definovaného kroku můžeme vidět na manželství. Pokud jsou manželé právoplatně oddáni (zákonem k tomu zmocněnou osobou za přítomnosti svědků), může Bůh jejich svazku maximálně požehnat. Pokud však dvojice spolu začne žít na hromádce, bez sňatku, dopadá na ně zákonitě Boží prokletí z důvodu hříchu smilstva. Takoví lidé říkají: „O co jde? Vždyť oddací list je jen papír!” Mají pravdu. Ale tento „papír” je pro Boha důvodem pro činění rozdílu v podobě požehnání či prokletí.

Stejně tak se Bůh rozhodl vyžadovat po nás jasné potvrzení smlouvy, kterou jsme s ním uzavřeli, i když to mnozí mohou nazvat „jen namočením se ve vodě”. I v tomto případě může jít o rozdíl mezi životem a smrtí. *Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen. (Mk 16,16)* □ Můžeme takto křest obrazně přirovnat k oddacímu listu. Zdánlivě to je pouze formální krok, ale s obrovským významem.

Třetí - Konečně můžeme dát odpověď, která je univerzálním zdůvodněním pro všechny kroky našeho křesťanského života. Dal ji sám Ježíš Janu Křtiteli, který se zdráhal ho pokřtít. *Mt 3, 13-15: Tu přišel Ježíš z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. Ale on mu bránil a říkal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty jdeš ke mně?” Ježíš mu odpověděl: „Připust’ to nyní; neboť tak je třeba, abychom naplnili všechno, co Bůh žádá.” Tu mu již Jan nebránil.*

Jakým způsobem máme být pokřtěni?

I zde nám Bible dává jasný návod. Slovo křest je odvozeno od řeckého slova „baptizein”, které znamená „potopit, zničit”. A opravdu, křest takto probíhal. Jan Křtitel křtil v Jordánu, etiopský dvořan byl pokřtěn od Filipa v místě, kde byl dostatek vody. *Sk 8,36-38: Jak pokračovali v cestě, přijeli k místu, kde byla voda. Dvořan řekl: „Zde je voda. Co brání, abych byl pokřtěn?” Dal zastavit vůz a oba, Filip i dvořan, sestoupili do vody a Filip jej pokřtil.*

Archeologové nám dokládají, že v prvotních křesťanských chrámech byla stavěna baptisteria, tedy bazény ke křtu ponořením a ne křtitelnice k polítku dítěte.

Kdo má být pokřtěn?

I zde je odpověď Písma jasná: Ten, kdo uvěří. *Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen. (Mk 16,16)* □ Uvěřit může jak odrůstající dítě, tak dospělý člověk. V žádném případě však to nemůže být novorozeně.

Některé církve namítají, že dům Kornéliův nechal apoštol Petr pokřtít celý, v čemž musela být jistě zahrnuta i novorozenata. Pozorný čtenář však zjistí, že ve vodě byli pokřtěni ti, kteří poslouchali svědectví, na základě Petrova kázání byli pokřtěni Duchem svatým a mluvili v jazycích (viz Skutky, 10. kapitola). I samotné křesťanské dějiny nám dokládají, že v prvních dvou stoletích po Kristu nebyla novorozenata křtěna. Tato odchylka od Písma se spolu s dalšími objevila až v následných staletích.

Kdo má křtít?

Písmo o tom konkrétně nemluví, ale zkušenost nám ukazuje, že na tomto duchovně velice závažném kroku by se měli podílet zkušení a ve víře upevnění bratři sboru - nejčastěji pastor či starší.

Kdy máme být křtěni?

Některé církve či sbory odkládají křest na dobu, kdy je křesťan vyučen a jeho život nese viditelné ovoce Ducha svatého. Jakkoliv je z lidského hlediska takovýto přístup moudrý, je v rozporu s praxí prvotní církve. Pokud čteme v Novém zákoně místa, kde je popisován křest ve vodě, zjistíme, že proběhl většinou spíše hodiny než dny poté, co lidé uvěřili a vydali svůj život Ježíši Kristu.

Co se ještě dozvídáme z Písma o křtu?

Nový zákon přirovnává křest k záchraně Noeho rodiny v arše či přechodu Izraelitů přes moře při záchraně před faraónovým vojskem. Ukazuje nám, že křest je skutečným přechodem ze smrti do života. *V něm jste obřezáni obřízkou, která není udělána lidskou rukou; obřízka Kristova je odložením celého nevykoupeného těla. S Kristem jste byli ve křtu pohřbeni a spolu s ním také vzkříšeni vírou v Boha, jenž ho svou mocí vzkřísil z mrtvých. (Kol 2,11-12)* □ Jde tedy o více než odevzdání života, je to vyjádření ochoty zemřít starému životu, pohřbít jej ve vodě a touhy povstat díky milosti k životu novému. Křest je pohřeb starého stvoření. Jestliže byl Kristus ochoten zemřít pro mne, jsem ochoten zemřít pro něj, abych už nežil já, ale on ve mně.

Je křest ve vodě nutný ke spáse?

Jak jsme si v předchozích lekcích vysvětlili, k tomu, aby nás Bůh přijal, potřebujeme skutečné minimum. To jsme si ukázali na příkladu lotra umírajícího na kříži, litoval svých hříchů, uvěřil v Ježíše Krista jako Spasitele a dal mu svůj život do rukou v jasném vyznání.

Dále jsem si však řekli, že poté, co uvěříme, naše spasení stojí na poslušnosti Božímu slovu. A křest je velice důležitý a významný krok, který po nás Bůh vyžaduje. Jeho význam dokladuje již samotný verš Mk 16,16, který je již výše dvakrát citován. Proto nelze význam křtu pro naši spásu podceňovat a je dobré podle příkladu Písma se nechat pokřtít co nejdříve po odevzdání života Ježíši Kristu.

Dávání desátků, darů a almužen

Další částí této lekce je náš vztah k penězům a majetku. Mnozí křesťané toto téma považují za „neduchovní“ a neradi se jím zabývají. Ne tak Bůh. Jeho Slovo k těmto tématům hovoří velice často, obšírně a konkrétně. Naše zacházení s majetkem, penězi odráží totiž velice jasně také náš duchovní stav. Bible jasně říká, že naše láska k Bohu a bližním se odráží jasně i v této oblasti. Vyplatí se tedy Písmo studovat také s tímto zaměřením a podřídit Božím příkazům a radám i tuto oblast života, abychom skrze ni mohli být požehnáni my i naše okolí. Aby Bůh mohl být i v této oblasti našeho života vyvýšen.

Časté pojetí je: „na svůj dům jsem si našetřil, postavení a plat v zaměstnání získal tvrdou prací a tedy tyto věci jsou moje“. Bohu patří mé modlitby, chvály a další záležitosti méně hmotné. Nic nemůže být vzdálenější pravdě nežli toto. Bůh nám jasně ukazuje, že naše zdraví, schopnosti, myšlenky - to vše jsou dary od něj a tedy i z nich odvozený případný úspěch či neúspěch v materiální oblasti našeho života. Proto je dobré i toto vše Bohu vydat a spolupracovat s ním podle jeho pokynů a řádu.

Desátky

Izraelský národ měl podle Božích pokynů odevzdávat desetinu svých základních příjmů Bohu ne proto, aby Boha obdarovali, ale proto, aby mu dali, co mu právem patří a neokrádali jej. *Smí člověk okrádat Boha? Vy mě okrádáte. Ptáte se: „Jak tě okrádáme?“ Na desátcích a na obětech pozdvihování. Jste stíženi kletbou proto, že mě okrádáte, celý ten pronárod! Přinášejte do mých skladů úplné desátky. Až bude ta potrava v mém domě, pak to se mnou zkuste, praví Hospodin zástupů: Neotevřu vám snad nebeské průduchy a nevyleji na vás požehnání? A bude po nedostatku. (Mal 3,8-10)*

Někteří křesťané považují toto ustanovení za věc starozákonní, platnou jen pro izraelský národ. Mýlí se. Desátky dávali již Boží mužové před Mojžíšovým zákonem, jde o ustanovení nadčasové, stejně jako zákaz vraždy či ustanovení manželství. Ostatně Ježíš říká, že nepřišel zákon zrušit ale naplnit. *Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit Zákon nebo Proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. Amen, pravím vám,,: Dokud nepomine nebe a země, nepomine ani jediné písmenko ani jediná čárka ze Zákona, dokud se všechno nestane. Kdo by tedy zrušil jediné z těchto nejmenších přikázání a tak učil lidi, bude v království nebeském vyhlášen za nejmenšího; kdo by však zachovával a učil, bude v království nebeském vyhlášen velkým. Neboť pravím vám: Nebude-li vaše spravedlnost o mnoho přesahovat spravedlnost zákoníků a farizeů, jistě nevejdete do království nebeského. (Mt 5,17-20)*

Z tohoto oddílu se zároveň dozvídáme, že naše úsilí o plnění Božích příkazů má přesahovat praxi farizeů, abychom došli do Božího království. Z Písma víme, že zákoníci a farizeové byli velmi důslední v dávání desátků. Buďme tedy i v této oblasti poslušni Božích příkazů a neokrádejme ho. Dejme mu to, co mu patří, tedy desetinu ze svých příjmů.

K čemu slouží desátky a komu je máme dávat? Z Písma se dozvídáme, že slouží především k obživě služebníků, kteří pracují pro Boha „na plný úvazek”. V menší míře byly používány k tomu, co bychom dnes nazvali sociální prací - podpoře vdov, sirotků, exulantů.

Komu máme desátky dávat? V době starozákonní byly desátky přinášeny do chrámu kněžím, v době novozákonní k „nohám apoštolů”, tedy vedení církve či sboru. *Nikdo mezi nimi netrpěl nouzi, neboť ti, kteří měli pole nebo domy, prodávali je, a peníze, které utržili, skládali apoštolům k nohám. Z toho se rozdávalo každému, jak potřeboval. (Sk 4,34-35)*

Mám dávat desátky z hrubého či čistého příjmu? Mám dávat desátky jen ze svého platu či i z jiných příjmů? Dobrou odpověď nalézáme v 2Kor 9,6: *Vždyť kdo skoupě rozsévá, bude také skoupě sklízet, a kdo štědře rozsévá, bude také štědře sklízet.*

Nestanovujme si spousty pravidel, tak jako zákoníci a farizeové, ale buďme ve svém jednání svobodní, ptejme se Ducha svatého a nechejme se jím v jednotlivostech vést. Bůh nám ale ukazuje jasný princip: Budeš-li štědrý, bude také on štědrý k tobě.

Dary

Ve výše citovaném oddíle z Malachiáše se hovoří nejen o desátcích, ale také o „obětech” a darech. Když dám Bohu desátek, nebyl jsem štědrý. Pouze jsem Boha neokradl. Dávám-li více než desátek, projevuji svoji štědrost k Božímu dílu. Takový krok může být klidně veřejný. Ježíš se díval, jak lidé dávají dary do chrámové pokladnice. Nikdo se za to nestyděl.

Dávejme do sbírek, které se pořádají v církvi, dávejme potřebným kolem sebe. Moudře a zodpovědně investujme majetek, který nám Bůh svěřuje.

Almužny

Jich se Písmo dotýká, když říká „*Ale když ty dáváš almužnu, ať nepozná tvá levice, co činí tvá pravice, aby tvá almužna zůstala skrytá.*” (Mt 6,3-4) Almužna je věc či peníze, které nepotřebuji. Jsou pro mne takzvaně nadbytečné. Jejich darování by ,pokud možno, nemělo být veřejné. Zde je namístě zdůraznit, že toto Boží slovo se vztahuje skutečně jen na almužny, nikoliv na desátky či dary. Jejich dávání bylo vždy věcí veřejnou.

Co říci k dávání na závěr? Dr. Sosa řekl věc, která mne velmi oslovila: Můžete se s lidmi dohadovat, zda je dávání desátků biblické, či nikoliv. Můžete citovat spousty veršů, ale k čemu to je? Je přece důležité, co naplňuje naše srdce. Soběstřednost je nikdy nenaplní. Štědrost ano.

Boží slovo (6. lekce)

Lekci začnu výrokem: „Řekni mi, co čteš, a já ti řeknu, jaký jsi.“ Tento výrok neplatí jen na náš případný výběr zábavné literatury, ale plně i pro knihu knih - Bibli.

Proč má Bible tak výsadní postavení mezi ostatními písemnými památkami? Proč je nejvydávanejší knihou na světě? Lze jistě uvést řadu důvodů, z nichž jsem vybral dle mého názoru ty nejdůležitější.

Ten první je, že změnila a dále mění můj život. Dále život mnohých lidí, které znám a stovek milionů těch, o nichž se dozvídám jen ze statistik. Je to kniha, která má moc. *Není mé slovo jako oheň, je výrok Hospodinův, jako kladivo tříštící skálu? (Jer 23,29)*

Proč? Protože je Božím slovem. Dokazuje to svým působením, prohlašuje to i sama o sobě. *Toho si buďte především vědomi, že žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, posláni od Boha. (2Pt 1,20-21)*

V 19. století, v době explozivního rozvoje věd, se někteří lidé rozhodli Bibli „rozcupovat na kusy“ prostřednictvím rostoucích vědeckých poznatků. V tomto století se začala výrazně rozvíjet archeologie jako vědecká disciplína. Bible v jejím tehdejší světlo dopadala opravdu neslavně. O mnohých panovnicích, místech atd., které Bible uvádí, archeologie nevěděla nic! A tak byla Bibli prorokována velmi krátká životnost. Jak by tak nevědecká kniha mohla nadále vést velkou část lidstva? Stejně jako dříve v historii však zůstal biblický text nepohnutý, zatímco archeologie rychle vyrostla z dětských střevíčků a začala „činit pokání“ ze svých prvních unáhlených výroků. Města popisovaná v Bibli, o jejichž existenci věda donedávna nic nevěděla, našla své objevitele a začala být odkrývána zpod tisíciletých nánosů hlíny a písku. Rozvinuté civilizace, včetně jejich písma, o kterých mluví Bible, byly dříve považovány za roztomilý výmysl, za snůšku báchorek. „Přece tak staré civilizace neznáme!“ tvrdili první archeologové. Jejich následovníci však tyto báje kultury i s jejich knihovnami zaplněným písemnými památkami starými celá tisíciletí začali krok za krokem odkrývat.

Karta se postupně obrátila. Dnes moderní archeologie počítá s Bibli jako s podivuhodně přesným zdrojem informací. A mnohé objevy byly učiněny nikoliv navzdory, ale právě díky Bibli a jejím údajům.

Stejně tak nově vznikající věda - textová kritika - si začala na Bibli brousit zuby: Jak mohou být křesťané tak naivní a myslet si, že se tato kniha, byť jen zčásti, přibližuje svým obsahem původním originálům - po téměř dvou tisíciletích v případě Nového zákona a ještě déle v případě zákona Starého?

Čím déle se bávalo a čím více se tato věda rozvíjela, zjišťovalo se, že Bible je nejlépe dochovanou a dokladovanou knihou starověku. Zatímco u jiných písemných památek starověku máme k dispozici často jen jeden, dva jejich opisy napsané několik staletí či ještě déle po vzniku originálu, u Bible je tomu výrazně jinak. Dochovala se nám v tisících kopiích a zlomků, které se přibližují někdy na méně než tři století k době vzniku originálu.

Jak je to s přesností dochovaného textu? Můžeme se na něj spolehnout? I zde odvedla textová kritika svoji práci. Zjistila, že se v opisech Bible nachází řada chyb. Většina z nich však vznikla v důsledku nepozornosti písaře a je možné je snadno a s jistotou odstranit. Jsou však místa v textu, kde jsme opravdu na rozpacích, jaké bylo znění původního originálu. Je to například závěr Markova evangelia, který v některých nejvýznamnějších pramenech schází, v jiných, stejně ceněných je obsažen. Takových míst je však jen malý počet a i kdybychom zvolili jejich varianty, nic to nezmění na obsahu poselství Bible. Například znamení, která jsou zmíněna na konci Markova evangelia, jsou vyjmenována i na jiných místech Bible, takže o jejich existenci nemusíme pochybovat.

Ukázalo se, že Bible byla přechovávána a opisována s nebývalou péčí a výsledek odpovídá tomuto snažení. Když byly v našem století objeveny slavné svitky od Mrtvého moře, které přinášely části textu starší až o tisíc let nežli zdroje nám až doposud známé, mysleli si někteří, že to převrátí náš biblický text vzhůru nohama. Nic takového se nestalo. Tato výrazně starší kopie části Písma jen potvrdila podivuhodnou textovou správnost zdrojů, které se do té doby používaly k rekonstrukci biblického textu.

Co říci závěrem předchozích odstavců? Pokud se někdo podiví, že čtete „takovou snůšku báčorek, kterou již věda dávno rozmetala na kusy“, můžete takovému neinformovanému člověku rozšířit jeho obzor. - Věda stále více potvrzuje podivuhodnou autentičnost biblického textu i pravdivost jeho obsahu. A to věda reprezentovaná z větší části lidmi nevěřícími, kteří by rádi odhalili pravý opak!

Když jsem přednášel o křesťanství na školách, vyprávěl jsem mladším žákům pohádku: „Představte si děti, že by během dvou tisíc let bylo zkonstruováno letadlo. - V době Kristově by udělali podvozek, v době Leonarda da Vinci křídla, v době objevu parního stroje vrtuli a dnes motor. Pak by to vše složili dohromady. Myslíte si, že by to letělo?“ Děti jsou přirozeně moudré a křičí „Nééé!“. Ale přesně totéž se stalo s Bibli. Dnes víme, že vznikala v rozpětí tisíců let a přesto „letí“. Jednotlivé knihy na sebe svým obsahem, sdělením úžasné navazují jak z faktografického, tak z teologického hlediska. To samo o sobě je zázrak, který dnešní věda ještě nedocenila, protože jinak by musela uznat, že autorem takové knihy může být jen sám Bůh, ne člověk.

Je dobré vědět, že Bible používaná katolickou církví, obsahuje několik knih, které v Biblích jiných církví nenajdete. Jde o tzv. knihy deuterokanonické, které Římskokatolická církev k Bibli přidala v době rozvíjející se reformace. Dnes se domníváme, že tento krok byl motivován především snahou jasněji oddělit „jedinou pravou“ církev od rostoucího reformačního hnutí také tím, že tato „jediná“ církev bude mít zároveň „jedinou pravou“ Bibli. Tyto přidané knihy se nacházejí ve Starém zákoně. V originále nebyly napsány hebrejsky nebo aramejsky, jako ostatní, kanonické knihy, nýbrž řecky. Jsou z pozdější doby a židovské školy svého času diskutovaly o jejich možném zařazení do kánonu Písem. Nakonec však zvítězilo složení, které nacházíme v našich Biblích. Považujeme židovský národ za nejpovolanější k vytvoření kánonu Starého zákona proto, že jim Bůh tyto knihy také svěřil. K obsahu naší Bible se přiznával opakovaně Pán Ježíš i jeho učedníci, protože přes svá četná odvolání na Starý zákon nikdy necitovali z knih deuterokanonických, ale pouze kanonických.

Jestliže jsme se podívali na Bibli z pohledu logiky i vědy, je na čase zahledět se na ni i skrze ni samotnou.

K čemu je Bible dobrá, nám říká ve 2Tim 3,16-17: *Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu.*

Osobně miluji také 105. verš ze Žalmu 119: *Svíce nohám mým jest slovo tvé, a světlo stezce mé.* Uvádím jej v kralickém překladu, který mne přivedl k následujícímu výkladu: Svíce nám osvětlí cestu stěží na půl kroku dopředu. Stejně tak Boží slovo nám často poradí ve sporném okamžiku našeho života, abychom se mohli bezprostředně správně rozhodnout. Na druhé straně nám ale nezůstává zcela zakryt ani náš pozdější život.

V souvislosti s tím si jasně vzpomínám, jak jsem stál v jedné z tatranských dolin za jasné měsíčné noci a sledoval stezku, která se vinula z údolí úbočím a končila v sedle. Ačkoliv nebyly vidět žádné podrobnosti, bylo zřejmé, kde začíná a kde končí.

Tak je to s naším životem. Bible nám neodhaluje, kolik budeme mít dětí, zda se šťastně vdáme či oženíme a čeká-li nás cesta za moře. Toto se snaží odhalit věštkyňe či jiní služebníci toho zlého a přinést tak do našeho života prokletí. Bůh se však rozhodl většinou tyto informace před námi skrýt (výjimečně je poodhaluje skrze prorockví), ale začátek a konec cesty jsou pro nás z Písma zcela zřetelné. Naše cesta začíná odevzdáním života Kristu spolu s pokáním a skončí, pokud vytrváme, v jeho přítomnosti v nebi.

Vrátím se na začátek lekce: Co s Písmem prakticky? Někdy slyším, že rodiče i jiní blízcí lidé nabádají čerstvě narozené křesťany, aby „stále neleželi v Bibli“ a □ přečetli si také něco jiného“, at’ „z toho nezblbnou“. Argumentace jistě na první pohled velmi rozumná. Na druhé straně, pokud chci být dobrým studentem, ležím ve skriptech „od rána do večera“, až mi skutečně může hrozit, že „z toho zblbnu“. Tomu se však nikdo nediví, naopak býváme v tomto směru povzbuzováni, „aby z nás něco bylo“.

I Bible nám říká, jak s ní máme zacházet, „aby z nás něco bylo“. *Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný. Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou. A tato slova, která ti dnes přikazují, budeš mít v srdci. Budeš je vštěpovat svým synům a budeš o nich rozmlouvat, když budeš sedět doma nebo půjdeš cestou, když budeš uléhat nebo vstávat. Uvážeš si je jako znamení na ruku a budeš je mít jako pásek na čele mezi očima. Napíšeš je také na veřeje svého domu a na své brány. (5M 6,4-9)*

Ano, čtěme Bibli, žijme jí, vracejme se k ní, předávejme ji dalším. Je to druhá strana výzvy k obecenství s živým Bohem, která zazněla v minulých lekcích. Bible nám dává pevný rámec, oporu, ze které nesmíme vybočit ani nalevo ani napravo. Vždyť Bůh ztotožňuje Písmo se samotným Kristem! - Přečti si začátek Janova evangelia.

Na druhé straně, Bible otrocky používaná bez vedení Duchem svatým je velice nebezpečná. Kolik se natropilo zla! Kolik lidí bylo jejím jménem povražděno, upáleno, a to vše ještě za doprovodu pokrouceného teologického výkladu.

Proto potřebuji obojí - dobrou znalost psaného Božího slova, abych neopouštěl, byt’ nevědomky, jeho rámec, a obecenství s Duchem svatým, který mne bude do tohoto slova uvádět. Důležitou pomocí v tomto úsilí mi budou křesťané starší ve víře.

At’ se ti stane Bible dobrou studijní pomůckou. Používej hojně tužku i vhodné pastelky. Nezačínej četbu První knihou Mojžíšovou, ale evangelii. Potom přes knihu Skutků můžeš

přejít k epištolám nebo si vyber knihy Starého zákona, kterým budeš dobře rozumět a budou tě zajímat. Knihu Zjevení a některé proroky můžeš klidně nechat „uležet“. Málokdo i ze zkušených křesťanů opravdu dobře chápe knihu Zjevení, a to ještě s vědomím, že mnohé věci nám zde na zemi zůstávají skryty a plně nám budou odhaleny až v nebi: *Láska nikdy nezanikne. Proroctví - to pomine; jazyky - ty ustanou; poznání - to bude překonáno. Vždyť naše poznání je jen částečné, i naše prorokování je jen částečné; až přijde plnost, tehdy to, co je částečné, bude překonáno. (1K 13,8)*

Modlitba, rozhovor s Bohem (7. lekce)

Můžeme začít otázkou: Proč se máme modlit? Většinou je tato otázka spojena s představou dlouhé doby strávené ne zrovna příjemným a záživným způsobem.

Proto začnu druhem modlitby, který nemusí být dlouhý a bývá příjemný i záživný zároveň.

Modlitba je **osobní obecnství s Bohem**. Mnozí křesťané nevědí, že takto strávený čas může být také nazván modlitbou. Je to čas, kdy, jednoduše řečeno, jsem s Bohem. O jeho nezbytnosti nás může přesvědčit přirovnání našeho vztahu s Bohem k manželství. Manželé mohou žít v jednom bytě, pracovat a vychovávat děti. Mohou spolu v rámci běžného života komunikovat, a přesto jejich vztah bude strádat, pokud si nevyhradí čas jen na sebe navzájem. Tak je to i s námi ve vztahu k Bohu. On po nás chce řadu věcí a my zase po něm. Prostřednictvím Ducha svatého spolu různou měrou komunikujeme celý den. Přesto se potřebujeme v tomto dni zastavit a vyhradit si čas jen na obecnství s ním.

Tento čas může být vyplněn různě. Je ale velmi důležité, aby obsahoval určité prvky: chválu, děkování, uctívání, sdílení se s Bohem z naší strany, ale také očekávání na něj, aby také On mohl mluvit k nám. Je dobré Bohu děkovat za vše, co nám dává, můžeme Mu také zpívat nebo se před ním pouze sklánět v mlčení. Řekněme mu vše, co nám leží na srdci - ať radosti nebo starosti. V tomto čase se můžeme hodně modlit v jazycích. Známí služebníci svědčí o tom, že ze svého modlitebního času až osmdesát procent tráví v modlitbě v jazycích. Nejen, že Duch svatý skrze nás promlouvá tím nejlepším způsobem, ale tato modlitba nás zároveň buduje. *Nebo ten, kdož mluví [cizím] jazykem, ne lidem mluví, ale Bohu; nebo žádný neposlouchá, ale duchem vypravuje tajemství. Kdož pak prorokuje, lidem mluví vzdělání, i napomínání, i potěšení. Kdož mluví [cizím] jazykem, sám sebe vzdělává, ale ten, kdož prorokuje, církev vzdělává. (1K 14,2-4 kral.)*

Myslím, že celý náš křesťanský život je vyplněn postupným poznáváním, za co všechno se můžeme modlit. Z Boží milosti a díky bratřím a sestrám jsem od svého obrácení věděl, že se mohu modlit nejen za odpuštění hříchů, ale i za své zdravotní či finanční potřeby a další věci. Byly však problémy, o kterých jsem se domníval, že jsem se s nimi narodil a také s nimi umřu. Až po letech jsem zjistil, že Bůh mi chce pomoci i s nimi, když ho o to požádám. A tak to jde až dodnes. Stále poznávám nové oblasti, do kterých mohu modlitebně vstupovat. Přesto, že znám a vyučuji slovo apoštola Pavla: *O nic nebud'te pečliví, ale ve všech věcech skrze modlitbu a poníženou žádost s díky činěním prosby vaše známy bud'te Bohu. A pokoj Boží, kterýž převyšuje všeliký rozum, hájiti bude srdcí vašich i smyslů vašich v Kristu Ježíši. (F 4,6-7 kral.)* Zvolil jsem kralický překlad, který se mi jeví vyhraněnější.

Skutečně - předkládejme Bohu na modlitbě všechny věci. S pokorou, s děkováním, ale ničemu se nevyhýbejme. Je to jeden ze základních Satanových triků, kdy se nás snaží přesvědčit, že si něco musíme „zkrátka vyřešit sami - nikdo nám s tím nepomůže“. Není to pravda. Bůh nám chce pomoci se vším, a proto nás žádá, abychom mu také všechno předkládali v modlitbě.

Slyšel jsem výrok, že člověk může chtít všechno, jen ne to, aby se mu chtělo. To je tvrdá realita platící ve světě nevěřících. My křesťané máme úžasnou výsadu: Bůh nám dává *chtění i skutečné činění. (F 2,13 kral.)* - Když je naše touha či vůle slabá, máme možnost prosit Boha o změnu. To je nádherné.

Počítejme s tím, že když se modlíme v jazycích, chválíme Boha nebo zůstáváme jen ztišení, bude k nám Duch svatý promlouvat. (Není to dlouho, co se v naší církvi začalo mluvit o „obecenství s Duchem svatým“. Celé generace křesťanů však mluvily o obecenství s Bohem Otcem či Ježíšem Kristem a nezdá se, že by byli ochuzeni. Terminologie by nám v žádném případě neměla být problémem.)

Bůh k nám mluví nejčastěji v myšlenkách. (Vjem jasného hlasu jsem měl osobně jen několikrát ve svém životě.) Mnozí křesťané se pak domnívají, že se nedokáží v takové modlitbě dostatečně soustředit, myšlenky „se jim toulají, myslí na práci místo na Boha“. Trpěl jsem těmito výčitkami také, do doby, než jsem si uvědomil, že nejde o „moje nedisciplinované myšlení“, ale o Boha, který mi chce vyprávět nejen o věcech nebeských (kterých snesu jen nepatrně), ale především chce mluvit do mého praktického života včetně práce, povinností, termínů atd. Od té doby jsem přestal okřikovat své „nedisciplinované myšlení“ a začal jsem brát tyto myšlenky vážně. Po jejich zaznamenání a reagování na ně jsem postupně zjistil, že jsou opravdu z velké části Boží instrukcí, a to velice praktickou a funkční. Od té doby vyzývám všechny své žáky: „Travte čas s Bohem. Berte si k tomu nejen Bibli, tužku a papír, ale i svůj pracovní kalendář. Bůh vám chce pomoci ve všech oblastech života, a ta pracovní tvoří minimálně jeho třetinu (tedy 8,5 hodiny).“

Je dobré tuto část ukončit odkazem do jedné z dalších lekcí - Duch, duše, tělo. Zde alespoň krátce: Zmíněný druh modlitby je nezbytnou stravou pro mého ducha.

Postil se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, až nakonec vyhladověl. Tu přistoupil pokušitel a řekl mu: „Jsi-li Syn Boží, řekni, ať z těchto kamenů jsou chleby.“ On však odpověděl: „Je psáno: ‚Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.‘“ (Mt 4,2-4) Našeho ducha živí ne litera, ale živé Boží slovo. Ať již je to slovo z Bible aktuálně oživené Duchem svatým nebo přímá Boží řeč k nám. Bez takového slova náš duch strádá a slábne.

Často za mnou přicházejí křesťané s tím, že to dříve bylo „perfektní“, ale teď, neví proč, jejich víra slábne, nadšení pro Boha se ztrácí, četba Bible je nebaví... Když hledáme společně příčinu, na prvním místě se ptám na obecenství s Bohem. Často zjišťuji, že si pod pojmem modlitba představujeme jen modlitbu přímělnou a „obyčejný“ čas strávený „jen tak“ s Bohem zanedbáváme. Pak bývá diagnóza jasná.

Na tento druh modlitby je možné vztáhnout také instrukci Pána Ježíše učedníkům: *A když se modlíte, nebuďte jako pokrytci: ti se s oblibou modlí v synagógách a na nárožích, aby byli lidem na očích; amen pravím vám, už mají svou odměnu. Když se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který zůstává skryt; a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí. (Mt 6,5-6)*

Druhý druh modlitby, o kterém budu mluvit, je **modlitba přímělná**. Je vcelku všeobecně známá. Někdy se křesťané ptají, proč Bůh kolikrát chce, abychom se za některé věci dlouho a usilovně modlili. Jeden důvod je mi jasný: Věci, které si na Bohu nevyprosíme, máme tendenci považovat za „náhodu“ či plod vlastních schopností a úsilí. Tam, kde se vytrvale musíme přimlouvat, je toto pokušení podstatně menší.

Pro přímělnou modlitbu platí zvláštní zaslíbení: *Opět vám pravím, shodnou-li se dva z vás na zemi v prosbě o jakoukoli věc, můj nebeský Otec jim to učiní. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“ (Mt 18,19-20)*

Toto zaslíbení nás zároveň vyzývá, abychom přikládali zvláštní váhu **společné modlitbě**. O ní jsme se zmínili již v první lekci ve výčtu činností, které praktikovali lidé v prvotní církvi. Tvoří svým způsobem protipól osobní modlitby, kdy „se uzavíráme ve svém pokojíku”.

V posledních letech se do naší republiky dostala řada učení zdůrazňujících „naše nároky” vůči Bohu. Principem byla zdánlivě logická formulace „co Bůh zaslíbil, to nám také musí dát”. Osobně věřím, že Bůh „nemusí” nic, a jestliže se k nám sklání, činí to jen a jen ze své milosti a slitování, nikoliv z povinnosti.

Pokusím se nyní svoje tvrzení doložit z Písma, prostřednictvím tří míst, která jsem vybral. Všechna obsahují nádherné zaslíbení, že nám Bůh dá, o co prosíme. Každé z nich však také obsahuje podmínku, za které se to děje.

Proste, a bude vám dáno; hleďte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno. Což by někdo z vás dal svému synu kámen, když ho prosí o chléb? Nebo by mu dal hada, když ho prosí o rybu? Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, tím spíše váš Otec v nebesích dá dobré těm, kdo ho prosí! (Mt 7,7-11) - Podmínka je zde obsažena hned v sedmém verši: prostě, hleďte, tlučte. Třikrát je použit nedokonavý čas, který je opakem času dokonavého: poproste, pohleďte, zatlučte. Má nám naznačit, že vyslyšení naší modlitby může někdy trvat delší čas.

Nejdrsnější příklad, který znám, je příběh jednoho z největších křesťanských modlitebníků. Modlil se za obrácení svého přítele šedesát let. Jeho obrácení se nedožil. Přítel odevzdal svůj život Bohu až na jeho pohřbu... Věřme Božím zaslíbením, ale budme připraveni být trpěliví v očekávání na ně.

Druhé místo je z Markova evangelia: *Ježíš jim odpověděl: „Mějte **víru v Boha!** Amen, pravím vám, že kdo řekne této hoře: ‚Zdvihni se a vrhni do moře‘ - a nebude pochybovat, ale bude věřit, že se stane, co říká, bude to mít. Proto vám pravím: Věřte, že všechno, oč v modlitbě poprosíte, je vám dáno a budete to mít. A kdykoli povstáváte k modlitbě, odpouštějte, co proti druhým máte, aby i váš Otec, který je v nebesích, vám odpustil vaše přestoupení.” Jestliže však vy neodpustíte, ani váš Otec, který je v nebesích, vám neodpustí vaše přestoupení. (Mk 11,22-26)* - Opět nádherné zaslíbení! „Budete-li prosit ve víře, vše dostanete.” Někdy nám uniká, že úvodem je zmíněna víra v Boha, což je širší pojem než víra, že dostanu nové auto. Máš-li víru v Boha, v celé jeho slovo, není problém směle přistoupit k modlitbě. Soudný člověk nezaslepený pýchou bude zřejmě trochu skromnější. Vidí slabiny svojí víry a v dobrém případě její celoživotní, nikdy nekončící růst.

Nebude na škodu si povšimnout i závěru: Neodpuštění je jednou z nejčastějších příčin nepořehnaného křesťanského života.

A konečně třetí zaslíbení z úst Ježíše: *J 14,12-15: Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší, neboť já jdu k Otci. A začkoli budete prosit **ve jménu mém**, učiním to, aby byl Otec oslaven v Synu. Budete-li mne o něco prosit ve jménu mém, já to učiním. Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání;* Podmínkou je zde prosba „v Ježíšově jménu”. Vystupovat „něčím jménem” mohu jen tehdy, když mám jeho naprostou důvěru. Člověk, který mi propůjčí své jméno, má jistotu, že budu jednat výhradně podle jeho instrukcí, v jeho zájmu, bez ohledu na svůj případný prospěch. Můj osobní vztah k Pánu Ježíši má k tomu stále ještě daleko.

Zkušenost mne naučila, že Bůh je nesmírně milostivý a štědrý. Mnohokrát se modlím a Bůh vyslyší moji prosbu v jediném okamžiku - moje trpělivost není zkoušena ani náznakem. Jindy se modlím bez víry a Bůh přesto dává. Někdy se domnívám, že Boha zklamávám a nejsem hoden jeho pohledu a On se přesto milostivě sklání a dává, o co prosím.

Tyto verše jsem tedy uvedl ne proto, abych podryl vaši víru v moc modlitby, ale ukázal Boží svrchovanost i v této oblasti.

Překážky v modlitbě. Je jich nekonečně mnoho - souvisí v podstatě s neposlušností Božímu slovu. Některé z nich jsou natolik časté a důležité, že je Bible výslovně zmiňuje. O neodpuštění jsme již mluvili.

Jk 4,2-6: Chcete mít, ale nemáte. Ubijíte a nevrážíte, ale ničeho nemůžete dosáhnout. Sváříte se a bojujete - a nic nemáte, protože neprosíte. Prosíte sice, ale nedostáváte, protože prosíte nedobře: jde vám o vaše vášně. Proradná stvoření! Což nevíte, že přátelství se světem je nepřátelství s Bohem? Kdo tedy chce být přítelem světa, stává se nepřitelem Božím. Či myslíte, že nadarmo je psáno: „Bůh žárlivě touží po duchu, kterého do nás vložil“? Mocnější však je milost, kterou dává. Proto je řečeno: „Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost.“

Dalším místem je 1P 3,7: *Stejně i muži: když žijete se svými ženami, mějte pro ně porozumění, že jsou slabší; a prokazujte jim úctu, protože jsou spolu s vámi dědičkami daru života. Tak vašim modlitbám nebude nic překážet.*

Sami najdete jistě další, snažil jsem se ukázat na ta nejznámější.

Co říci závěrem? Nikdy se nevzdávej! Hledej obecenství s Bohem, ať je ti dobře či špatně, ať se ti chce nebo nechce. Vzpomeň si na manželství. Pracujeme na něm za všech okolností - nesmíme se vzdát. Tím spíše ve vztahu k Bohu, který je důležitější než manželství.

Společenství s věřícími (8. lekce)

Slyšel jsem kdysi od jednoho pastora příběh: Členka jeho sboru přestala chodit do společenství. Když ji po čase potkal, ptal se jí, proč již nechodí do sboru. Odpověděla, že se ve sboru potýkala s problémy, ale od té doby, co je sama doma s Bohem, má s ním lepší obecnství než kdykoliv předtím, a že její duchovní růst se ohromně urychlil. Pastor jí odpověděl: „Teď mi lžeš.“ Na její překvapený pohled pokračoval: „To, co mi teď říkáš, je v přímém rozporu s Božím slovem, a proto to nemůže být pravda.“

Tady by mohla lekce skončit. Doložme ji však Božím slovem, o kterém byla řeč. První kapitola Janova evangelia ztotožňuje Boží slovo se samotným Ježíšem Kristem. Apoštolé nás opakovaně vyzývají, abychom je předávali celé, nic z něj nepomíjeli. Když si čteme Bibli, zjišťujeme, že naprostá většina není psána pro jednotlivce, ale pro společenství. Většinu jejích příkazů a doporučení je možné realizovat jen ve společenství křesťanů nebo jeho prostřednictvím. Pro osamocенého jednotlivce zůstává z Bible jen slabý zlomek. Chceme-li tedy být poslušní Božímu slovu, bez ostatních křesťanů se neobejdeme. Proto jsme vybízeni, abychom nezanedbávali křesťanské společenství: *Nezanedbávejte společná shromáždění, jak to někteří mají ve zvyku, ale napomínejte se tím více, čím více vidíte, že se blíží den Kristův.* (Žd 10,25)

Bůh nám představuje církev, její stavbu a vztah k Bohu prostřednictvím různých podobností.

Ženich a nevěsta

Učedníci Janovi a farizeové se postili. Přišli k němu a ptali se: „Jak to, že se učedníci Janovi a učedníci farizeů postí, ale tvoji učedníci se nepostí?“ Ježíš jim řekl: „Mohou se hosté na svatbě postit, když je ženich s nimi? Pokud mají ženicha mezi sebou, nemohou se postit. Přijdou však dny, kdy od nich ženich bude vzat; potom, v ten den, se budou postit.“ (Mk 2,18-20)

Vztah k Bohu nám může připadat velice duchovní, nepochopitelný. Na druhé straně vztah muže a ženy je nám známý. Přes jeho šíři a mnohotvarost nám určitě neunikne řada jeho praktických stránek. Muž a žena se musí ve vzájemném vztahu poznávat, sdílet se, jeden o druhého opírat. Stejně intimní a zároveň praktický má být vztah křesťanů - církve (nevěsty) k Ježíši Kristu - Bohu (ženichovi).

Hlava a tělo

Sílu svého mocného působení prokázal přece na Kristu: Vzkřísil ho z mrtvých a posadil po své pravici v nebesích, vysoko nad všechny vlády, mocnosti, síly i panstva, nad všechna jména, která jsou vzývána, jak v tomto věku, tak i v budoucím. „Všechno podrobil pod jeho nohy“ a ustanovil jej svrchovanou hlavou církve, která je jeho tělem, plností toho, jenž přivádí k naplnění všechno, co jest. (Ef 1,20-23) Také ve 12. kapitole první epištoly Korintským apoštol Pavel přirovnává církev k tělu a její jednotlivé členy k jeho údům.

Kdysi jsem slyšel zajímavé přirovnání: Představte si, že jdete a vidíte ze země třet prst. Co uděláte? Nejspíš začnete hrabat s očekáváním, že odkryjete tělo, které k němu patří. Osamocený prst je totiž nesmysl.

Na praktických cvičeních z fyziologie jsme jako medicíci dělali pokus: Do zkumavky naplněné živným roztokem jsme umístili kus střeva ze zabitého zvířete. Roztok byl udržován termostatem na tělesné teplotě a probublával jím kyslík. Tento orgán tedy měl vše, co potřeboval k životu. Také skutečně nějakou přežíval. Nemohl ale vykonávat nic užitečného, k tomu by potřeboval zbytek těla.

Stejně tak je to s osamoceným křesťanem. Maximálně může přežívat, ale jen výjimečně vidíme, že by měl sílu být také užitečný svému okolí. Výjimku tvoří ti, kteří procházejí takovou zkouškou ne vlastní vinou - dočasně osamoceným misionářům, vězňům, trosečníkům atd. Bůh dává nadpřirozenou posilu.

Někteří křesťané hrdě prohlašují: „Mne vede jen Bůh, lidi nepotřebuji.“ Někdy je totiž takový postoj považován za „duchovnější“ než „pouhé členství v církvi“.

Podívejme se na něj z pohledu těla. Z hlavy - Krista - opravdu jdou nervy do celého těla a řídí jej. Bůh má takto přímé spojení s každým křesťanem - údem těla. Kdyby však zůstalo jen u tohoto spojení, tělo by vůbec nemohlo fungovat a jeho jednotlivé orgány také ne.

Celá řada řízení se totiž odehrává na nižších úrovních: Dýchání můžeme ovlivňovat vůlí (z mozku), ale většinou dýcháme automaticky v důsledku působení centra z prodloužené míchy. Když se začneme fyzicky namáhat, dech se automaticky zrychlí, spolu s ním i srdeční činnost. Příkaz k tomu však již nepochází z hlavy, ale z orgánů, které vnímají zvýšenou hladinu kyslíčnicku uhličitého v krvi. Častokrát obdivujeme velmi jemnou práci lidských rukou, ale neuvědomujeme si, že to nemůže být pouze výsledek řízení naší hlavy. Řada čidel v úponech svalů registruje jejich pohyb a pomáhá doladovat pohyb celé ruky. Naše trávící soustava pracuje z větší části automaticky, bez ovlivňování ze strany hlavy. Většina řízení se odehrává na nižší úrovni. Tak bychom mohli pokračovat dalšími příklady.

Vidíme tedy, že osamocená existence některého orgánu či údu našeho těla nebo pouhá závislost na hlavě je v podstatě nesmyslem. Může být vhodná pro anatomický preparát, ale k smysluplnému životu určitě není.

Armáda

V šesté kapitole Efezským apoštol Pavel přirovnává křesťana k vojákovi a popisuje podrobně jeho duchovní výzbroj. I z tohoto přirovnání se můžeme hodně naučit. Existuje úsloví „sám jako voják v poli“. Trefné - samotný voják většinou nic nezmůže (zajisté, že s výjimkou filmových hrdinů, jako je Rambo a jemu podobní). Je však také známo, že bitvy nevyhrávají armády nejlépe vyzbrojené či nejpočetnější, ale ty, které dokáží operovat koordinovaně v závislosti na svém velení. I rozkazy, které nemusí být nejlepší, mají vynikající výsledky při rychlé a přesné realizaci. Tam, kde si však „každý velí sám“, je porážka zaručena.

Nejen vojáci, ale i malé děti vědí, že armádu neřídí jen generál, ale zároveň celá řada nižších důstojníků. Bez nich by armáda absolutně nemohla fungovat. Navzdory tomu mnohým křesťanům představa církve vedené pouze Duchem svatým bez „nižších velitelů“ nepřipadá směšná. (Mnohdy se ji snaží dokonce realizovat.)

Vraťme se k textu apoštola Pavla. Mluví o „štítu víry“ jako součásti naší výzbroje. Stojí za povšimnutí, že v řeckém originálu není použito slovo znamenající malý kulatý štít, který římští vojáci používali k osobnímu boji, ale slovo pro štít velký, hranatý, ze kterých římské

legie vytvářely hradbu proti nepříteli nebo proslulou „želvu“. Díky této koordinované ochraně byla legie obtížně zranitelná. Převaha legií ve starověku nad ostatními vojsky spočívala nejen v promyšlené výzbroji, ale i ve vynikající organizaci a disciplíně.

Pastýř a ovce

*Já jsem **dobrý pastýř**. Dobrý pastýř položí svůj život za ovce. Ten, kdo není pastýř, kdo pracuje jen za mzdu a ovce nejsou jeho vlastní, opouští je a utíká, když vidí, že se blíží vlk. A vlk ovce trhá a rozhání. Tomu, kdo je najat za mzdu, na nich nezáleží. Já jsem dobrý pastýř; znám své ovce a ony znají mne, tak jako mě zná Otec a já znám Otce. A svůj život dávám za ovce. (J 10,11-15)* - Stejně jako o □ samotném vojáku v poli“, můžeme mluvit o ztracené ovečce. Ta se může stát pouze kořistí dravé zvěře, těžko může být někomu užitečná. Totéž platí o osamoceném křesťanu. O tomto tématu je napsaná celá kniha - „Žalm 23 z pohledu pastýře ovcí“ od W. Filipa Kellera.

Jistě bychom našli celou řadu dalších přirovnání. Není to ale potřeba. Výše uvedená přirovnání nám dávají dostatečně plastický obraz, abychom viděli církev - společenství věřících - velice reálně, a mohli se podle toho řídit.

Je možné položit důraz na kterýkoliv z uvedených obrazů, můžeme zdůrazňovat např. kázeň a poslušnost v církvi na základě obrazu armády. Stejně tak můžeme zdůraznit slabost a bezmocnost jednotlivých křesťanů, vyjdeme-li z obrazu ovcí. Potom budeme naopak stavět do popředí péči a trpělivost, která jim má být věnována. Písmo však tvoří jeden celek, a proto neopomíjíme žádný aspekt církve, který nám byl z něj zjeven. Je mnohotvárná, podivuhodná, nedokonalá (jak v důsledku nemoci zdevastované tělo může stále přežívat!) a pro nás křesťany naprosto nezbytná.

Pán Ježíš nám dal nádherné zaslíbení: *Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich. (Mt 18,20)* - Mnohokrát jsem nad ním přemýšlel a ptal se: Jak je to možné? Cožpak neviditelný Kristus sedí s námi, když se sejdem jako křesťané? Později jsem si uvědomil, že Bible, Boží slovo, je sám Kristus. Když je naplňováno, zjevuje se on sám. Teprve ve společenství křesťanů můžeme naplnit většinu Božího slova - scházet se k Večeři Páně, napomínat se, vyučovat, povzbuzovat, sloužit si vzájemně dary Ducha svatého... Skutečně, ve společenství se uprostřed nás zjevuje Kristus!

Což tedy, bratři? Když se scházíte, jeden každý z vás píseň má, učení má, jazyk má, zjevení má, vykládání má, všechno to budiž k vzdělání. (1K 14,26 kral.)

Co z toho plyne, bratři? Když se shromažďujete, jeden má žalm, druhý slovo naučení, jiný zjevení od Boha, ještě jiný promluví ve vytržení a další to vyloží. Všecko ať slouží společnému růstu. (1K 14,26)

Verš uvedený ve dvou překladech mluví o vzájemné službě křesťanů na shromáždění. Myslím si, že jejich závěr je důležitou instrukcí pro jakékoliv počínání v církvi - ať veškeré naše počínání v církvi slouží ke vzdělání, budování, společnému růstu. Často můžeme vidět uplatňování osobních ambicí, různých „pravd“. A církev trpí a je ničena místo toho, aby byla budována.

Již to je vaše prohra, že se vůbec mezi sebou soudíte. Proč raději netrpíte křivdu? Proč raději nenesete škodu? (1K 6,7) Ano, je mnohokrát lepší nést škodu, nežli „zvítězit“ ve vzájemných rozporech.

Duch, duše a tělo (9. lekce)

K teologii jsem měl vždycky nedůvěru. Dodnes jsem ovlivněn vyprávěním o učených disputacích na téma „kolik andělů se vejde na špičku jehly“. Jestliže trpíš, milý čtenáři, podobnou antipatií, chci tě úvodem této kapitoly povzbudit. Jejím obsahem bude teologie, to nemohu zapřít, ale spíše část, která má hodně co dělat s praktickým životem a porozuměním Písmu. Pokud se totiž alespoň trošku neorientujeme sami v sobě, nemůžeme jako křesťané na sobě plánovitě pracovat, což by bylo pro většinu z nás ochuzením.

Proto se nebojme a pojďme na věc.

Oficiální věda rozeznává u člověka tělo a duši (pokud duši definujeme jako rozum, city a vůli). Obojí lze měřit a vážit. Tělo metrem a váhou, rozum, city a vůli psychologickými testy nebo monitorováním elektrických signálů z mozku a biochemických změn v něm.

K rozporu dojde až v okamžiku, kdy křesťané začnou hovořit o duchu - nehmotné části lidské osobnosti, kterou změřit ani zvážit nelze - je možné však sledovat výsledky jejího působení.

Proč si křesťané komplikují život a nesjednotí se s oficiálním vědeckým poznáním? Překážkou je jim v tom Písmo svaté. „*Sám Bůh pokoje nechť vás cele posvětit a zachová vašeho ducha, duši i tělo bez úrazu a poskvrny do příchodu našeho Pána Ježíše Krista*“, píše apoštol Pavel Tesalonickým (1Te 5,23). - Z celé Bible víme, že apoštol v této epištole nepopustil uzdu své fantazie, když žehnal svým svěřencům. Písmo mluví o „duchu“ na mnoha místech.

Jeho význam nejlépe uvidíme v rozmluvě Pána Ježíše s Nikodémem, členem židovské rady: *Mezi farizeji byl člověk jménem Nikodém, člen židovské rady. Ten přišel k Ježíšovi v noci a řekl mu: „Mistře, víme, že jsi učitel, který přišel od Boha. Neboť nikdo nemůže činit ta znamení, která činíš ty, není-li Bůh s ním.“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit království Boží.“ Nikodém mu řekl: „Jak se může člověk narodit, když už je starý? Nemůže přece vstoupit do těla své matky a podruhé se narodit.“ Ježíš odpověděl: „Amen, amen, pravím tobě, nenarodí-li se kdo z vody a z Ducha, nemůže vejít do království Božího. Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch. Nediv se, že jsem ti řekl: Musíte se narodit znovu. Vítr vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam směřuje. Tak je to s každým, kdo se narodil z Ducha.“ Nikodém se ho otázel: „Jak se to může stát?“ Ježíš mu řekl: „Ty jsi učitel Izraele, a tohle nevíš? Amen, amen, pravím tobě, že mluvíme o tom, co známe, a svědčíme o tom, co jsme viděli, ale vy naše svědectví nepřijímáte. Jestliže nevěříte, když jsem vám mluvil o pozemských věcech, jak uvěříte, budu-li mluvit o nebeských? Nikdo nevstoupil na nebesa, leč ten, který sestoupil z nebes, Syn člověka. Jako Mojžíš vyvýšil hada na poušti, tak musí být vyvýšen Syn člověka, aby každý, kdo v něho věří, měl život věčný. (J 3,1-15)*

Nikodém patřil ve své době k nejvzdělanějším lidem, stejně jako členové současné vědecké obce. Jako oni však měl stejný problém - věděl o těle a duši, o duchu však nic. Proto chápal Ježíšova slova v rámci svého poznání. Když Ježíš mluvil o „znovuzrození“, uvažoval o opětovném tělesném narození, ne o duchovním. Smysl Ježíšových slov však byl jasný: Abys vešel do Božího království, musí dojít k radikální proměně tvé osobnosti, která je přirovnána k novému narození.

Jako křesťané ze zkušenosti víme, že při „znovuzrození“ - vydání života Ježíši Kristu - dává Bůh v jediném okamžiku některé změny jak těla, tak duše. Některí lidé jsou uzdraveni ze svých nemocí, jiní ztratí v jediném okamžiku závislost na cigaretách či alkoholu. Pohled na uplynulý život se změní - litují svých minulých hříchů a touží nadále již nehřešit.

Většina „starého“ však zůstane zachována: Tvé tělo nejspíše zůstane stejné - neomládněš o dvacet let. Stejně tak tvé myšlení a citění zůstane z větší části zachováno - neztratíš paměť ani většinu svých návyků, schopností, navyklý způsob uvažování, svoji povahu...

„Znovuzrození“ totiž není ani tělesné ani duševní, jak se zprvu domníval Nikodém, ale duchovní. V okamžiku upřímného vydání svého života Bohu ožívá náš duch, který byl do té doby mrtvý a začíná nám zprostředkovávat mnohem těsnější kontakt s Bohem, než jaký jsme mohli prožívat jako nevěřící lidé. Začínáme si ošklivit hříchy, které nám do té doby připadaly normální, chápeme místa z Písma, která nám byla do té doby nesrozumitelná nebo nás vůbec nezajímala.

Řada dalších veršů z Písma nám dokládá skutečnost, že před svým obrácením se k Bohu jsme duchovně mrtví. Uveďme si ty z nejvýstižnějších: *I my všichni jsme k nim kdysi patřili; žili jsme sklonům svého těla, dali jsme se vést svými sobeckými zájmy, a tím jsme nutně propadli Božímu soudu tak jako ostatní. Ale Bůh, bohatý v milosrdenství, z velké lásky, jíž si nás zamiloval, probudil nás k životu spolu s Kristem, když jsme byli **mrtví pro své hříchy**. Milostí jste spaseni!* (Ef 2,3-5)

*A kde se rozjasní, tam je světlo. Proto je řečeno: Probud' se, kdo spíš, **vstaň z mrtvých**, a zazáří ti Kristus.* (Ef 5,14)

Proč je člověk před svým obrácením duchovně mrtvý? Copak Bůh stvořil člověka jako mrtvolu? Právě naopak. Adam s Evou byli při svém stvoření dokonalé bytosti - měli nejen tělo a duši, ale také ducha, díky kterému mohli komunikovat s Bohem zcela bez překážek. Bůh je však varoval: *A Hospodin Bůh člověku přikázal: „Z každého stromu zahrady smíš jíst. Ze stromu poznání dobrého a zlého však nejez. V den, kdy bys z něho pojedl, **propadneš smrti**.”* (Gn 2,16-17)

Jak víte ze zbytku příběhu, lidé následně uvěřili hadovi místo Bohu a ze stromu poznání pojedli. Nepadli v tom okamžiku mrtví k zemi, ani neztratili svoji inteligenci, citění či vůli. Zemřel jejich duch, a proto od tohoto okamžiku již vidíme lidstvo oddělené od Boha, kromě okamžiků, kdy se On sám k lidem sklání, ať již osobně či s pomocí prostředníků.

Bůh však lidem ponechal tělesný a duševní život s budoucím záměrem - po celou další existenci lidstva měl svůj plán, jak ducha lidem vrátit a občas jej zjevoval skrze své proroky: *Pokropím vás čistou vodou a budete očištěni; očistím vás ode všech vašich nečistot a ode všech vašich hnusných model. A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím **nového ducha**. Odstraním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím vám do nitra svého ducha; učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje řády a jednat podle nich.* (Ez 36,25-27)

Toto Boží zaslíbení se naplnilo Kristovou smrtí a jeho vzkříšením, kdy se roztrhla chrámová opona symbolicky oddělující Boha od lidí a přímý přístup k Bohu získali skrze Ježíše Krista všichni, kdo mu odevzdali svůj život. Osobní styk s Bohem jim od tohoto okamžiku zajišťuje jejich duch, který ožil při jejich znovuzrození.

Co se dá s předchozím sdělením udělat prakticky? Hodně. Z Písma víme, že je naší povinností se dobře starat o své tělo: *Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás přebývá a jež máte od Boha? Nepatříte sami sobě! (1K 6,19)* - Aby naše tělo nezhynulo, potřebuje pevnou stravu a tekutiny - ve správném množství, poměru a v pravý čas.

S naší duší je tomu podobně. Pokud budeme uzavřeni v temné místnosti, kam nebudou pronikat žádné zvuky, naše duše začne strádat - je totiž živena z velké části podněty zvenčí, po jejich zpracování i podněty zevnitř - opět dvojitá strava. Bůh nás nabádá, abychom o svoji duši dobře pečovali a stále ji vzdělávali:

Konečně, bratří, přemýšlejte o všem, co je pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté, cokoli je hodné lásky, co má dobrou pověst, co se považuje za ctnost a co sklízí pochvalu. (F 4,8)

Vybízím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou oběť; to ať je vaše pravá bohoslužba. A nepřizpůsobujte se tomuto věku, nýbrž proměňujte se obnovou své mysli, abyste mohli rozpoznat, co je vůle Boží, co je dobré, Bohu milé a dokonalé. (Ř 12,1-2)

Každý, kdo potřebuje mléko, protože nepřivykl slovu spravedlnosti, je jako nemluvně. Hutný pokrm je pro vyspělé, pro ty, kdo mají cvičením své smysly vypěstovány tak, že rozeznají dobré od špatného. Proto nezůstávejme již u počátečního učení o Kristu, ale směřujme k dospělosti. (Žd 5,13- 6,1)

Máme do naší mysli přijímat dobré podněty, a pak se jimi zabývat - tím postupně získáváme Kristovo myšlení, cítění, rozhodování.

A jaká je naše duchovní strava? Stejně jako pro naše tělo a duši je dvojitá: *On však odpověděl: „Je psáno: ‚Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.‘, (Mt 4,4)* - Tímto výrokem Ježíš vzdoroval Satanovu pokoušení na poušti. Zmiňuje v něm první druh naší duchovní potravy - „slovo vycházející z Božích úst“. Tedy ne „literu“ (která zabíjí), ale slovo obživené Božím duchem aktuálně pronesené přímo pro nás, do naší situace (které dává život).

Podmínkou přijímání takového slova není vystudovat vysokou teologickou školu ani naučit se Bibli nazpaměť. Potřebujeme v pokoře a poslušnosti očekávat na Boha a On pak k nám bude promlouvat, ať již při četbě Písma, na modlitbách nebo během našeho obvyklého pracovního dne. Ze zkušenosti však vím, že Bůh k nám nejvíce mluví, když si uděláme čas jenom pro něj - když ho chválíme, uctíváme, modlíme se v jazycích, přebýváme v jeho přítomnosti. Jestliže však prožíváme těžké období, kdy musíme téměř veškerý čas věnovat např. obživě své rodiny, bude k nám klidně mluvit na záhoně při pletí mrkve - nejen tedy v tiché meditaci.

A co je druhou složkou naší stravy? *Ježíš jim řekl: „Můj pokrm jest, abych činil vůli toho, který mě poslal, a dokonal jeho dílo.“ (J 4,34)* - Nestačí slyšet Boží hlas, je potřeba jej také poslechnout. V případě naší neposlušnosti nám slyšené slovo místo požehnání přinese větší prokletí, než kdybychom neslyšeli nic. *Ten služebník, který zná vůli svého pána, a přece není hotov podle vůle jednat, bude velmi bit. Ten, kdo ji nezná a udělá něco, zač si zaslouží bití, bude bit méně. Komu bylo mnoho dáno, od toho se mnoho očekává, a komu mnoho svěřili, od toho budou žádat tím více. (Lk 12,47-48)*

Když málo jíme či pijeme, naše tělo onemocní. Musíme do postele a „nic do nás není“.

Když zanedbáváme svoji duši, stáváme se postupně hrubí, líní, nevědomí, zlomyslní. Lidé se nám začnou vyhýbat.

Když nepřijímáme duchovní potravu, naše víra se vytrácí - „už mě nebaví číst Bibli“, „nechce se mi do shromáždění“, „možná jsem si to všechno namlouval“.

A jedna zajímavost: Řekli jsme si, že vědci nedokáží zachytit našeho ducha, a proto jeho existenci popírají. Protože je nehmotný, rozplývá se jím v naší duši a nejsou schopni jej od ní oddělit. Existuje však spolehlivý nástroj, který to dokáže - *Slovo Boží je živé, mocné a ostřejší než jakýkoli dvousečný meč; proniká až na rozhraní duše a ducha, kostí a morku, a rozsuzuje touhy i myšlenky srdce. Není tvora, který by se před ním mohl skrýt. Nahé a odhalené je všechno před očima toho, jemuž se budeme ze všeho odpovídat. (Žd 4,12-13)*

Je to živé Boží slovo, Boží řeč k nám, která nám pomůže rozlišit naše často ještě převrácené myšlení a cítění od čistého Božího vedení, které k nám přichází skrze našeho ducha.

A také jedna odpověď na častý dotaz: Mnozí křesťané jsou zmateni tím, že po svém obrácení jsou i nadále pomlouvační, závistiví, líní atd. Přitom Boží slovo říká jasně: *Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pomínulo, hle, je tu nové! (2K 5,17)* Proč ještě hřeším, přestože jsem nové stvoření? Tento verš a stejně i další jemu podobné hovoří o našem novém duchu! Tak důrazně proto, že tento duch je dobrým předpokladem k tomu, aby byla postupně změněna i naše duše, mnohokrát i tělo.

Všimli jste si, jaký pokoj, mírnost a láska často proudí ze starších křesťanů? Je to jejich duše, která byla proměněna k obrazu Kristovu. Všimli jste si na ulici mnohých mladých žen, jak spěchají z práce domů? Unavené rysy obličejů, tvrdý výraz v očích... A všimli jste si i křesťanských žen nad padesát, šedesát let, jak jim mladistvě září oči? Jak jsou krásné navzdory pokročilému věku? Ano, Bůh proměňuje naše duše a těla ke své slávě.

Narozdíl od darovaného ducha při našem obrácení je to proces postupný, na kterém musíme brát na každý den svůj podíl: *Toto je smlouva, kterou uzavřu s domem izraelským po oněch dnech, je výrok Hospodinův: Svůj zákon jim dám do nitra, vepíši jim jej do srdce. Budu jim Bohem a oni budou mým lidem. (Jr 31,33)* - V tomto verši, stejně jako i na jiných místech Bible, je naše duše nazývána „srdcem“. Bůh je chce proměnit - napsat na ně svůj zákon, abychom se již nemuseli se sebezapřením podřizovat vnějším příkazům, ale naše myšlení, cítění, rozhodování bylo totožné s Kristovým. A to je postupný proces trvající celý náš život. Může jít kupředu, pokud se podřizujeme Božímu slovu a Duchu svatému, ale také zpět, pokud se Bohu protivíme.

Ideálem řecké krásy bylo krásné tělo a vypěstovaná duše - vysoké intelektuální případně umělecké schopnosti. Tato norma často přežívá i mezi křesťany místo Božího pohledu, který o krásných a vzdělaných lidech nepatřících Kristu říká, že jsou mrtví! Těm, kteří byli příliš vázání na pozemský život, Ježíš řekl: *A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může duši i tělo zahubit v pekle. (Mt 10,28)*

Jak je vidět, pořadí hodnot, které uctívá tento svět - tělesná krása, duševní schopnosti, duchovnost člověka - je u Boha přesně opačné. Na první místo staví naše obrácení, na druhé práci na proměňování naší duše a na třetí péči o naše tělo. *Cvičení těla je užitečné pro málo věcí, avšak zbožnost je užitečná pro všechno a má zaslíbení pro život nynější i budoucí. (1Tm 4,8)*

Především v minulosti propadali někteří křesťané extrému, kdy o svá těla nepečovali či je dokonce ničili. Ve výše uvedeném verši se mluví však o našich tělech jako o chrámu Ducha svatého a *kdo ničí chrám Boží, toho zničí Bůh; neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy.* (1K 3,17) - Toto a další místa z Písma nás nabádají ke zdravé rovnováze. Pečujme o své tělo, duši i ducha, ovšem v Božím pořadí důležitosti - na prvním místě duch, na druhém duše, na třetím tělo. Pán vám k tomu požehnej.

Moc Ducha svatého (10. lekce)

Kdo je to Duch svatý? Je to Boží moc? Energie? Ne. Duch svatý je osoba stejně jako Bůh Otec a Pán Ježíš. Když si budeš v Bibli číst verše, které o něm mluví, zjistíš, že samostatně jedná, mluví, cítí atd. Toto žádná „energie“ nedělá. Duch svatý je Bohem, stojí vedle Boha Otce a Pána Ježíše, a proto je křesťané nazvali „Boží trojicí“.

Jak je to možné, když Bible mluví na mnoha místech o jediném Bohu? Budeš-li studovat Písmo, uvidíš, že tyto tři osoby jednají sice každá zvláštním způsobem, ale vždy se stejným cílem, způsoby a prostředky, které nikdy nevybočují z rámce Božího slova. Z tohoto pohledu lze tuto trojici osob nazývat osobou jednou, stejně jako Bible hovoří o manželích jako o jednom těle. Záleží jen na úhlu pohledu a způsobu vyjádření. Místem v Bibli, kde můžeme vidět tyto tři stát vedle sebe a spolupracovat k jednomu cíli, je Ježíšův křest: *Tu přišel Ježíš z Galileje k Jordánu za Janem, aby se dal od něho pokřtít. Ale on mu bránil a říkal: „Já bych měl být pokřtěn od tebe, a ty jdeš ke mně?“ Ježíš mu odpověděl: „Připusť to nyní; neboť tak je třeba, abychom naplnili všechno, co Bůh žádá.“ Tu mu již Jan nebránil. Když byl Ježíš pokřtěn, hned vystoupil z vody, a hle, otevřela se nebesa a spatřil Ducha Božího, jak sestupuje jako holubice a přichází na něho. A z nebe promluvil hlas: „Toto je můj milovaný Syn, jehož jsem si vyvolil.“ (Mt 3,13-17)*

S Duchem svatým se setkáváme již na začátku Bible při popisu stvoření: *Na počátku stvořil Bůh nebe a zemi. Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůň byla tma. Ale nad vodami vznášel se duch Boží. (Gn 1,1-2)*

V době starozákonní vede jen určité skupiny lidí izraelského národa - proroky, krále a kněze. Když v této době lidé hledali Boží vedení, obraceli se na tyto jmenované. Oni byli „vědoucí“. Jim Bůh zjevoval svoji vůli mnohem jasněji a ve větší míře, než „prostým“ lidem. Již tehdy ale skrze proroky lidem oznamoval, že to změní: *I stane se potom: Vyleji svého ducha na každé tělo. Vaši synové i vaše dcery budou prorokovat, vaši starci budou mít sny, vaši jinoši budou mít prorocká vidění. Rovněž na otroky a otrokyně vyleji v oněch dnech svého ducha. (Jl 3,1-2)*

Pán Ježíš toto zaslíbení připomněl svým učedníkům a zároveň jim vysvětlil jeho smysl: *Říkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám. On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud: Hřích v tom, že ve mne nevěří; spravedlnost v tom, že odcházím k Otci a již mne nespátříte; soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen. Ještě mnoho jiného bych vám měl povědět, ale nyní byste to neunesli. Jakmile však přijde on, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší. A oznámí vám, co má přijít. On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. Všecko, co má Otec, jest mé. Proto jsem řekl, že vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. (J 16,7-15)*

I dnes mnozí křesťané touží po tom, aby se vrátila doba, kdy Pán Ježíš procházel s učedníky krajinou a vyučoval a uzdravoval zástupy, které se k němu scházely. Neuvědomují si, že žijí v „lepší“ době, kdy nemusí pořádat letecký zájezd do Izraele s malou nadějí, že se alespoň protlačí do Ježíšovy blízkosti. Stačí, když se uchýlí „do svého pokojíku“ a Duch svatý k nim bude mluvit a sloužit jim stejně, jako to činil Pán Ježíš svým učedníkům.

Jak se to mohlo stát? Krátce před svým odchodem Ježíš dal příkaz svým učedníkům: *Když s nimi byl u stolu, nařídil jim, aby neodcházeli z Jeruzaléma: „Čekejte, až se splní Otcovo zaslíbení, o němž jste ode mne slyšeli. Jan křtil vodou, vy však **budete pokřtěni Duchem svatým**, až uplyne těchto několik dní.” (Sk 1,4-5)* Učedníci uposlechli a výsledkem byly letnice, které prožili v Jeruzalémě, kdy na všechny shromážděné Ježíšovy učedníky sestoupil Duch svatý a vyzbrojil je mocí ke kázání evangelia a následnému budování učedníků z těch, kteří uvěřili. Přečti si celou druhou kapitolu knihy Skutků - stojí za to!

Učedníci neobdrželi jen odvahu a novou dynamiku ve službě Bohu, ale také se, počínaje letnicemi, začaly ve vznikající církvi projevovat dary Ducha svatého, které vyjmenovává apoštol Pavel ve svém prvním dopise do Korintu (viz 1K 12,8-12).

Moc Ducha svatého, která se projevovala i skrze jeho dary, způsobila v následných desetiletích úžasnou expanzi křesťanství prakticky v celém tehdejším známém světě. Dary Ducha se mocně projevovaly v církvi ještě ve druhém a třetím století po Kristu. Ruku v ruce s postupným odklonem od normy Písma se začaly z církve vytrácet včetně moci Ducha svatého, takže v následných stoletích až do počátku století dvacátého se setkáváme pouze s jednotlivci a jednotlivými společenstvími, skrze které Duch svatý působil stejně mocně jako v prvotní církvi. Na počátku dvacátého století nastává s rozvojem letničního hnutí zlom, od kterého se moc Ducha svatého opět šíří do celého světa a částečně proniká i do některých tradičních církví.

Jak tedy máme k Duchu svatému a k jeho darům přistupovat prakticky?

Za prvé je dobré si z výše uvedeného krátkého přehledu uvědomit, že nejde o nic „nového pod sluncem”. Duch svatý působil na zemi vždy, jen na základě Božího plánu v různých dobách různým způsobem. Z Boží milosti žijeme v době, kdy je jeho působení mocnější, alespoň co se množství obdarovaných křesťanů týče, než kdykoliv dříve.

Za druhé nám Písmo ukazuje, že Duch svatý přebývá v každém znovuzrozeném křesťanovi bez ohledu na to, zda již prožil křest Duchem či nikoliv: *Nevíte, že jste Boží chrám a že **Duch Boží ve vás přebývá**? Kdo ničí chrám Boží, toho zničí Bůh; neboť Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy. (1K 3,16-17)*

Ježíš říká, že „Duch pravdy nás uvede do veškeré pravdy”. To se děje již od okamžiku našeho obrácení, kdy nám zjevuje největší pravdu ze všech, že Ježíš Kristus je náš Spasitel a Pán. Je proto ostudné a nebiblické rozdělovat křesťany na kategorie těch, kteří „mají a nemají Ducha svatého”. Mají jej všichni.

Na druhé straně vidíme především v knize Skutků, že apoštolé nezůstávali při tom, že lidé přijali Krista do svých životů. Následně je křtili ve vodě ponořením a vedli ke křtu Duchem svatým: *Když apoštolové v Jeruzalémě uslyšeli, že v Samařsku přijali Boží slovo, poslali k nim Petra a Jana. Oni tam přišli a modlili se za ně, aby také jim byl dán Duch svatý, neboť ještě na nikoho z nich nesestoupil; byli jen pokřtěni ve jméno Pána Ježíše. Petr a Jan tedy na ně vložili ruce a oni přijali Ducha svatého. (Sk 8,14-17)*

Apoštol Pavel si počínal úplně stejně jako apoštolé žijící v Jeruzalémě. Na křtu Duchem mu velice záleželo: *Zatímco byl Apollos v Korintě, prošel Pavel hornatým vnitrozemím a přišel do Efezu; tam se setkal s nějakými učedníky. Zeptal se jich: „Když jste uvěřili, přijali jste Ducha svatého?” Odpověděli mu: „Vůbec jsme neslyšeli, že je seslán Duch svatý.” Pavel*

řekl: „Jakým křtem jste tedy byli pokřtěni?“ Oni řekli: „Křtem Janovým.“ Tu jim Pavel prohlásil: „Jan křtil ty, kteří se odvrátili od svých hříchů, a vybízel lid, aby uvěřili v toho, který přijde po něm - v Ježíše.“ Když to uslyšeli, dali se pokřtít ve jméno Pána Ježíše. Jakmile na ně Pavel vložil ruce, sestoupil na ně Duch svatý a oni mluvili v prorockém vytržení. Těch mužů bylo asi dvanáct. (Sk 19,1-7)

Na této situaci se do dnešního dne nic nezměnilo - Bohu velice záleží na tom, abys byl vyzbrojen mocí a dary Ducha svatého a mohl mu co nejefektivněji sloužit.

Jaký je rozdíl mezi křesťanem, který dosud nebyl pokřtěn Duchem svatým a tím, který již má tento krok za sebou? Přirovnávám to k návštěvě Ducha svatého u nás doma. Zazvoní a já otevřu. Protože nám domovní správa nechala namontovat na dveře řetízek, otevrou se dveře jen na patnáct centimetrů. Mohu s Duchem svatým hovořit, ale „není to ono“. Také mi nemůže předat všech svých devět darů, které má v náručí v krabicích, protože škvírou ve dveřích neprojdou. Musím sejmut řetízek, otevřít dveře doširoka a pozvat jej dál - a to je křest Duchem svatým. V našem obývacím pokoji si již můžeme pohovořit bez jakýchkoliv omezení, a také všechny nabízené dary jsou mi k dispozici podle potřeby.

Někteří křesťané namítají: „Nejsem ještě hoden být pokřtěn Duchem svatým.“ Vždycky si následně vybavím situaci, kdy jsem pracoval v nemocnici na oddělení intermediární péče, kam byli přesouváni pacienti z jednotky intenzivní péče. Mnozí z nich museli být pečlivě sledováni včetně připojení na monitory, protože jim hrozilo nebezpečí náhlé smrti. Sestry na oddělení musely mít velmi dobré znalosti, schopnost v případě potřeby rychle a profesionálně zasáhnout. Na tomto oddělení jsem také vychovával mediky a začínající lékaře. Pokud by některý z nich odmítal učit se pracovat s velice drahou a náročnou technikou, která nám byla k dispozici, s tím, že toho „není hoden“, neohráł by se na tomto místě ani minutu. Veškeré své city a představy jsme museli podřídít jedinému cíli - prospěchu pacientů.

Stejně tak Pán Ježíš zaúkoloval nás křesťany „péčí o tento nemocný svět“. Není zde prostor na filosofování, čeho jsem hoden a čeho ne. Každý den umírají tisíce nespasených „pacientů“ a Bůh pro ně pláče, protože jdou do věčného ztracení. Touží po tom, abychom využili všech dostupných prostředků k jejich záchraně a také nám je nabízí. Nikdo z nás jich není hoden, ale pro každého z nás platí zaslíbení a následný příkaz: „...**dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky** v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ (Sk 1,8)

Když si pročítáme v Bibli místa, kde se mluví o křtu Duchem svatým, zjišťujeme, že byl provázen darem modlit se či prorokovat v jiných jazycích - v jazycích, kterým většinou jako lidé nerozumíme, pokud není zároveň k dispozici dar výkladu. Na místech, kde dar jazyků není zmíněn, můžeme jeho přítomnost předpokládat z kontextu. Proto apoštolé i my v dnešní době přijímáme dar jazyků jako jasné znamení křtu Duchem svatým. Apoštol Pavel nás vyzývá, abychom o tento dar usilovali stejně jako o všechny další: *Usilujte o lásku a dychtěte po duchovních projevech, nejvíce však, abyste prorokovali. Neboť kdo mluví jazykem, nemluví k lidem, nýbrž k Bohu; nikdo mu nerozumí, duchem mluví tajemství. Kdo však prorokuje, mluví lidem k budování, povzbuzení a útěše. Kdo mluví jazykem, buduje sám sebe, ale kdo prorokuje, buduje církev. Chci, abyste všichni mluvili jazyky, avšak ještě více, abyste prorokovali. Kdo prorokuje, je větší než ten, kdo mluví jazyky, ledaže by i vykládal, aby se budovala církev. (1K 14,1-5 KMS)*

Jak mohu být pokřtěn Duchem svatým?

Úvodem si řekněme, že žádný „oficiální návod“ neexistuje. V Bibli nalézáme nejrůznější situace, za jakých byli lidé křtěni Duchem svatým. Totéž nám ukazuje i zkušenost. Většinou jsou lidé křtěni Duchem při vzkládání rukou starších křesťanů, jindy třeba při osobních modlitbách nebo ve vaně. Sám jsem začal mluvit v jazycích na jedné ranní cestě, když jsem spěchal do práce.

Proto raději položíme důraz na obecné podmínky křtu:

Bud'me znovuzrozenými, před Bohem upřímnými křesťany. Následný příběh o kouzelníku Šimonovi nám může sloužit jako negativní příklad - jaký by náš přístup neměl být v žádném případě: *Jeden muž, jménem Šimon, který tam žil, už dlouhou dobu svou magií uváděl v úžas samařský lid; říkal o sobě, že je v něm božská moc. Všichni - prostí i významní - mu dychtivě naslouchali a říkali si: „On je ta božská moc, která se nazývá Veliká.“ Poslouchali ho ve všem proto, že na ně dlouhý čas působil svou magií. Ale když uvěřili Filipově zvěsti o Božím království a o Ježíši Kristu, dávali se pokřtít muži i ženy. Tu uvěřil i sám Šimon, dal se pokřtít, byl stále s Filipem a nevycházel z úžasu, když viděl, jak se tu dějí veliká znamení a mocné činy.*

Když apoštolové v Jeruzalémě uslyšeli, že v Samařsku přijali Boží slovo, poslali k nim Petra a Jana. Oni tam přišli a modlili se za ně, aby také jim byl dán Duch svatý, neboť ještě na nikoho z nich nesestoupil; byli jen pokřtěni ve jméno Pána Ježíše. Petr a Jan tedy na ně vložili ruce a oni přijali Ducha svatého.

Když Šimon viděl, že ten, na koho apoštolové vložil ruce, dostává Ducha svatého, nabídl jim peníze a řekl: „Dejte i mně tu moc, aby Ducha svatého dostal každý, na koho vložím ruce.“ Petr mu odpověděl: „Tvé peníze ať jsou zatraceny i s tebou: Myslil sis, že se Boží dar dá získat za peníze! Tato moc není pro tebe a nemůžeš mít na ní podíl, neboť tvé srdce není upřímné před Bohem. Odvrát se proto od této své ničemnosti a pros Boha; snad ti odpustí, co jsi zamýšlel. Vidím, že jsi pln hořké závisti a v zajetí nepravosti.“ Šimon na to řekl: „Modlete se za mne k Bohu, aby mne nepostihlo nic z toho, o čem jste mluvili.“ (Sk 8,9-24)

Mějme žízeň! - *V poslední, velký den svátků Ježíš vystoupil a zvolal: „Jestliže kdo žízni, ať přijde ke mně a pije! Kdo věří ve mne, „proud živé vody poplyne z jeho nitra“, jak praví Písmo.“ (J 7,37-38)*

Očistíme nejdříve svůj život od všech hříchů minulého života, zvláště pak od styku s okultismem, magií atd. Porad' se o tom se staršími ve svém sboru.

Jak jsem napsal výše, Bůh tě může pokřtít Duchem svatým prakticky kdykoliv a kdekoliv. Na základě Písma ti mohu doporučit, aby ses obrátil na pastora nebo starší tvého sboru, ať se za tebe modlí se vzkládáním rukou.

Překážky

Ve své pastorské praxi jsem se setkával nejčastěji se čtyřmi překážkami:

Když lidé touží po křtu Duchem svatým a také po daru jazyků, který jim skutečnost křtu jednoznačně potvrzuje, myslí si mnohdy, že Duch svatý bude skrze ně promlouvat, aniž by na tom brali jakýkoliv podíl. Může se to stát, ale mnohem častější je situace, kdy obdržíme dar jazyků, ale to, zda se v nich začneme modlit či nikoliv, je zcela na nás, nejde o spontánní akt. Proto je dobré, když se za mne starší modlí, očekávat dar jazyků a následně se začít novým jazykem modlit zcela vědomě. „Nejde to samo“. Stejně jako později bude používání daru

jazyků zcela ve tvé moci - můžeš se modlit kdykoliv, kdekoliv, jakkoliv hlasitě chceš. Nejde o dar, který by tě ovládal proti tvé vůli.

Nejčastější námitka toho zlého při křtu Duchem na adresu mluvení jazyky, která se objeví v naší mysli, je: „To si vymýšlíš.” Je tak častá, že se vyplatí s ní počítat a odmítnout ji. Často se dar jazyků projeví zprvu jen několika slabikami či slovy a teprve později se člověk „rozmluví”.

Pokud výše uvedenou námitku odmítneme, přijde pravděpodobně poslední trumf: „Ano, skutečně máš dar jazyků, ale ne od Boha. Je to jazyk od Satana.” Na toto tvrzení je dobré odpovědět přímo z Písma, stejně jako to učinil Pán Ježíš při pokušení na poušti. *Řekl jim: „Někdo z vás bude mít přítele, půjde k němu o půlnoci a řekne mu: ‚Příteli, půjč mi tři chleby, protože právě teď ke mně přišel přítel, který je na cestách, a já mu nemám co dát.’ On mu zevnitř odpoví: ‚Neobtěžuj mne! Dveře jsou již zavřeny a děti jsou se mnou na lůžku. Nebudu přece vstávat, abych ti to dal.’ Pravím vám, i když nevstane a nevyhoví mu, ač je jeho přítel, vstane a vyhoví mu pro jeho neodbytnost a dá mu vše, co potřebuje. A tak vám pravím: Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno. Neboť každý, kdo prosí, dostává, a kdo hledá, nalézá, a kdo tluče, tomu bude otevřeno. Což je mezi vámi otec, který by dal svému synu hada, když ho prosí o rybu? Nebo by mu dal štíra, když ho prosí o vejce? Jestliže tedy vy, ač jste zlí, umíte svým dětem dávat dobré dary, čím spíše váš Otec z nebe dá Ducha svatého těm, kdo ho o to prosí!” (L 11,5-13)*

Existuje ale i opačné nebezpečí. Jsme velmi zaměřeni na samotné mluvení jazyky. Až příliš dobře víme, jak by to mělo vypadat. Máme možná i jasnou představu, jaký jazyk by to měl být. Dostáváme se tím do křeče, kdy Pánu Bohu podsouváme hotový scénář podle „našeho gusta”. Co je ale nejsmutnější, svou pozornost odkláníme od samotného dárce, od vzácného Ducha svatého.

Dary Ducha svatého (11. lekce)

Úvodem chci čtenáři vřele doporučit knihu Reinholda Ulonky „Duchovní dary v učení a praxi“. Na druhé straně si uvědomuji, že ne každý má možnost přečíst si místo kapitoly „Prvních kroků“ knihu. Proto mi odpusťte následnou stručnost spolu s nedokonalostí.

*Jsou rozdíly v darech milosti, ale tentýž Duch; jsou rozdíly v službách, ale tentýž Pán; a jsou rozdíly v působení, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech. Každému je dáván projev Ducha **ke společnému prospěchu**. Neboť jednomu je skrze Ducha dáváno slovo moudrosti, jinému slovo poznání podle téhož Ducha; dalšímu víra v témž Duchu, jinému dary uzdravování v témž Duchu; jinému působení mocných činů, jinému prorockví, jinému rozlišování duchů, dalšímu druhy jazyků, jinému pak výklad jazyků. Avšak to všechno působí jeden a týž Duch, který rozděluje každému jednotlivě, jak sám chce. (1K 12,4-11 KMS)*

K čemu slouží duchovní dary? Jistě se dá uvést řada cílů, kterým mohou sloužit, ale nejdokonalejším shrnutím je jistě výše uvedený sedmý verš - používání těchto darů má sloužit ke společnému prospěchu. Takto pohlížejte na následující výčet:

Slovo moudrosti

Když jsem dříve vyučoval o tomto daru, brával jsem si ku pomoci příklady z literatury. Celá léta jsem si neuvědomoval, že bych tento dar viděl fungovat v praxi. Až jednou: Seděli jsme na Radě církve a před námi ležel velký problém. Jeden z bratrů promluvil: „To je patová situace.“ Rozhostilo se ticho a deprese se začala rozlévat v srdcích snad všech přítomných. Tu se ozval senior naší oblasti: „Bratři, Bůh nezná patové situace!“ Najednou jsme si začali uvědomovat, že jsme se nechali oklamat. Toto slovo přišlo jako pramen čisté vody. A skutečně, téhož dne jsme našli řešení, které se později ukázalo jako správné.

Jsem přesvědčen, že tehdy promluvil sám Duch svatý skrze svůj dar - slovo moudrosti. Bylo přítomno dost inteligentních a schopných bratrů, ale to nestačilo. Potřebovali jsme Boží zásah a ten přišel. Slovo moudrosti nestojí na naší inteligenci nebo znalostech - přichází nezávisle na nich, někdy dokonce navzdory jim - Boží moudrost neskonale převyšuje tu naši, lidskou.

Slovo poznání

Mnozí vyučují, že jde o zjevení skrytých věcí, které nám Duch svatý dává. Řekneme například člověku, jehož život neznáme, že mu určitý hřích brání v přístupu k Bohu. Reinhold Ulonka toto kvalifikuje jako prorocký dar a za slovo poznání označuje nadpřirozené pochopení, výklad Božího slova - Bible. Při takovém chápání budeme tento dar vidět v akci relativně často. Slýcháme pastýře a učitele vykládat Písmo a mnohdy jsou místa nám důvěrně známá náhle postavena do nového světla. Žasneme nad pravdami, které se nám odkrývají, a přitom jsme je měli celá léta před očima, a neviděli jsme je.

Slyšel jsem kázání o Danielovi a jeho třech družích. Vždycky jsem žasl nad odhodláním těchto tří, když se nechali raději uvrhnout do ohnivé pece, než aby projevili úctu falešnému Bohu. Ale v kázání bylo vyzvednuto něco jiného: Tito tři spolu s Danielem viděli vyvrácení Jeruzaléma, smrt a zotročení mnohých blízkých. Dokázali se však přes toto všechno přenést, přijmout tuto tragédii jako Boží vůli a začít znovu žít a sloužit, tentokrát v nepřátelském zajetí. Jak výstižné, jak realistické. Potvrzující úsloví zní: „Je těžší žít nežli zemřít“.

Dar víry

Každý z nás křesťanů „uvěřil“. Tím nebo oním způsobem žije vírou každý den. Zde se však jedná o dar, který dává něco víc. Někdy se hovoří o „víře, která hory přenáší“. Osobně si myslím, že „přenášení hor“ by spíše zahrnoval dar mocných činů. Když se však dívám do 11. kapitoly listu Židům, která mluví o mužích a ženách víry, spatřuji tuto víru spíše v naprostém vydání se Bohu, poslušnosti spojené s úžasnou vytrvalostí než v jednorázových zázracích ohromujících jejich svědky.

Proto se domnívám, že vidím tento dar v akci u některých starších bratří a sester, kteří se dokázali přenést přes pronásledování, prohry, útoky na své zdraví i rodiny a navzdory tomuto všemu vytrvali, zachovali víru a nepřestali Bohu sloužit ze všech svých sil.

Dar uzdravování

Křesťanům je zaslíbeno, že Bůh bude vyslýchát jejich modlitby za nemocné: *(Mk 16,17-18)* „Ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: Ve jménu mém budou vyhánět démony a mluvit novými jazyky; budou brát hady do ruky, a vypijí-li něco smrtícího, nic se jim nestane; na choré budou vzkládat ruce a uzdraví je.“ Proto můžeme vidět v našich sborech ty, kdo jsou uzdraveni po modlitbách ať již „prostých“ křesťanů nebo starších, kteří s modlitbou mažou nemocného olejem, jak přikazuje ve svém listě apoštol Jakub.

Dar uzdravování, který je mezi dnešními křesťany vidět skutečně výjimečně, se projevuje na jiné úrovni. Skrze člověka s tímto darem jsou lidé uzdravováni v takovém procentu a tak mocným způsobem, že je pro tuto službu nemocnými přímo vyhledávan.

Dar působení mocných činů

Jako výsledek působení tohoto daru můžeme jmenovat vzkříšení z mrtvých, stvořitelské zázraky - nasycení zástupů Ježíšem několika chleby a rybami, nejrůznější fyzické projevy pod mocí Ducha svatého atd.

Dar proroctví

Mnozí lidé se domnívají, že proroctví je odhalení budoucnosti, které se následně ukáže jako pravdivé. Realita je taková, že proroctví odhalující budoucnost jsou v menšině oproti proroctvím, která plní jiný úkol. Čtete si starozákonní prorocké knihy a zjistíte, že jejich obsah odpovídá tomuto tvrzení.

Jaký účel tedy mají proroctví? *Ten však, kdo má prorocký dar, mluví k lidem pro jejich duchovní užitek, napomenutí i povzbuzení. (1K 14,3) Kdo však prorokuje, mluví lidem k budování, povzbuzení a útěše. (1K 14,3 KMS)* Obecně mají tedy proroctví účel trojí - budování posluchačů a tím zároveň společenství, napominání (spíše ve smyslu povzbuzení k nápravě než vyhrožování tresty) a potěšování.

Každé proroctví by mělo být rozsouzeno - *Z proroků ať promluví dva neb tři a ostatní ať to posuzují. (1K 14,29)* V žádném případě by proroctví neměla být přijímána automaticky, ať již proto, že pocházejí od člověka, který prorockým darem slouží již delší čas a osvědčil se, nebo proto, že se nám jeví, že na to není čas či vhodná atmosféra. Případné škody ze zanedbání rozsuzování si potom musíme přičíst jen sami sobě.

Proroctví by mělo splňovat minimálně tato **kritéria**:

Za prvé: Nesmí být v rozporu s celistvým chápáním a výkladem Písma. Duch svatý nikdy nebude popírat Boží slovo.

Za druhé: Mělo by být zařaditelné alespoň do jedné z výše uvedených kategorií - buď posluchače buduje, nebo konstruktivně napomíná a zároveň ukazuje cestu k nápravě nebo naopak potěšuje, povzbuzuje. Zajisté může zároveň plnit dvojí i trojí účel. Řeči plané, bezobsažné nebo naopak výhrůžky vedoucí k depresím aniž by poskytovaly východisko je potřeba rázně označit za proroctví falešné.

Za třetí: Žádné proroctví nelze hodnotit samo o sobě. Abychom je mohli správně zhodnotit, musíme jej včlenit do situace, do které přichází. Musíme zkoumat, zda se shoduje s celkovým svědectvím Ducha svatého, kterého se nám dostává. Konkrétním příkladem takového hodnocení je Agabovo proroctví k apoštolovi Pavlovi:

Když jsme tam byli několik dní, přišel z Judska prorok, jménem Agabos. Přišel k nám, vzal Pavlův opasek, svázal si jím nohy i ruce a řekl: „Toto praví Duch svatý: Muže, kterému patří tento opasek, židé v Jeruzalémě takto svážou a vydají pohanům.“ Když jsme to uslyšeli, prosili jsme my i tamější bratři Pavla, aby do Jeruzaléma nechodil. Ale on odpověděl: „Proč pláčete a působíte mi tím větší bolest? Vždyť já jsem připraven nejen nechat se svázat, nýbrž i zemřít v Jeruzalémě pro jméno Pána Ježíše!“ Protože se nedal přemluvit, přestali jsme naléhat a řekli jsme: „Děj se vůle Páně!“ Potom jsme se připravili na cestu a vydali se do Jeruzaléma. (Sk 21,10-15)

Všichni, kdo slyšeli Agabovo proroctví, se domnívali, že je varováním pro Pavla, aby do Jeruzaléma nechodil. Bylo to logické vysvětlení, které se nabízelo. Pouze Pavel toto proroctví konfrontoval s vnitřním svědectvím Ducha svatého, které mu ukazovalo, že je Boží vůlí, aby šel do Jeruzaléma, přestože jej tam čeká utrpení. Proto si správně vyložil proroctví ne jako varování, ale naopak potvrzení pro další cestu.

Dar rozlišování duchů

Slouží nám k rozpoznání duchovního pozadí určitého dění, jevu. Zda za ním stojí Duch svatý nebo naopak síly temnosti. V takovém hodnocení se může běžně uplatnit naše dobrá znalost Písma, zkušenost nebo inteligence a další schopnosti. Tento dar se ale uplatňuje většinou tam, kde toto vše nestačí případně totálně selhává.

Kdysi do našeho sboru přišel člověk duševně nemocný, který svým chováním narušoval shromáždění. V okamžiku, kdy jsem měl možnost se mu blíže věnovat, jsem poznal, že má dostatek soudnosti na to, aby se ve shromáždění choval spořádaně. Jeho duševní choroba mu však sloužila jen jako plášť pro to, aby svévolně ničil společenství křesťanů a byl přitom litován jako duševně nemocný, který za nic nemůže. Poté, co odmítl opustit shromáždění dobrovolně, jsem jej za pomoci dalších vyvedl před budovu. Po velice tvrdém slovním střetu, který následoval, se již vícekrát ve sboru neukázal. Později mi bratři z jiného města potvrdili, že v jejich sboru i sborech okolních způsobil spoustu zla. Hodnotili ho po delší zkušenosti jako jednoznačně démonicky posedlého, který si ovšem v tomto stavu libuje a není mu tudíž prakticky možné pomoci.

Jsem přesvědčen, že v daném případě mi nepomohla moje psychiatrická praxe ani dlouholetá práce pastýře. Tyto zkušenosti se totiž v daném okamžiku neměly objektivně o co opřít. Byl to dar rozeznání duchů, který umožnil rychlý a správný zásah a uchránil sbor od případné škody.

Dar jazyků, druhy jazyků

(V ekumenickém překladu nesprávně přeloženo „dar mluvit ve vytržení“.) O tomto daru jsme hovořili v minulé lekci jako o znamení křtu Duchem svatým. Má však i další významy:

Tak také Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkaním. (Ř 8,26) - Duch svatý se skrze nás přimlouvá tím nejlepším možným způsobem aniž bychom se na volbě předmětu modlitby a na modlitbě samotné vědomě podíleli. Nebo modlím-liť se jazykem, duch můj se modlí, ale mysl má bez užitku jest. (1K 14,14 kral.)

Kdo mluví jazykem, buduje sám sebe, ale kdo prorokuje, buduje církev. (1K 14,4 KMS) - Modlitba v jazycích nás vnitřně duchovně buduje. Vždycky si vzpomenu na bratra, který nás vyučoval o duchovních darech. Byl ředitelem biblické školy ve Švédsku. Líčil nám, jak ráno přichází do své pracovny a množství práce ležící na stole jej uvádí do deprese. Proto se začne procházet po své pracovně a necelou půl hodinu se modlí v jazycích. Za tu dobu je jeho duch natolik povzbuzen, že deprese zmizí a vystřídá ji optimismus a chuť do práce.

Modlitba v jazycích může být svědectvím pro nevěřící. Na jednu celocírkevní dovolenou jsme s manželkou pozvali svého nevěřícího přítele, který umí dobře anglicky. Při společném táboráku vedle něj stála naše sestřička Míša a plynne se modlila v jazycích. Když přešla do angličtiny, náš kamarád zvláště pozorně naslouchal. Po modlitbě se jí zeptal, kde se naučila anglicky. Ta zcela prostě odpověděla, že se anglicky v životě neučila, a tudíž anglicky nerozumí ani nemluví. Náš přítel nám tehdy řekl, že má o čem přemýšlet. Snad jej toto přemýšlení jednou dovede k Bohu samotnému.

Dar výkladu jazyků

Dává nám porozumět modlitbě v jazyku. Prostřednictvím výkladu můžeme přijmout prorocké slovo nebo i další požehnání. (Slyšel jsem duchovní písně, jejichž texty byly odposlouchány z výkladu písní zpívaných v jazycích.)

Již v minulé lekci jsme si řekli, že máme usilovat jak o křest Duchem svatým, tak o jeho dary. Přečti si 14. kapitolu 1. listu Korintským. Zde jsme vyzýváni, abychom o duchovní dary usilovali horlivě, zvláště pak jsou jmenovány dary jazyků, dar jejich výkladu a dar prorockví.

Jak máme zacházet s duchovními dary?

Prorok přece ovládá svůj prorocký dar. (1K 14,32) Duchovéť pak proroků prorokům poddání jsou. (1K 14,32 kral.) - Zde je sice řeč jen o jednom z duchovních darů, ale totéž platí i na všech dalších osm - nejde o dění a projevy, které by nás ovládaly a my jim museli pasivně podléhat, ať se děje cokoli. Ten, který slouží darem, činí tak vždy s jasnou myslí (ne v nějakém deliriu) a může tedy naplňovat požadavek Písma z 1K 14,39-40: *A tak, bratři moji, horlivě se snažte prorokovat a nebraňte mluvit jazyky. Všechno ať se děje slušně a spořádaně.*

Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu. (1K 12,7) Mnohdy si lidé myslí, že musí svěřený duchovní dar používat tím nebo oním způsobem, protože jsou přesvědčeni, že Duch svatý si to přeje a oni ho nemohou zarmucovat. Je pravdou, že často je služba duchovními dary velice podivuhodná, ale přes její rozmanitost a překvapivost nemá nikdy popírat výše uvedené pravidlo. Někdy se například lidé domnívají, že když vprostřed kázání obdrží prorocké slovo, musí kazatele přerušit a podělit se o něj. Přitom stačí si jej zapamatovat nebo zapsat a po případné konzultaci se staršími jej přinést až po skončení kázání. Tak bychom mohli v příkladech pokračovat.

Právě pro duchovní povahu probíraných darů je častá tendence zaměňovat prostředek za cíl. Přečti si 13. kapitolu 1. listu Korintským. Apoštol Pavel nám v ní jasně ukazuje, že samotné dary neznamenaají vůbec nic. Teprve jejich správné používání v lásce přináší užitek.

Křesťané, kteří toto nechápou, se často chlubí duchovními dary, které obdrželi. Podobně by vypadal dělník, který by na začátku směny obdržel náradí a místo toho, aby se pustil do práce, by s ním začal mávat nad hlavou a chlubit se, co všechno dostal. Buďme moudří...

Ovoce Ducha svatého (12. lekce)

Biblické verše, které mluví o ovoci, ukazují ke zvláštní věci. Hned v úvodu Matoušova evangelia říká Jan Křtitel farizeům, kteří se přišli nechat pokřtít, že teprve jejich ovoce spolehlivě ukáže, zda je jejich pokání opravdové či nikoliv (Mt 3,8) a nenechává nás ani je na pochybách, že pokud jejich život ovoce neponese, skončí ve věčném ohni (Mt 3,10). Dále, v Janově evangeliu, Pán Ježíš učí své učedníky jakým způsobem mají ovoce nést (J 15,1-6), a teprve potom apoštol Pavel vypočítává sborům různé druhy ovoce, které při nich jejich Pán bude vyhledávat (Ga 5,22 a Ef 5,9).

Věřím, že to není jen náhodná posloupnost veršů, nýbrž i princip, jak k učení přistupovat. Nejprve si musíme uvědomit, že předmět, kterému se chceme naučit, je pro nás důležitý, v tomto případě dokonce životně důležitý. Kdo z nás by chtěl skončit ve věčném ohni? Tato skutečnost je již sama o sobě dosti motivující k tomu, abychom se ptali, jak tedy ovoce nést. A teprve pak, když se ujistíme o základním principu, můžeme se pustit do jednotlivých podrobností.

Důležitost ovoce

Život křesťana je na mnoha místech Bible přirovnán k ovocnému stromu nebo vinné révě. Boží království pak bývá přirovnáno k zahradě nebo vinici a Bůh sám v těchto podobenstvích vystupuje jako sadař, resp. vinař. Ten stromy sází, stará se o ně, štěpuje, hnojí a prořezává. V určitém čase však přichází sklídit úrodu. Proto strom, kromě mnoha jiných funkcí, které na zahradě plní, má úkol zásadní, a to je nést dobré ovoce.

Nedávno jsem navštívil jednu sestru, která má obrovský sad s množstvím nejrozličnějších stromů. Když jsem zahradou procházel, bylo to na podzim, udivila mě jedna věc. Celá řada stromů byla vykácena, pořezána a připravena ke spálení. Vzpomínám si, že ještě na jaře tyto stromy nádherně kvetly a celý sad voněl. Bylo mi stromů líto, a tak jsem se zeptal, co se stalo. Dostal jsem odpověď, že se jednalo o švestky, které onemocněly určitou, na jižní Moravě rozšířenou chorobou, která jim znemožňuje dobré ovoce nést. Jediné, na co tyto stromy byly ještě dobré, byl oheň. Bezděky jsem si vzpomněl na Jana Křtitele.

„Neste tedy ovoce, které ukazuje, že činíte pokání. Nemyslete si, že můžete říkat: 'Náš otec je Abraham!' Pravím vám, že Bůh může Abrahamovi stvořit děti z tohoto kamení. Sekera je už na kořeni stromů; a každý strom, který nenese dobré ovoce, bude vyťat a hozen do ohně.” (Mt 3,8 - 10) - Nepíši tento verš proto, abych vás strašil, ale proto, abychom si uvědomili, že tomuto hroznému trestu jsme zásluhou dobrovolné smrti Pána Ježíše Krista unikli, protože spasení jsme zadarmo, pouhou milostí skrze víru (Ef 2,8). Toto spasení se však musí v ovoci dobrých skutků projevit (Ko 1,10). Strom je hnojen, zaléván, okopáván a prořezáván, ale sadař bude jednou žádat ovoce (Ř 7,4).

Jak vypěstovat ovoce

Práce člověka. Obraz člověka jako stromu nebo révy neplatí jen o křesťanech, ale o každé lidské bytosti. Pouze křesťan však může nést dobré ovoce. Člověk, který Pána Ježíše do svého srdce nepřijal, také nese ovoce, a to může na pohled vypadat i lákavě, nicméně je nepoživatelné, plané, trpké, hořké a kyselé. Jsou to plody sebespravedlnosti, ctižádosti, soutěživosti, sebelásky..., není to však ovoce spravedlnosti z Ducha svatého.

Jak se však k ovoci Ducha svatého dopracovat? Jak je nést? Boží slovo je v tomto ohledu velmi praktické a říká nám, že musíme zůstat v Kristu. „Zůstaňte ve mně, a já ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li při kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li při mně. □ Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojně ovoce; neboť beze mne nemůžete činit nic. Kdo nezůstane ve mně, bude vyvržen ven jako ratolest a uschne; pak ji seberou, hodí do ohně a spálí.” (J 15,4-6)

Toužíme-li nést dobré ovoce, musíme si přiznat, že pro nás samotné je to zhora nemožné. Člověk sám je v tomto podobenství přirovnán k ratolesti, příp. k větvi (Ř 11,17-18), a ta nikdy nemůže nést ovoce sama od sebe. Když jsem byl malý, trhali jsme s maminkou asi tři týdny před Novým rokem větvičky z třešní a dávali je do vázy. Vždy mě udivilo, že ačkoliv byla zima, tyto větvičky v teple a vodě na Nový rok rozkvetly. Nikdy však na nich, k mému velkému zklamání, neuzrály třešně. Podobně to může být i s lidmi. Mnozí, kteří přišli do církve, kde se setkali s láskou, přijetím a Božím slovem, rozkvetli jako třešňové větvičky. Pokud však neučinili pokání a nebyli naroubováni v Krista, velmi rychle odkvetli a uschli.

Pán Ježíš nám však říká „zůstaňte ve mně” a je to jeho jediná podmínka. Co to však prakticky znamená? Učedníci vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se (Sk 2,42), jak jsme četli už v předcházejících lekcích. Stručně řečeno, kdo žije ve společenství se svým Pánem a Spasitelem Ježíšem Kristem, miluje svůj sbor a svoji církev, chodí na shromáždění, čte si Boží Slovo a modlí se, ten nemusí mít strach, že zůstane bez ovoce.

Práce Boží. K nesení ovoce Ducha svatého je tedy z naší strany zapotřebí jediného, a to zůstat v Kristu. Je však dobré vědět, v čem spočívá práce našeho nebeského Otce, vinaře a sadaře. Pán Ježíš nám o tom říká: „Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař. Každou mou ratolest, která nenese ovoce, odřezává, akaždou, která nese ovoce, čistí, aby nesla hojnější ovoce.” (J 15,12)

Můžeme si myslet, že když už konečně nějaké ovoce začínáme nést, tzn., že již při každém napomenutí nevyskočíme, když nám ujede autobus nezačneme hubovat a na urážku dokážeme odpovědět vlídným slovem, máme vyhráno. Nikoliv, je to teprve začátek. Nastává totiž další fáze, a to je „čištění”.

Když se vinná réva stane plodnou a začne rodit první hrozny, je třeba, aby ratolesti sílily a nevysilovaly se dalšími planými výhony. Není tedy jiný způsob, než tyto výhony odstranit. Kolik má jen mladý křesťan snů, co všechno by chtěl stíhat, kde všude touží sloužit atd. Ale najednou je tu Pán a jeho milující ruka tyto plané výhony vylamuje. On ví, že se jeho ratolest nesmí zbytečně vysilovat. Bůh používá své služebníky - našeho pastora, staršího, vedoucího skupinky atd., skrze něž náš dobrý Pastýř říká k našim aktivitám „ne”. Teď teprve pocítíme, že Pánovo „zůstaňte ve mně” není vůbec snadné. Jeho cílem však je nám ještě více požehnat, chce se při nás ještě více oslavit, chce, aby naše ovoce bylo ještě hojnější.

Přestože vinná réva má velmi slabé ratolesti a nízký kmen, její kořeny dosahují až do dvaceti metrů pod zem. Ano, Pán nám brání v našem růstu „nahoru”, ale nikdy nám nebude bránit v našem růstu „dolů”. Ve chvíli čištění naplníme proto síly k Božímu Slovu, k modlitbě a zapouštíme kořeny ještě hlouběji. Modleme se v skrytu, zůstaňme ve ztišení se svým Pánem a jeho Slovem. A proto, jsi-li čištěn, zakořeňuj, děkuj a znovu děkuj. „Žijte v Kristu Ježíši, když jste ho přijali jako Pána. V něm zapuštěte kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry, jak jste v ní byli vyučeni, znovu a znovu vzdávejte díky.” (Ko 2,6-7)

Možná úskalí

Znám řadu křesťanů, kteří si připadají nedostateční a nad svým stavem se upřímně rmoutí. Znám i jiné, kteří si naopak připadají velmi zralí a plodní. Obojí však většinou dělají jednu chybu. Svoji zralost hodnotí ve srovnání s ostatními. Když vidí křesťany plodné a zralé, připadají si sami planí, pokud naopak potkají křesťanské novorozence, připadají si sami zralí.

Když se podíváme na dvouletý stromek, ztěží bychom mu mohli zazlívát, že zatím nenese tolik ovoce, jako strom dvacetiletý. Malý stromek nemusí mít komplexy z toho, octne-li se vedle ostříleného a léty mnohokrát prořezaného a zjizveného duchovního velikána. Běda však tomuto velikánu, začne-li se před tímto duchovním nedochůdčem naparovat. Horší je to, když dvacetiletý strom má stejné množství ovoce jako stromek pětiletý, ale i zde platí, že není strom jako strom. Třešní bude na stromě vždycky více než jablek, a tak se netrapme, že nejsme třešní, když jsme jabloní. Obecně platí, že čím déle ovoce zraje, tím déle také vydrží. Vzájemným porovnáváním toho tedy mnoho nezjistíme. I zde nám Boží slovo velmi moudře radí. „Každý ať zkoumá své vlastní jednání; pak bude mít čím se chlubit, bude-li hledět jen na sebe a nebude se porovnávat s druhými.” (Ga 6,4)

Když jsem byl malý a chtěl jsem vidět, jak rostu, děda mě vždy postavil zády ke skříni a ve výši mojí hlavy udělal čárku. Tak jsem mohl sledovat svůj růst. Můj bratr byl starší a o hlavu vyšší. Bylo bláhové se tím trápit. Když tedy chceme vidět pokrok v růstu svého ovoce, musíme se poměřit pouze svým vlastním přírůstkem.

Druhy ovoce

A nyní se již dostáváme k jednotlivým druhům ovoce. Jsou různé stromy, a tedy i různé druhy ovoce. Stejně tak je to s ovocem Ducha svatého. Jejich nejucelenější výčet nám přinášejí epístoly Galatským a Efezským. I když se v epístole Efezským nemluví přímo o ovoci Ducha, věřím, že toto ovoce patří do stejné kategorie. „Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání. Proti tomu se zákon neobrací.” (Ga 5,22-23) „Žijte proto jako děti světla - ovocem světla je vždy dobrota, spravedlnost a pravda.” (Ef 5,9)

Hned v úvodu verše je uvedeno, že se jedná o ovoce Ducha svatého. Nejedná se o ovoce křesťana. Je to Duch svatý, který je při nás vypěstoval a po celou dobu formoval a utvářel. Duch svatý se angažoval mnohem více, než jakýkoliv sadař. Šel tak daleko, že se stal mízou, která proučila z kořene až do jednotlivých naroubovaných větví. Nás, plané rouby, neodvrhl, ale přijal jako vlastní. Neštítel se nás v našich slabostech, hříších a pádech. Po celou dobu, kdy nás Otec prořezával, nás Duch svatý těšil, radil nám a vyučoval. Nedá se říci, že by byl s námi, vždyť On byl a je v nás! Dodává našemu ovoci hodnotu a jen jeho zásluhou je toto ovoce pro Otce nyní přijatelné. Je to plným právem Jeho ovoce. Je to on sám, jenž je trpělivý, laskavý, pokojný, dobrotivý, věrný, tichý, radostný, pravdivý, spravedlivý, láskyplný... a je to tedy ovoce vypůsobené k Jeho obrazu. Zde není naprosto nic mého. Naopak, k tomu, aby on ve mně mohl své ovoce utvářet, jsem musel zemřít. *Právě tak jste se i vy, bratři moji, stali mrtvými pro zákon skrze tělo Kristovo, abyste se oddali jinému, tomu, který byl vzkříšen z mrtvých, a tak nesli ovoce Bohu.* (Ř 7,4)

Jednou jsem v zahradě viděl starou jabloň. Nebyla nijak velká, její sadař jí patrně nedovolil růst do závratných výšin. Její větve nebyly košaté, zdály se mi drobné a slabé, ale byly obsypány nádhernými, velkými, červenými a zralými jablky. Co mne nejvíce udivilo, že se

tyto větve pod tíhou ovoce skláněly k zemi. Duch svatý mi tím něco ukázal. Čím je křesťan zralejší, čím více ovoce nese, tím hlouběji se před svým Pánem sklání. Neukazuje na odiv svůj vzrůst ani sílu, přesto nás upoutá svým zralým a dobrým ovocem, které na něm z Ducha svatého uzrálo.

Na co si musíme dát pozor (13. lekce)

Když začínám psát lekci s tímto názvem, chce se mi v odpověď křičet: „na všechno!“. Ano, je potřeba, abychom přijímali celé Písmo a neodchylovali se od něj ani na krok - to je ta nejlepší a nejúplnější rada pro každého křesťana. *Neuchýlíš se napravo ani nalevo od žádného ze slov, která vám dnes přikazují, tím, že bys chodil za jinými bohy a sloužil jim. (Dt 28,14)*

Navzdory již řečenému jsem během svojí pastorační praxe vyzpovídal, že některé Satanovy léčky se velice často, někdy až pravidelně opakují a že je minimum křesťanů, kteří by je nezakusili. Ty neznámější nyní uvedu, abyste věděli, „na co si dát pozor“.

1. *Vejděte těsnou branou; prostorná je brána a široká cesta, která vede do záhuby; a mnoho je těch, kdo tudy vcházejí. Těsná je brána a úzká cesta, která vede k životu, a málokdo ji nalézá. (Mt 7,13-14)* - Písmo přirovnává náš život s Bohem k úzké cestě. Zastavit čelně někoho rozjetého nebývá snadné. Jednodušší je vychýlit ho trochu z cesty a shodit do jednoho z příkopů. Na naší cestě s Bohem (stejně jako u všech cest) jsou tyto příkopy dva: zlehčování Božího slova a zákonictví.

Křesťany, kteří jsou svojí povahou spíše pohodoví flinkové, se bude ten zlý snažit zatlačit do prvního (dejme tomu levého) příkopu. Bude jim předkládat i verše nebo části veršů vytržené ze souvislosti jako třeba „Všechno mohu v Kristu...“ nebo „Všechno je mi dovoleno...“ apod. Může také nabízet překroucený výklad veršů typu „Nejsme pod zákonem, ale pod milostí...“ Když se pak tyto křesťané dostanou úplně do vleku toho zlého, odmítají pravidelnou účast na shromáždění nebo pravidelnou četbu Písma s tím, že jde o „zákonictví“ a že se toto vše musí dělat radostně a jen tehdy, když se jim chce. Jak čas plyne, chce se jim stále méně často...

Na druhé straně tu jsou lidé, kteří rázně odmítnou kompromisy již na počátku svého života s Bohem. Na ty je připraven druhý příkop - zákonictví. Jak řekl bratr biskup, zastavit naplno rozjeté dynamo je obtížné, snazší je ho spálit. Proto Satan těmto pevným křesťanům na jejich proklamace a sliby radostně přitaká, ale zároveň dodá: „To je dobře, že to myslíš s Bohem opravdu vážně. Když ale vážně, tak vážně. Ráno budeš vstávat v pět hodin a hodinu se budeš modlit. Každý den musíš svědčit nejméně jednomu člověku. Čtení Bible nesmíš vynechat ani jediný den. Jen se podívej, jak úžasní lidé chodí do sboru - přece nemůžeš být černou ovčí, která jediná zahálí...“ V lepším případě přichází takový křesťan po několika měsících marného zápasu o dokonalost za svým pastorem a říká: „Zkoušel jsem to, ale není to pro mne. Chtěl jsem být opravdovým křesťanem, ale je to marný boj. Nehodím se mezi vás. Víím, že je křesťanství to nejlepší, co jsem doposud poznal, ale já na to zkrátka nestačím.“ Následuje dlouhý pastorační rozhovor, kde se vyčerpaná ovečka dozvídá, že dokonalost našeho života je meta, ke které směřuje celý náš život a nedosahuje se ani v prvním ani v sedmém roce po našem obrácení. Že je to výsledek nejen našeho sebezapírání a pevných rozhodnutí, ale především Boží milosti, o kterou prosíme, protože bez Krista nemůžeme udělat sami nic.

2. Z předchozích lekcí víme, že samotný křesťan je v podstatě opuštěná ovečka vydaná napospas vlkům. Tato samota však nemusí spočívat jen v tom, že nechodíme do církve a sedíme doma „se svým Bohem“. Může spočívat v izolaci méně nápadné. Dostaneme-li se do problémů, přichází často ten zlý s tvrzením: „Toto si musíš vyřešit

sám (sama). S tím ti nikdo nepomůže. To je jen otázka tvého rozhodnutí a pevné vůle.”

V lekci o modlitbě jsme si řekli, že Bohu máme předkládat na modlitbě skutečně všechno a nic z tohoto „všeho” nevyjímat. Stejně tak se mohu se vším svěřit svému pastrovi nebo starším. Minimální požadavek na ně kladený je diskretnost, často však nám mohou poskytnout mnohem více než jen funkci „suché vrby”

3. Procházíme-li zkouškou, snaží se nás ten zlý přivést k sebelítosti a rezignaci: „V tak těžké situaci ještě nikdo nikdy nebyl. To si na tebe opravdu osud zasedl a Bůh tě v tom nechal.” *Bud'te střízliví! Bud'te bdělí! Váš protivník, d'ábel, obchází jako ,lev řvoucí' a hledá, koho by pohltit. Vzepřete se mu, zakotvení ve víře, a pamatujte, že vaši bratři všude ve světě procházejí týmž utrpením jako vy. (1Pt 5,8-9)* Písmo nám dává jasnou odpověď: Na celém světě procházejí křesťané stejným utrpením jako my. Nikdy nejsme žádnou výjimkou. Stojíme jen v řadě těch, kteří zápasí - ať již více, či méně úspěšně.

Je důležité vytrvat, protože Boží zaslíbení nás ujišťuje, že to je možné. ***Nepotkala vás zkouška nad lidské síly. Bůh je věrný: nedopustí, abyste byli podrobeni zkoušce, kterou byste nemohli vydržet, nýbrž se zkouškou vám připraví i východisko a dá vám sílu, abyste mohli obstát. (1Kor 10,13)***

4. Nikdy Boha neobviňujeme. *Kdo prochází zkouškou, ať neříká, že ho pokouší Pán. Bůh nemůže být pokoušen ke zlému a sám také nikoho nepokouší. Každý, kdo je v pokušení, je sváděn a váben svou vlastní žádostivostí. (Jk 1,13-14)* - Nikdy nezatrpneme vůči Bohu. Víc než jasně prokázal svoji lásku k nám obětí svého Syna. *On neušetřil svého vlastního Syna, ale za nás za všechny jej vydal; jak by nám spolu s ním nedaroval všechno? (Ř 8,32)*
5. *Neboť pravím vám: Nebude-li vaše spravedlnost o mnoho přesahovat spravedlnost zákoníků a farizeů, jistě nevejdete do království nebeského. Slyšeli jste, že bylo řečeno otcům: Nezabiješ! Kdo by zabil, bude vydán soudu. Já však pravím, že již ten, kdo se hněvá na svého bratra, bude vydán soudu; kdo snižuje svého bratra, bude vydán radě; kdo svého bratra zatracuje, propadne ohnivému peklu. Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeneš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar. Dohodni se se svým protivníkem včas, dokud jsi na cestě k soudu, aby tě neodevzdal soudci a soudce žalárníkovi a byl bys uvržen do vězení. (Mt 5,20-25)* - Citovaný oddíl Písma nám ukazuje vysokou laťku pro náš život, kterou nám Kristus staví. Poslední verš mi dříve připadal v rozporu s jinými místy Písma, která mluví o Bohu Otci jako nesmírně milosrdném, shovívavém a odpouštějícím. Takového jsem ho poznal, když jsem mu vydal svůj život - byly mi odpuštěny všechny hříchy uplynulého života a ze svědectví jiných křesťanů vím, že Bůh odpouští i „těžší” hříchy, než byly moje.

Myslel jsem si, že tomu tak bude vždy - že odpuštění a smazání svých hříchů najdu jako křesťan vždy stejně snadno, jako tomu bylo na počátku. Později jsem zjistil, že se mýlím. Ne, že by náš nebeský Otec hříchy křesťanů neodpouštěl. Odpouští. Ale mnohem tvrději než při našem obrácení vyžaduje jejich nápravu a učí nás již nehřešit (tj. platit „do posledního haléře”). *Ještě jste v zápase s hříchem nemuseli prolít svou krev. Což jste zapomněli na slova, jimiž vás Bůh povzbuzuje jako své syny: ,Synu můj, podrobuj se kázni Páně a neklesej na mysl, když tě kárá. Koho Pán miluje, toho*

přísně vychovává, a trestá každého, koho přijímá za syna. ' Podvolujte se jeho výchově; Bůh s vámi jedná jako se svými syny. Byl by to vůbec syn, kdyby ho otec nevychoval? Jste-li bez takové výchovy, jaké se dostává všem synům, pak nejste synové, ale cizí děti. Naši tělesní otcové nás trestali, a přece jsme je měli v úctě; nemáme být mnohem víc poddáni tomu Otci, který dává Ducha a život? A to nás naši tělesní otcové vychovávali podle svého uvážení a jen pro krátký čas, kdežto nebeský Otec nás vychovává k vyššímu cíli, k podílu na své svatosti. Přísná výchova se ovšem v tu chvíli nikdy nezdá příjemná, nýbrž krušná, později však přináší ovoce pokoje a spravedlnost těm, kdo jí prošli. (Židům 12,4-11)

Jako sekundárnímu lékaři mi zástupce primáře uložil úkol, a já jsem na něj zapomněl. Když se mne později ptal na jeho splnění, zamluvil jsem to tím, že příslušné administrativní pracovníce jsem nezastihl. Za pár dní mi Duch svatý začal ukazovat, abych celou věc uvedl na pravou míru. Protože jsem ještě neměl dost zkušeností, nějaký čas jsem se domníval, že ke mně mluví ten zlý, aby mne oklamal. Odháněl jsem ho argumenty jako „přece nebudu dělat křesťanům ostudu přiznáním, že jsem lhal. Vždyť se to stejně nikdo nedozví, tak o co jde.“ Po třech týdnech jsem již nemohl myslet na nic jiného a bylo mi špatně od žaludku. Tehdy jsem rezignoval a řekl: „Duchu svatý, odpusť. Teď vím, žes to byl ty.“ Zašel jsem za svým nadřízeným a omluvil se mu za nesplněný úkol i následnou lež. Ten se jen překvapeně usmál a mávl rukou. Tím byla celá věc odbyta.

Tehdy jsem však poznal a stále více poznávám, že s Bohem přes jeho milosrdenství nejsou žerty. Když jsme se stali jeho služebníky, vstoupili jsme s ním do smlouvy a za všechno, co děláme, jsme před ním zodpovědní.

Co říci závěrem? Budeme vždycky pokoušeni, abychom ve svém životě dělali kompromisy s Božím slovem. Můžeme oklamat lidi, včetně křesťanů, ale ne Boha a jeho Slovo. Vždycky pro nás bude platit zákon setby a žně: *Dávejte a bude vám dáno; dobrá míra, natlačená, natřesená, vrchovatá vám bude dána do klína. Neboť jakou měrou měříte, takovou Bůh naměří vám. (Lk 6,38)* - Co zasejeme, to sklídíme.

Před lety, jako začínající pastor, jsem se opíral o Písmo a dokládal jeho platnost příběhy z křesťanských knih, které jsem četl. Dnes mi stačí přehlédnout náš sbor a mohl bych demonstrovat platnost Božího slova na jednotlivých lidech, rodinách. Máme ve sboru lidi dříve skutečně chudé, kteří často léta bojovali o peníze na jídlo, na topení atp. Přitom štědře dávali ze svého nedostatku na Boží dílo. Bůh jim tak požehnal v duchovní i materiální oblasti, že jim mohou mnozí majetní závidět. Na druhé straně tu jsou ti, kteří nikdy nedůvěřovali Bohu, takže mu nedávali ani desátky ze svých příjmů. Dnes navzdory svým schopnostem a úsilí zápasí o přežití. Sklízejí, co celá léta zasévali. Jako oni okrádali Boha, tak dnes Satan okrádá je.

Zajisté, že zákon setby a žně neplatí jen v materiální oblasti, ale také ve všech ostatních. Nemusíme se bát, že neobstojíme. Pokud se pevně podržíme Boha, nepadneme. Máme v něm dvě vzácné jistoty.

Za prvé: Cítí s námi. - *Nemáme přece velekněze, který není schopen mít soucit s našimi slabostmi; vždyť na sobě zakusil všechna pokušení jako my, ale nedopustil se hříchu. (Židům 4,15)*

Za druhé: **Již zvítězil.** - *A vás, ještě mrtvé v hříších a v neobřízce těla vašeho, spolu s ním obživil, odpustiv vám všechny hříchy, a smazav proti nám čelící zápis, jenž záležel v ustanoveních, a byl odporný nám, i vyzdvihl jej z prostředku, přibiv jej k kříži; A obloupiv knížatstva i moci, vedl je na odiv zjevně, triumf slaviv nad nimi skrze něj. (Kol 2,13-15 kral.)* - Ježíš zvítězil nad veškerou mocí temna. Stejně jako dříve římsí vojevůdci, když jim byl císařem povolen triumf v Římě, vedli v průvodu krále a velmože poražené země spolu s otroky a vezli uloupené bohatství. Triumf jasně vyjadřoval jedinou věc: Tato dobytá země nám je vydána na milost a nemilost.

Stejně tomu je ve vztahu Krista k mocnostem temnosti - Satanu a jeho služebníkům. Již s nimi nebojuje, nejsou totiž pro Boha, který je stvořil, protivníky. Jsou v jeho ruce hračkou, kterou může v jediném okamžiku zničit. Pouze z jeho rozhodnutí mají ještě možnost na zemi „řádit“.

Proto, podržíme-li se Krista jako děti maminky za sukně, nemůžeme padnout. *A nebojte se těch, kdo zabíjejí tělo, ale duši zabít nemohou; bojte se toho, který může duši i tělo zahubit v pekle. (Matouš 10,28)* - Satan může napadnout naše tělo, ale Bůh rozhoduje o naší spáse.

Přinášej lidem evangelium (14. lekce)

Když jsem dříve vyučoval tuto lekci, míval jsem problém: Jak mám mluvit o evangelizaci já, který jsem měl vždycky potíže oslovit cizího člověka? I když se jednalo jen o zeptání se na cestu. Dnes je tomu již jinak. Přestože nejsem bodrý extrovert, který navazuje kontakt s každým na setkání, zjistil jsem, že mám řadu možností, jak sdílet s lidmi evangelium - dobrou zprávu.

Začneme však od začátku - proč máme lidi přivádět ke Kristu? Nejjasnější odpověď máme v Písmu od Krista samotného: *Konečně se zjevil samým jedenácti, když byli u stolu; káral jejich nevěru a tvrdost srdce, poněvadž nevěřili těm, kteří ho viděli vzkříšeného. A řekl jim: „Jděte do celého světa a kaďte evangelium všemu stvoření. Kdo uvěří a přijme křest, bude spasen; kdo však neuvěří, bude odsouzen.“* (Mk 16,14-16)

Před svým odchodem ze země na nebesa udílel Pán Ježíš svým učedníkům nejdůležitější pokyny. Dva z nich stojí v popředí a vícekrát se v evangeliích opakují různými slovy: **Kaďte evangelium všem lidem a ty, kteří uvěří, vychovejte jako moje učedníky.** Protože všichni, kdo uvěří, jsou Kristovými služebníky, platí tyto dva nejdůležitější příkazy i pro nás. Jak je můžeme naplnit? Jak můžeme lidem předat evangelium a víru v něj? Evangelium předat můžeme a je mnoho způsobů, jak to udělat. Víru dává Bůh, je to jeho dar. Dar si může nevěřící člověk vyprosit nebo to můžeme dělat my věřící za něj - prosit Boha, aby mu dal uvěřit v něj.

Když si čteme Nový zákon, najdeme řadu příkladů, jak evangelium sdílel s nevěřícími Pán Ježíš nebo jeho učedníci. Většinou využívali příležitostí, které se samy nabízely - Ježíš zapředl rozhovor se ženou u studny (viz 4. kapitulu Jana), svoje učedníky vybízel, aby lidem nejdřív ukázali realitu Božího království - uzdravovali, a pak teprve zvěstovali Jeho slovo. Když si budeš číst v Knize skutků, jakým způsobem zvěstoval lidem spásu apoštol Pavel, zjistíš, že většinou začínal líčením svého osobního setkání s Kristem.

Toto vše nám ukazuje směr pro nás: Nejširší pole pro sdílení evangelia jsou přirozené situace v našem životě tak, jak přicházejí. Jako pastor a jeden ze zástupců biskupa se pohybují většinou mezi křesťany. Proto cíleně vyhlížím příležitosti, jak zvěstovat nevěřícím lidem Krista. Jednou z možností je na služebních cestách brát stopaře. Většinou se rozhovor „přirozeně“ stočí na Boha Bible. Často se mnou cestují vojáci, a proto je snadné začít vlastním svědectvím - v Krista jsem totiž uvěřil na vojně.

Mnozí křesťané jsou nešťastní z toho, že „neumí mluvit“. Myslí si potom, že jsou pro nesení Kristova evangelia nepoužitelní. Opak bývá často pravdou. Nezáleží totiž v první řadě na tom, jak mluvíme, ale jak žijeme. Mocným povzbuzením je mi příběh, který vypráví evangelický farář Wilhelm Busch:

Někdo klepe na dveře.

„Dále!“

Farář se otočil ke dveřím. Trochu vzrušeně jimi vstoupila silná paní a hned spustila: „Slyším, že nechcete konfirmovat mou neteř?!“

Farář ji uklidňoval: „Napřed se posaďte, tak a teď vám v klidu celou záležitost vysvětlím. Podívejte, vaše neteř - bydlí po smrti rodičů ostatně u vás - je duševně zpožděná. Víte přece, že navštěvuje pomocnou školu. Pokoušel jsem se to dítě něčemu naučit. Ale nezapamatovalo si ani jednu píseň, a to už se vůbec nezmiňuji o katechismu. Musíte pochopit, že nemohu takto připravené dítě připustit ke konfirmaci...”

Paní jej přerušila: „To je všechno pravda, ale teď vám chci něco povědět já: Bůh si toto ubohé, slabé dítě použil jako nástroje, aby proměnil celý náš dům.”

Farář se zatvářil udiveně: „Jak k tomu došlo?”

„Nevím, jestli to víte - máme pohostinství. A musím otevřeně vyznat, že u nás vládl špatný, lehkomyšlný duch. Když moje sestra před rokem zemřela, vzala jsem si její dcerku k sobě. Bylo mi ubohého dítěte líto. Neměla jsem mnoho místa, ale postavila jsem ještě jednu postel do velké komory, ke dvěma dívkám, které jsou v hospodě zaměstnány.

Přihodilo se něco neobvyklého. První večer, než to dítě šlo spát, sepjalo ruce a pomodlilo se jediná slova, která si pamatovalo: „Srdce čisté stvoř mi, ó Bože, a ducha přímého obnov u vnitřnostech mých.” No, umíte si představit, jak se obě děvčata začala uchichlávat a posmívat. Ale malá se o to nestarala. Usnula a ráno se těmi slovy modlila znovu.

Obě děvčata z toho měla náramné veselí. Ale když se ta malá večer zase modlila, jedna z dívek se přestala smát; řekla vážně té druhé: „Ty, to dítě má pravdu; to je to, co nám chybí: čisté srdce. Ó Bože, ano, to mi chybí. Budu se modlit také!”

A skutečně, to děvče se také modlilo: „Srdce čisté stvoř mi, ó Bože, a ducha přímého obnov u vnitřnostech mých!” A za tři dny prosila o nového ducha i ta druhá. A vy to víte lépe než já, pane faráři, že když člověk prosí o Ducha svatého, tak jej dostane.

Má děvčata se úplně změnila. Ptala jsem se jich - co se to s vámi děje? A tu mi všechno řekly a dodaly: Jestliže se nezmění duch celého domu, odejdeme pryč. No, lekla jsem se. Měly pravdu. Začala jsem se tajně modlit také. A dnes to u nás vypadá docela jinak. Manžel s námi koná ranní pobožnosti. Kde předtím vládl d'ábel, tam dnes vládne nový Boží duch, a to všechno přišlo prostřednictvím tohoto dítěte.”

Farář pozorně naslouchal. „Milá paní,” řekl hluboce pohnut, „to dítě bude konfirmováno!”

(Život bez všedních dnů, str. 32-33)

Navzdory Kristovu příkazu žije hodně křesťanů s myšlenkou, že víra v Krista je niterná osobní záležitost, jejíž sdílení je „jaksi nevhodné”. Nedávno mi jedna sestra řekla: „Je mi hloupé takhle Krista vystavovat na odiv jako na trhu.” Její formulace mi něco připomněla - Kristus sám se vystavil světu na kříži nahý, aby svět v něj uvěřil. Jestliže se on nestyděl, jak bychom se my mohli stydět za něj!

Statistiky nám říkají, že asi devadesát osm procent nových členů přichází do církve na základě dlouhodobějšího osobního kontaktu s konkrétním křesťanem - jsou to většinou naši příbuzní, přátelé, spolupracovníci. Proto si mnozí kladou otázku, zda jsou vůbec smysluplné velké evangelizace, kdy se snažíme oslovit větší množství lidí najednou. Ponechejme stranou naši lidskou moudrost, která je Bohu k smíchu, a vezměme si raději příklad z našeho Pána. Písmo

nám zaznamenává řadu osobních rozhovorů Pána Ježíše s hříšníky stejně jako jeho rozmluvy v menších společnostech. Na druhé straně často kázal zástupům, které při jeho vjezdu do Jeruzaléma volaly nadšeně „Hosana, požehnaný, jenž přichází ve jménu Hospodinově, král izraelský.” Tentýž zástup krátce nato přihlížel mlčky jeho ukřižování, někteří před Pilátem volali: „Ukřižovat, ukřižovat!” Pojďme proto ve stopách Ježíšových - položme důraz na osobní evangelizaci, ale na druhé straně využijme všech možností, kdy můžeme nést evangelium „zástupům”. Navzdory statistikám znám osobně více křesťanů, kteří uvěřili na masových evangelizacích, skrze letáky nebo radiové vysílání.

Nermuťme se nad tím, jestliže jsme osobně nikoho nepřivedli ke Kristu. Bůh každému z nás dává určitou službu v určitém čase: *Kdo je vlastně Apollos? A kdo je Pavel? Služebníci, kteří vás přivedli k víře, každý tak, jak mu dal Pán. Já jsem zasadil, Apollos zaléval, ale Bůh dal vzrůst.* (1K 3,5-6)

Ze zkušenosti víme, že lidé většinou slyší svědectví o Kristu z více stran, než mu vydají svůj život. Proto i naše svědectví není zbytečné, i když nevidíme jeho výsledky. Jsme těmi, kteří sází nebo zalévají, jiný snad po čase bude sklízet.

Velmi mne povzbuzuje svědectví jednoho skvělého Božího služebníka: Byl jedenáct let věřící a léta úspěšným pastorem, ale do této doby nepřivedl nikoho osobně ke Kristu. Proto pracujeme pro Boží království s vědomím, že naše úsilí není marné, ať již vidíme výsledky, nebo je uvidí až po čase někdo druhý.

Jsme-li výmluvní a již nějakou dobu věřící, můžeme si začít myslet, že zvěstovat někomu evangelium pro nás není problém. Z technického hlediska tomu tak opravdu může být. Ale již na začátku lekce jsme si řekli, že to, zda někdo uvěří, je Boží dar, jeho milost. Proto není nejdůležitější naše výmluvnost, ale naše modlitba. *Všichni se oblect v pokoru jeden vůči druhému, neboť 'Bůh se staví proti pyšným, ale pokorným dává milost'.* (1P 5,5) Modleme se především za své příbuzné, spolupracovníky, přátele, aby nám Bůh dával příležitost zvěstovat jim Krista a aby jim dal milost v něj uvěřit.

Závěr: Evangelium zvěstujme lidem kolem sebe v pokoře, s modlitbou o moudrost a Boží vedení. Vycházejme především z vlastních zkušeností a prožitků, nesnažme se „chlubit cizím peřím”. Nedejme se odradit nepochopením či výsměchem, buďme si vědomi, že výsledek nezávisí jen na nás, ale především na Boží milosti a většinou i na podílu dalších Božích dětí (obrácení člověka nebývá výsledkem svědectví jednotlivce). Pán vám k tomu žehnej.

Vzkládání rukou (15. lekce)

Nad touto lekcí mi dlouho vystávala otázka, nakolik patří do Prvních kroků? Nakonec jsem rezignoval před samotnou Bibli. *Proto nezůstávejme již u počátečního učení o Kristu, ale směřujme k dospělosti. Nevracejme se k základním článkům o pokání z mrtvých skutků, o víře v Boha, k učení o křtu a vzkládání rukou, o vzkříšení z mrtvých a o posledním soudu. Budeme moci jít dále, když to Bůh dovolí. (Žd 6,1)*

Samotné Písmo řadí „vzkládání rukou” mezi šest základních učení a ze zkušenosti vím, že je v naší církvi poměrně frekventovanou praxí. Proto bude pro nás dobré vědět, co k tomuto tématu říká Bible, v čem spočívá přínos pro nás křesťany i pro nevěřící, jaká jsou úskalí, případně nebezpečí.

Fyzický kontakt v lidské společnosti není ničím neobvyklým. V naší kultuře si běžně podáváme ruce nebo v rámci důvěrnějšího vztahu pokládáme ruce na ramena druhého člověka.

Bůh ustanovil dotyk rukou jako součást řady duchovních úkonů. I v této oblasti máme jako lidé tendenci být „duchovnější” než náš Pán a obejít se bez této formy tělesného dotyku. V deváté lekci jsme si ale ukázali, že nejsme pouze „duchovní bytosti”, ale máme duši a žijeme v těle. Jsme tedy vedle našeho vztahu k Bohu také velice pozemští. Proto se i v našem křesťanském životě prolíná rovina duchovní s fyzickou.

Vzkládání rukou je praktika popisovaná na více místech Starého zákona, např. v 5M 34,9: *Jozue, syn Núnův, byl naplněn duchem moudrosti. Mojžíš totiž na něho vložil své ruce. Izraelci ho poslouchali a činili, jak přikázal Hospodin Mojžíšovi.*

Stejně tak nalézáme v Novém zákoně řadu míst, která můžeme rozdělit do několika kategorií.

Vzkládání rukou pro uzdravení

Ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení: Ve jménu mém budou vyhánět démony a mluvit novými jazyky; budou brát hady do ruky, a vypijí-li něco smrtícího, nic se jim nestane; na choré budou vzkládat ruce a uzdraví je. (Mk 16,17-18) - Toto zaslíbení platí ve vztahu ke všem nemocným, za které se křesťané pod Božím vedením modlí.

Druhé zaslíbení: *Je někdo z vás nemocen? Ať zavolá starší církve, ti ať se nad ním modlí a potřít ho olejem ve jménu Páně. Modlitba víry zachrání nemocného, Pán jej pozdvihne, a dopustí-li se hříchů, bude mu odpuštěno. Vyznávejte hříchy jeden druhému a modlete se jeden za druhého, abyste byli uzdraveni. Velkou moc má vroucí modlitba spravedlivého. (Jk 5,14-16)* - Toto zaslíbení je určeno nemocným křesťanům, jen ti totiž mají svůj sbor, a tedy i starší, které mohou v případě nemoci zavolat.

Pečlivý rozbor originálního řeckého textu nám ukazuje, že modlitba za nemocného spojená s mazáním olejem není určena k častému opakování v případě potřeby, jako je tomu u výše citovaného textu Markova evangelia. Mazání olejem je spojeno s určitou revizí života nemocného z jeho strany. Je to nové přiznání se ke smlouvě s Ježíšem Kristem a v případě hříchu jeho odstranění ze života nemocného.

Z vlastní zkušenosti vím, že i ve sborech, kde je kázáno celé evangelium, je tato praxe často opomíjena. Nejčastěji k tomu vedou dva důvody:

Za prvé - duchovní překážky, ať již v životě křesťanů (malá vydanost Bohu) nebo v jejich okolí (silné panování démonické moci) způsobují, že uzdravení následující po modlitbě jsou výjimečná. Logický závěr potom je: „stejně to nemá cenu“. Je potřeba si uvědomit, že naše životní praxe nemá být řízena okolnostmi, ale Božím slovem. Proto v takové situaci třeba i léta vytrvejme, než Bůh dá milost k proměně.

Za druhé - ať již vlastní pohodlnost nebo naopak nezdravá snaha „nikoho neobtěžovat“ vedou k tomu, že se křesťané za sebe vzájemně nemodlí nebo v případě vážnějších chorob povolávají raději lékaře nežli starší. („Lékař je za to přece placen, zatímco většina starších ne...“) Ve vztahu k nevěřícím nemocným bývá překážkou „nevypadat hloupě, když se nic nestane“. V pozadí nejčastěji stojí naše pýcha nebo nedostatek soucitu s nemocnými lidmi, kteří potřebují naši pomoc.

Křest Duchem svatým a udílení darů Ducha

V knize Skutků je celkem na pěti místech popisován křest Duchem svatým. Na třech z nich k němu posloužili křesťané vzládáním rukou:

Když nastal den Letnic, byli všichni spolu na jednom místě. Náhle se ozval zvuk z nebe, jako když se žene prudký vítr, a naplnil celý dům, kde seděli. A ukázaly se jim jazyky jakoby z ohně, které se rozdělovaly, a na každém z nich se usadil jeden. Všichni byli naplněni Duchem Svatým a začali mluvit jinými jazyky, jak jim Duch dával promlouvat. (Sk 2,1-4 KMS)

Když apoštolové v Jeruzalémě uslyšeli, že v Samařsku přijali Boží slovo, poslali k nim Petra a Jana. Oni tam přišli a modlili se za ně, aby také jim byl dán Duch svatý, neboť ještě na nikoho z nich neseštopil; byli jen pokřtěni ve jméno Pána Ježíše. Petr a Jan tedy na ně vložili ruce a oni přijali Ducha svatého. Když Šimon viděl, že ten, na koho apoštolové vloží ruce, dostává Ducha svatého, nabídl jim peníze a řekl: „Dejte i mně tu moc, aby Ducha svatého dostal každý, na koho vložím ruce.“ Petr mu odpověděl: „Tvé peníze ať jsou zatraceny i s tebou: Myslíš sis, že se Boží dar dá získat za peníze!“ (Sk 8,14-20)

Ananiáš šel, vstoupil do toho domu, vložil na Saula ruce a řekl: „Saule, můj bratře, posílá mě k tobě Pán - ten Ježíš, který se ti zjevil na tvé cestě; chce, abys opět viděl a byl naplněn Duchem svatým.“ (Sk 9,17)

Ještě když Petr říkal tato slova, padl Duch Svatý na všechny, kteří tu řeč slyšeli. A věřící ze Židů, kteří přišli s Petrem, byli ohromeni nad tím, že i na pohany byl vylit dar Ducha Svatého, neboť je slyšeli mluvit jazyky a velebit Boha. (Sk 10,44-46 KMS)

Stalo se, když Apollos byl v Korintě, že Pavel prošel hornatým vnitrozemím a přišel do Efezu; tam našel nějaké učedníky. Řekl jim: „Přijali jste Ducha Svatého, když jste uvěřili?“ Oni mu odpověděli: „Ne, vždyť jsme ani neslyšeli, že je Duch Svatý.“ Řekl: „Jak jste tedy byli pokřtěni?“ Oni řekli: „Janovým křtem.“ Pavel řekl: „Jan křtil křtem pokání a říkal lidu, aby uvěřili v toho, který přijde po něm, to jest v Ježíše.“ Když to uslyšeli, dali se pokřtít ve jméno Pána Ježíše. A když na ně Pavel vložil ruce, přišel na ně Duch Svatý a oni mluvili jazyky a prorokovali. (Sk 19,1-6 KMS)

Můžeme z těchto míst udělat dva závěry. Za prvé: Při křtu Duchem svatým je možné používat vzkládání rukou. (Vztahuje se dokonce na většinu uvedených případů, i když by nám odborníci řekli, že tak malý soubor není statisticky významný.) Za druhé: Vzkládání rukou se většinou dělo skrze „výše postavené“ křesťany - apoštoly, nicméně nejde o pravidlo.

Praxe zmiňovaná již v desáté lekci „Moc Ducha svatého“ nám tyto závěry jen potvrzuje - touží-li někdo po křtu Duchem svatým, je dobré se modlit se vzkládáním rukou. Je praktické, aby se v případě možnosti modlili upevnění, zkušení křesťané (kteří často stojí v některém z církevních úřadů).

Ze zkušenosti víme, že kromě samotného křtu Duchem svatým je možné sdílet skrze modlitbu spojenou se vzkládáním rukou i jednotlivé dary Ducha. Za všechna místa v Písmu uveďme jedno: *Nezanedbávej svůj dar, který ti byl dán podle prorockého pokynu, když na tebe starší vložili ruce. Na to mysli, v tom žij, aby tvůj pokrok byl všem patrný. (1Tm 4,14-15)*

Pověření služebníků

V Antiochii byli v církvi proroci a učitelé: Barnabáš, Simeon zvaný Černý, Lucius z Kyrény, Manahem, který býval druhem tetrarchy Heroda, a Saul. Když konali bohoslužbu Pánu a postili se, řekl Duch svatý: „Oddělte mi Barnabáše a Saula k dílu, k němuž jsem je povolal.“ A tak po modlitbách a postu na ně vložili ruce a vyslali je k dílu. Posláni tedy Duchem svatým, odešli Barnabáš a Saul do Seleukie a odtud se plavili na Kypr. (Sk 13,1-4)

V té době, kdy učedníků stále přibývalo, začali si ti z nich, kteří vyrostli mezi Řeky, stěžovat na bratry z židovského prostředí, že se jejich vdovám nedává každodenně spravedlivý díl. A tak apoštolové svolali všechny učedníky a řekli: „Bohu se nebude líbit, jestliže my přestaneme kázat Boží slovo a budeme sloužit při stolech. Bratři, vyberte si proto mezi sebou sedm mužů, o nichž se ví, že jsou plni Ducha a moudrosti, a pověříme je touto službou. My pak budeme i nadále věnovat všechn svůj čas modlitbě a kázání slova.“ Celé shromáždění s tímto návrhem rádo souhlasilo, a tak zvolili Štěpána, který byl plný víry a Ducha svatého, dále Filipa, Prochora, Nikánora, Timóna, Parména a Mikuláše z Antiochie, původem pohana, který přistoupil k židovství. Přivedli je před apoštoly, ti se pomodlili a vložili na ně ruce. (Sk 6,1-6)

Výše uvedená místa nám popisují další užití vzkládání rukou: pověření služebníků církví ke konkrétní službě. Stojí za povšimnutí „obě strany mince“ - jak krok duchovní, tak instituční.

V prvním případě jakoby stálo v popředí jednání Ducha svatého v antiochijském sboru. Byl to Duch svatý, který inicioval vyslání služebníků na misijní cestu, nicméně to byli zodpovědní bratři ve sboru, kteří je následně oficiálně pověřili novým úkolem.

V případě druhém vystupuje do popředí spíše jednání lidské, jakkoliv v pozadí opět stojí moudrost Ducha. Šlo o vyřešení ryze praktické potřeby církve, která byla vyřešena výběrem schopných služebníků a jejich oddělením pro novou službu. Na jednání Ducha svatého můžeme usuzovat spíše nepřímo.

Z výsledku práce vyslaných misionářů i ustanovených diaconů je však zřejmé, že v obou případech nešlo jen o formální akt vložení rukou na nové služebníky, ale zároveň jejich nadpřirozené zmocnění Duchem svatým k nové službě.

Z tohoto nám vyplývá dvojitý účel vzkládání rukou při pověření k nové službě: veřejné uznání nového úkolu ze strany církve jak před lidmi, tak před Bohem, a uschopnění ke službě skrze nadpřirozeně přenesené pomazání.

Závěrem: Vyjmenovali jsme si celkem tři oblasti, ve kterých je možné s užitkem použít vzkládání rukou. Na straně jedné nám Bible ukazuje poměrně velkou míru volnosti ve vzkládání rukou, na straně druhé jeho velký duchovní a tedy i praktický dopad. S tímto vědomím zřejmě psal apoštol Pavel svému žákovi Timoteovi: *Neustanovuj nikoho v církvi ukvapeně, abys neměl spoluvinu na cizím hříchu. Uchovávej se čistý. (1Tm 5,22) Nevzkládej rukou rychle na nižádného, a nepřiučastňuj se hříchům cizím. Sebe samého ostříhej v čistotě. (1Tm 5,22 kral.)*

Výzva k Timoteovi má tři části:

Za prvé: Nemá na nikoho vzkládat ruce ukvapeně. Tato služba má být tedy prováděna střídlivě, s rozmyslem. Jde o závažný akt s velkým dopadem a podle toho je třeba s ním zacházet.

Za druhé: Je důležité znát duchovní stav člověka, na kterého vzkládám ruce. V každém případě by jeho život měl být před Bohem čistý, bez vědomých nevyřešených hříchů.

Za třetí: V opačném případě může utrpět škodu i služebník, který slouží vzkládáním rukou. Dochází nejen k fyzickému, ale i duchovnímu kontaktu, kdy může dojít k duchovnímu pošpinění ze strany člověka žijícího ve hříchu.

Zmíněné slovo je aktuální pro všechny křesťany dodnes. Z praxe víme, kolik užitku přináší v církvi služba vzkládání rukou. Na druhé straně nerespektování výše uvedených zásad přineslo Božímu lidu již spousty škody a bolesti: Narychlo ustanovení služebníci se často stávají církví brzdou na celá léta i desetiletí. Pro lidi žijící ve hříchu nebo démonických svázanostech je často neuvážená modlitba spojená se vzkládáním rukou medvědí službou. Místo vyřešení starých problémů jim přibudou nové. Mnoho nezkušených služebníků se dostalo do závažných duchovních problémů tím, že vzkládali ruce na lidi svázané hříchem či démonickými silami. A naopak: Slouží-li vzkládáním rukou člověk žijící ve hříchu, může přivodit závažné duchovní problémy obětem své péče.

Výše uvedená varování by nás neměla v žádném případě vést ke skepsi a přehnaným obavám. Pouze ke střídlivosti a rozmyslu i v této oblasti křesťanské služby. Nebojme se sloužit druhým, vidíme-li skutečnou potřebu. Na straně druhé, je-li to možné, přenechejme ve vážných případech tuto službu zkušenějším. Služba křtem ve vodě, Duchem svatým, osvobození atd. by měla být svěřována pastorům nebo zkušeným a upevněným křesťanům, kteří se osvědčili.

Buďme střídliví na konferencích a na jiných masových křesťanských akcích, kde býváme vyzýváni, abychom se modlili vzájemně jedni za druhé nebo abychom si šli pro modlitbu spojenou se vzkládáním rukou k řečníkovi či sloužícímu týmu. Považuji za velmi moudré, když mnozí křesťané přijímají tuto službu jen z rukou osob jim známých nebo dobře doporučených. Neznámého nadšence, který se chápe mých ramen, protože se za mne „musí modlit“, mohu bez ostychu odkázat do patřičných mezí a jeho ruce klidně a důrazně ze sebe sundat. Bůh nám dal rozum, abychom jej používali, a nemusíme se bát, že v takovýchto

případech zarmoutíme Ducha svatého tím, že nezapadneme do všeobecného nadšení spojeného s nekritičností.

Posmrtný život

Máme-li dobře pochopit eschatologii, nauku o posledních věcech člověka i světa, měli bychom se na úvod zamyslet nad posmrtným životem. Především si musíme vyjasnit některé pojmy. Proč lidé mají se smrtí a s posmrtným životem při čtení Písma tolik problémů? Jak mohou některé sekty tvrdit, že lidé po smrti spí apod.? Příčina tkví v rozdílu mezi tím, co říká Bůh a co říká člověk.

Připomíná mi to historku, kterou zažil jeden z mých spolupracovníků, havíř. Jel na motorce a na cestě stály dvě ženy. U nás na Slezsku se takovým říká „klepny” - jedna pro druhou měly tolik zajímavých zpráv, že si ani nevšimaly, co ratolest jedné z nich dělá. Děcko již omrzelo tahat mámu za sukni, uvidělo něco zajímavého na silnici a nevšimlo si, že po ní přijíždí motorka s mým přítelem. Ten málem dítě přejel. Stačil ale ještě přibrzdit, naklonit se a dítě odhodit, aby nebylo přejeto. Pak skončil i s motorkou na zemi. Dítě, uchráněné od úrazu, upadlo a začalo křičet, matinka spustila křik ještě větší. Můj přítel postavil motocykl, přišel k ní a zakončil událost havířsky: Ubalil jí jednu zprava, druhou zleva a po dobře míněném napomenutí odejel. Díky překvapení i křik na chvíli ustal. Celá kauza ale skončila u soudu a můj přítel havíř se tam dozvěděl, že danou ženu „inzultoval”. V následné obhajobě prohlásil: „Je mi líto, soudruhu soudce, nerozumím vám. V žádném případě jsem nikoho neinzultoval, já jí jen jednu vrazil.”

Stejně tak si i my musíme uvědomit, že lidské a Boží názvosloví se liší. Když Bůh řekne „smrt”, co tím míní? Měli s tím problém již Židé. Pán Ježíš například řekl, že „kdo věří ve mne, nezemře, bude žít navěky”. Židé namítli, že Abraham a všichni ostatní zemřeli. Pán Ježíš ovšem nemínil smrt fyzickou.

Tedy za prvé: Co je to smrt? Smrt je ztráta kontaktu. „Smrt první”, čili fyzická, je ztráta kontaktu s tímto světem. V klinické smrti sice člověk ještě může tento svět vnímat, ale ztrácí s ním kontakt - již s ním nemůže komunikovat. „Smrt druhá”, tu kterou nazývá „smrtí” Pán Ježíš, je teprve pro Boha smrtí skutečnou - člověk ztrácí definitivně kontakt s Bohem. Je od Boha navěky oddělen. Kdykoliv tedy čteme taková místa v Bibli, musíme si uvědomit, jaký je jejich skutečný smysl. Zda jde o pohled ze strany člověka nebo Boha.

Ve Starém zákoně se hovoří o tom, že duch člověka po smrti jde k Bohu. Rabíni tušili částečně to, co zjevuje v plnosti až Zákon nový, že jsou dvě místa, která jsou určena po smrti lidem.

V ráji se člověk dozvěděl, že v případě hříchu propadne smrti, tedy že pro Boha bude mrtev. Jednalo se však o smrt duchovní, nikoliv fyzickou. Aby takový člověk ožil, potřebuje prožít znovuzrození, jak vysvětluje Pán Ježíš Nikodémovi (Janovo evangelium, 3. kapitola).

První jasnou zmínku o posmrtném životě nám přináší Pán Ježíš v závěru 16. kapitoly Lukáše: *Byl jeden bohatý člověk, nádherně a vybraně se strojíval a den co den skvěle hodoval. U vrat jeho domu lehával nějaký chudák, jménem Lazar, plný vředů, a toužil nasytit se aspoň tím, co spadlo se stolu toho boháče; dokonce přibíhali psi a olizovali jeho vředy. I umřel ten chudák a andělé ho přenesli k Abrahamovi; zemřel i ten boháč a byl pohřben. A když v pekle pozdvihl v mukách oči, uviděl v dáli Abrahama a u něho Lazara. Tu zvolal: „Otče Abrahame, smiluj se*

nade mnou a pošli Lazara, ať omočí aspoň špičku prstu ve vodě a svlaží mé rty, neboť se trápím v tomto plameni. Abrahám řekl: *„Synu, vzpomeň si, že se ti dostalo všeho dobrého už za tvého života, a Lazarovi naopak všeho zlého. Nyní on se raduje a ty trpíš. A nad to vše je mezi námi a vámi velická propast, takže nikdo - i kdyby chtěl, nemůže odtud k vám ani překročit od vás k nám.*“ Řekl: *„Prosím tě tedy, otče, pošli jej do mého rodného domu, neboť mám pět bratrů, ať je varuje, aby také oni nepřišli do tohoto místa muk.*“ Ale Abrahám mu odpověděl: *„Mají Mojžíše a Proroky, ať je poslouchají!“* On řekl: *„Ne tak, otče Abrahame, ale přijde-li k nim někdo z mrtvých, budou činit pokání.*“ Řekl mu: *„Neposlouchají-li Mojžíše a Proroky, nedají se přesvědčit, ani kdyby někdo vstal z mrtvých.““ (L 16,19-31)*

Bibli je potřeba brát jako reálné sdělení, stejně jako když my při kázání vyprávíme skutečné příběhy ze života. Když Pán Ježíš vypráví podobenství, je to vždy výslovně uvedeno, jako například v podobenství o rozséváči ze čtvrté kapitoly Marka. Když se zamyslíme nad výše uvedeným příběhem z Lukáše, vidíme, že nejde o podobenství, jakkoliv bylo toto slovo vloženo autory ekumenického překladu do nadpisu. V patnáctém verši, který příběhu o Lazarovi předchází, je totiž jasně řečeno, že Ježíš učedníkům „řekl...“. Šlo tedy o skutečný příběh, nikoliv podobenství.

Uvědomme si, co nám Pán Ježíš chce v tomto příběhu říct: Ukazuje nám dva typy lidí. Lazara, kterého zná jménem, je to tedy člověk pro Boha živý. I když trpěl nedostatkem, měl jméno. Boháč pro Boha nežil, ani jméno nemá. Pán Ježíš používá židovskou terminologii, když říká, že se boháč nachází „v pekle“. Nevíme, jak se tam dostal. Je na místě, kde trpí. Ví však, že tam zatím nejsou jeho bratři - má tedy paměť. Vidí Lazara, Abrahama, slyší a může volat. Vládne tedy smysly. Tím nám Pán Ježíš chce říct, že člověk po smrti normálně reaguje. Boháč říká, že jeho bratři ještě žijí - to znamená, že život na zemi běží dál, nejde o příběh po konci světa. Lazar je „v lůně Abrahamově“. Je také pod vládou smrti, ale netrpí. Bůh tedy dal lidem dvě místa, kde přebývají po smrti a kde, jak je vidět, vládou všemi svými smysly i pamětí. Mezi lidmi s různým údělem je nepřekonatelná propast. Lidé na zemi jsou odkázáni na Mojžíše a proroky. Neposlechnou-li je, neposlechnou ani mrtvé, kteří mají zákaz s živými komunikovat.

Když Pán Ježíš umírá na kříži se slovy „dokonáno jest“, sestupuje do pekel, jak říká Písmo: *Byl usmrcen v těle, ale obživen Duchem. Tehdy také přišel vyhlásit zvěst duchům ve vězení, kteří neuposlechli kdysi ve dnech Noémových. Tenkrát Boží shovívavost vyčkávala s trestem, pokud se stavěl koráb, v němž bylo z vody zachráněno jenom osm lidí. (1P 3,18b-20)* Předtím lotrovi na kříži neříká: „Ještě dnes budeš se mnou v lůně Abrahamově,“ ale používá nové názvosloví: „Budeš se mnou v ráji.“ Pán Ježíš zemřel dřív než lotr. Sestupuje do pekel jako vítěz. Říká, že zlomil moc smrti nad člověkem, to znamená, že vyvedl zajaté na svobodu z „lůna Abrahamova“ a zvěstoval jim: „Zvítězil jsem, pojd'te.“ A uvedl je, jak říká Zjevení Jana, na místo odpočinutí. Proto Jan říká „blahoslavení odtud“ (tj. od kříže), ti, kteří umírají v Kristu. Místo odpočinutí Pán Ježíš nazval rájem, tedy místem v blízkosti Boha. Místo, kde se nalézal boháč, není Ohnivým jezerem, tam jsou trápeny duše ve věčnosti. Stejně tak „místo odpočinutí“ není definitivním místem pro spravedlivé, to nás teprve čeká.

Tímto úvodem jsem pouze chtěl vysvětlit posmrtný život. Ano, lidé po smrti dále žijí. Když Bible říká, že „tělo spí“, míní tím, že se rozpadá v prach. Ale nespí člověk jako takový, ten žije dál. Proto apoštol Pavel směle Korintským říká: „Byl bych raději u svého Pána.“ A Pán Ježíš říká saduceům, že se pletou, protože Bůh je Bohem živých, když říká „Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův“. Bůh tím, že stvořil člověka a dal mu život, dal něco ze sebe, a to je nezničitelné.

Druhý příchod Pána Ježíše

Mám-li nyní psát na téma druhého příchodu Pána Ježíše, musím začít u verše 1Kor 13,9: *Vždyť naše poznání je jen částečné, i naše prorokování je jen částečné.* Jiné překlady říkají *jen zčásti*. Takže tyto věci sice v Písmu jsou přítomny, seřazeny za sebou, ale v plnosti je poznáme, až nastanou.

Nejdříve se pro ilustraci reálnosti biblických proroctví podívejme do Mt 24,1-2: *Když Ježíš vyšel z chrámu a odcházel odtud, přistoupili k němu učedníci a ukazovali mu chrámové stavby. On však jim řekl: „Vidíte toto všechno? Amen, pravím vám, že tu nezůstane kámen na kameni, všechno bude rozmetáno.“* - Na těchto verších vidíme, do jaké míry se naplňují proroctví. Protože toto proroctví se již naplnilo, můžeme z něj usuzovat na spolehlivost proroctví jiných.

Chrást, o kterém je zde řeč, byl v době Pána Ježíše v rekonstrukci a král Herodes jej stavěl s velikou pompou a okázalostí. Chtěl, aby tato stavba byla něčím, co do historie vstoupí jako div světa. A takto byl také chrám skutečně přijímán. Ale od okamžiku, kdy byl definitivně dostavěn, sloužil jen dva roky. Potom nastala židovská válka. Když se Titus, který po svém otci Vespasiánovi převzal vedení této války, přiblížil k Jeruzalému a uviděl chrám, rozhodl se, že chrám nesmí být zbořen. V tomto smyslu také vydal vojsku příslušné rozkazy - chrám musí být zachován. Tak byl tento vojevůdce uchvácen nádherou chrámu. Ovšem Pán Ježíš řekl něco jiného - chrám bude zbořen a nezůstane kámen na kameni. Takže při dobývání Jeruzaléma, když bylo město již obsazeno a chrám se stal poslední baštou obránců, jeden z vojáků vhodil dovnitř zapálenou pochodň. Chrám se vzňal a začal hořet. Ani příkaz Titův mu nepomohl. Ale Pán Ježíš řekl nejen, že bude zničen, ale že „nezůstane kámen na kameni“. Chrám byl zevnitř ozdoben zlatem. Žár požáru začal zlato tavit a ono vtékalo do škvír mezi jednotlivé kameny. Římsí vojáci zlato milovali, a proto po požáru bez ohledu na námahu rozebrali chrám kámen po kameni, aby jim ani kousek zlata neunikl. Nevědouce takto naplnili slova Pána Ježíše. Toto chci říci úvodem, abychom si uvědomili, že všechno to, co říká Bible, se jednou stane a naplní. Jakkoliv to může vypadat nepravděpodobně.

Celou otázku eschatologie rozdělíme do pěti oddílů. Každý z těchto bodů se bude skládat ze dvou částí.

Předzvěst a začátek poslední doby

Začneme prvním bodem. Jeho první částí bude předzvěst - doba předcházející příchodu Ježíše Krista spolu se svými znameními, druhou částí bude začátek poslední doby. Ve kterém ze zmíněných dvou období žijeme, si netroufám říci. Ponechávám tedy na čtenáři, aby si sám udělal úsudek z toho, co kolem sebe dnes můžeme vidět.

Podívejme se v první řadě na znamení, která nám sám Pán Ježíš popsal. Můžeme si je rozdělit na čtyři okruhy.

Znamení ve světě

Věz, že v posledních dnech nastanou zlé časy. Lidé budou sobečtí, chamtiví, chvástavi, domýšliví, budou se rouhat, nebudou poslouchat rodiče, budou nevděční, bezbožní, bez lásky, nesmiřitelní, pomlouvační, nevázaní, hrubí, lhotejní k dobrému, zrádlní, bezhlaví, nadutí, budou mít raději rozkoš než Boha, budou se tvářit jako zbožní, ale svým jednáním to budou popírat. Takových lidí se straň. (2Tm 3,1-5)

Především vám chci říci, že ke konci dnů přijdou posměvači, kteří žijí, jak se jim zachce, a budou se posmívat: „Kde je ten jeho zaslíbený příchod? Od té doby, co zesnuli otcové, všechno zůstává tak, jak to bylo od počátku stvoření.” (2P 3,3-4)

Když si tato dvě místa přečteme, vidíme v nich prvky, které jsou v dnešní společnosti přítomny velice silně. Lidé byli v každé době svým způsobem sobečtí, chamtiví, atd., ale nikdy tomu nebylo v takové míře a ve spojení s ostatními znameními jako dnes. Jako příklad si můžeme uvést, že „budou mít raději rozkoš než Boha, budou se tvářit jako zbožní, ale svým jednáním to budou popírat”. Kdy tomu bylo v takové míře jako dnes? Výše uvedené verše bychom mohli shrnout slovy „odstoupení od Písma a živého Boha”. V dnešní době jen v západní Evropě a Severní Americe denně odchází osm až deset tisíc lidí od víry v Boha. To je totální odliv. Roste světskost, láska k penězům atd. Toto je tedy první znamení.

Druhé znamení najdeme v Mt 24,6-7: *Budete slyšet válečný ryk a zvěsti o válkách; hleďte, abyste se nelekali. Musí to být, ale to ještě není konec. Povstane národ proti národu a království proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech.* Zamysleme se nad touto formulací „zvěsti o válkách”. Zapni si televizi a je ti jasné, že toto vše je již zde a děje se to kolem nás. Národ povstává proti národu a království proti království. Mluví se sice o míru, ale přitom se stále vyrábějí nové a ničivější zbraně. To něco znamená.

Další znamení najdeme v Mt 24,9-10: *Tehdy vás budou vydávat v soužení i na smrt a všechny národy vás budou nenávidět pro mé jméno. A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět.* Negativní postoj vůči církvi sílí. Do roku 1900 bylo zaevidováno zhruba 35 000 umučených pro Krista. Od počátku 20. století do roku 1985 to bylo 350 000, a od té doby po dnešek - za dobu patnácti let - můžeme připsat dalších 350 000 obětí pronásledování. Po celém světě, ať v Africe, muslimských zemích či na jiných místech jsou křesťané ve stále větší míře mučeni a zabíjeni. Toto znamení se tedy stále více naplňuje.

Kromě pronásledování fyzického však můžeme vidět i jiné, „kulturnější”, kdy je Boží lid zesměšňován, kdy být opravdovým věřícím a hlásit se otevřeně k víře v Bibli začíná být i v křesťanských kruzích velmi opovážlivé. Říct, že Bible je Boží slovo, znamená vysloužit si mezi mnohými křesťany pohrdavé pohledy, protože „dnes jsme přece na takové teologické výši, že již nepotřebujeme Ducha svatého a Bibli... dnes již přece všechno víme lépe.” Tento tlak stále roste, církev je stále více zesvětštělá a sama volá po stále větší toleranci. Podívejme se však na minulost: Kdyby sám Pán Ježíš byl tolerantnější, neskončil by na kříži. Kdyby apoštol Pavel byl jen trochu více tolerantní, nebyl by tak pronásledován. Ano, humanismus a osvícenectví se dnes stále více tlačí do křesťanství a způsobují mnoho problémů.

Další znamení vidíme v Danieli 12,4: *„A ty, Danieli, udržuj ta slova v tajnosti a zapečť tuto knihu až do doby konce. Mnozí budou zmateně pobíhat, ale poznání se rozmnoží.”* Rozmnoží se poznání. Za posledních dvě stě deset let, od doby růstu osvícenectví a humanismu, máme možnost vidět obrovský vědní rozmach v každé oblasti, elektronikou počínaje a rozvojem biologie konče.

Znamení v přírodě

Nebo povstane národ proti národu a království proti království, a budou morové a hladové a zemětřesení po místech. (Mt 24,7 kral.). Na západní polokouli je přebytek potravin, ale na druhé straně jedna třetina lidstva umírá hladem a druhá třetina denně usíná, aniž by se dobře najedli. My jen díky Bohu žijeme v té třetí třetině. Máme dostatek, ale stačí se podívat do naší blízkosti - do Afriky, Asie, kde miliony lidí trpí hladem. Mory: Jak jsem se dočetl, jen za

poslední desetiletí vzniklo třicet nových chorob. Znovu se vracejí choroby a epidemie, které jsme považovali za prakticky vymýcené. Četl jsem článek, ve kterém lékaři říkají, že pokud by se dnes objevila epidemie pravých neštovic, tak si s ní nebudeme vědět rady.

Toto vše je realita. Když jsem dospíval, slychal jsem, že všechny tyto věci jsou již za námi. Že je tu věda, která položí nemoci na lopatky a nemocnice se budou postupně zavírat. Místo toho bychom je spíše potřebovali začít stavět, protože nemocí přibývá a nevíme si s nimi rady. Ukázalo se, že antibiotika nejsou všelékem, narůstá vůči nim bakteriální resistance.

Podívejme se na zemětřesení a živelné katastrofy: Když studujeme statistiky, zjišťujeme, že počet úmrtí z těchto příčin za jeden rok dnes převyšuje takovou statistiku za desetiletí v sedmdesátých letech. Místo jejich úbytku vidíme opak - rozmarny počasí jsou dnes zcela nevídané.

Znamení v církvi

A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět; povstanou lživí proroci a mnohé svedou a protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých. (Mt 24,10-12)

Podívejme se, kolik je v našem národě pseudokřesťanských doktrín, jehovisty počínaje. Často jsou to na první pohled křesťané, ale po hlubším studiu zjistíš, že tomu tak vůbec není. Kolik je ale kolem nás obecně překroucených, falešných zvěstí! Nevyhnulo se to ani letničním a charismatikům. Vidíme, kolik máme jen za posledních sto let pseudoletničních a pseudocharismatických doktrín, jako je např. učení branhamistů. Proto je potřebné být velmi bdělý a citlivý na Ducha svatého, aby nám pomáhal se v těchto věcech orientovat.

Znamení v Izraeli

Od fíkovníku si vezměte poučení: Když už jeho větev raší a vyrazí listí, víte, že je léto blízko. Tak i vy, až toto všechno uvidíte, vězte, že ten čas je blízko, přede dveřmi. Amen, pravím vám, že nepomine toto pokolení, než se to všechno stane. Nebe a země pominou, ale má slova nepominou. (Mt 24,32-35)

Před mnohými dny jsi byl určen k tomu, abys na sklonku let vtáhl do země, která se zatím zotaví po meči. Její lid, shromážděný z mnohých národů na hory izraelské, které ustavičně zůstávaly pusté, bude vyveden z národů a všichni budou bezpečně bydlet. (Ez 38,8) - Zde se dočítáme, že v posledních dnech bude Izrael znovu shromážděn.

Padnou ostrím meče, budou jako zajatci odvedeni mezi všechny národy, po Jeruzalému budou šlapat pohané, dokud se jejich čas neskončí. (Lukáš 21,24) - Zde zase čteme, že Jeruzalém jimi bude až do doby naplnění počtu spasených pohanů pošlapáván.

Co se děje před našima očima za posledních padesát let? Téměř dva tisíce let Izrael bojoval, aby se směl vrátit zpět do své země a bylo to absolutně nemožné. A najednou je ten neuvěřitelný zázrak tady - Izrael je státem. Od doby jeho vzniku tu byla permanentní snaha jej zničit. Ale čím více snah bylo, tím méně byly úspěšné. Ano, Izrael je národem a stále více přistěhovalců se vrací do své původní země. Vidíme, že velká část navrátilců je z bývalého Sovětského svazu, odkud se návrat zdál nemožný. A oni se vracejí...

Dnes se dostáváme do druhé fáze, o které mluví prorok Jeremiáš - poté, co Bůh svede Izrael dohromady svým Duchem, potom vyšle lovce a rybáře, kteří zbytek národa budou lovit po

všech horách a na každém pahorku. (Jr 16,16) Zvedne se tedy antisemitismus ve všech národech a ten způsobí, že Židé budou tak utlačováni, že se budou muset vrátit zpátky do Izraele. Protože Bůh řekl, že se vrátí celý národ, ačkoliv ne všem se bude chtít.

Podívejme se na tento národ ještě z jiné stránky. Když se Voltaire ptal pruského císaře Viléma: „Vaše Veličenstvo, kde máte důkaz, že Bůh žije?“ Ten mu odpověděl: „Židé.“ Ano, všechny světové velmoci, kolik jich jen bylo, se snažily Izrael zničit. Ony již neexistují, ale Izrael ano. Egypt, Asýrie, Novobabylónie, Persie, Řecko, Řím a můžeme pokračovat dál až k Hitlerovi a Stalinovi. Všechny tyto říše padly, ale Izrael zůstal, protože Bůh zaslíbil, že hrstka Židů zůstane. Vidíme, že toto vše se naplňuje.

Podívejme se do knihy Zacharjáše 12,2-3: „*Hle, postavil jsem Jeruzalém před všechny okolní národy jako číši, po níž se zapotácejí. Při obléhání Jeruzaléma dojde i na Judu. V onen den učiním Jeruzalém vzpěračským balvanem pro všechny národy. Všichni, kteří jej budou chtít vzepřít, zraní se až do krve. Všechny pronárody země se proti němu srotí.*” Od doby, kdy vznikla OSN, nebylo jedno zasedání, na němž by se neprojednával Izrael a Jeruzalém. Zamysleme se nad tím. Projednávalo se snad na každém zasedání Kapské město? V Súdánu hynou statisíce lidí, a OSN to nezajímá. Na jiných místech se dějí hrozné věci, ale OSN se tomu nevěnuje. Ale s Izraelem je tomu jinak. Proč? Protože to řekl Bůh.

Ano, toto vše jsou znamení poslední doby.

Vytržení a svatba

Jak bude vypadat setkání s Ježíšem Kristem v oblacích? Kdy přijde? Na toto téma mají teologové velmi mnoho názorů, teorií je zhruba kolem dvaceti. Osobně se přikláním k té, která je jakýmsi středem a zároveň je v letničních kruzích nejvíce přijímána. Je to teorie, že Ježíš Kristus pro svoji nevěstu přijde před začátkem „velkého soužení“.

V Bibli můžeme u proroka Daniele, v knize Zjevení i na jiných místech vidět, jak Bůh rozebírá dobu „velkého soužení“ a ukazuje nám, co se během ní bude dít.

Především Pán Ježíš řekl, že přijde „jako zloděj v noci“. Také řekl, že v čase jeho příchodu tomu bude jako za dnů Noe - lidé jedli, pili, ženili se, panoval klid a nic nenasvědčovalo tomu, že přijde katastrofa. Noe stavěl archu a byl ostatními zesměšňován, ale věřil Bohu a ve stavbě pokračoval. Podobně Pán Ježíš vzpomínal Lota - i Sodoma ještě tu noc, kdy byla zničena, žila svým životem. A stejně tak tomu bude v době příchodu Pána Ježíše.

Hle, odhalím vám tajemství: Ne všichni zemřeme, ale všichni budeme proměněni, naráz, v okamžiku, až se naposled ozve polnice. Až zazní, mrtví budou vzkříšeni k nepomíjitelnosti a my živí proměněni. (1Kor 15,51-52)

Toto vám říkáme podle slova Páně: My živí, kteří se dočkáme příchodu Páně, zesnulé nepředejdeme. Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem. (1Te 4,15-17)

Dočítáme se zde, že Ježíš přijde náhle, neočekávaně. Svět tedy bude v této době žít v klidu. Když se podíváme, co je psáno v knize Zjevení o době „velkého soužení“, tak tam tento klid

nevidíme. Až se začnou naplňovat všechny katastrofy zmíněné v knize Zjevení, bylo by pro Boží lid poměrně snadné si dobu Kristova příchodu vypočítat. Ale dnes musíme říct, že nevíme, zda Kristus přijde za pět let nebo za padesát. Tuto dobu není možné vypočítat ani přibližně. Nezbyvá tedy než se dívat pozorně kolem sebe a sledovat znamení.

Pán Ježíš také říká, že dva budou na loži, dvě ve mlýně, dva na poli. Jeden z nich bude vzat, druhý zanechán. Bude to okamžik, kdy miliony křesťanů ze země zmizí. Četl jsem, že americká letecká společnost PanAm svého času uvěřila tomuto místu z Bible tak dalece, že stanovili pravidlo, aby v případě, že jeden z pilotů bude věřící, byl druhý nevěřící. Aby letadlo mohlo bezpečně přistát, kdyby náhodou křesťan za letu zmizel. Ano, řidič zmizí z auta, v obchodě zmizí kupující a peněženka plná peněz zůstane na pultě, probudí se manžel a manželka bude pryč. Křesťanům, kteří nemají čistá roucha, najednou spadnou růžové brýle z očí. Uvidí, jak byli oklamáni. Mnozí přijdou za svými duchovními a budou jim vyčítat: „Já jsem ti důvěřoval, když jsi mne uklidňoval. Byl bych žil jinak, kdybych to věděl.“ Bude to doba, kdy po celé Zemi dojde k velikým zmatkům.

Jak tuto dobu budou prožívat křesťané, kteří žijí s Bohem? Najednou uslyšíš zvuk a uvidíš svého Pána a Spasitele přicházejícího na oblacích. Uvidíš toho, kterého tak miluješ, jak stojí na nebi a říká ti: „Tak pojď.“ A najednou si uvědomíš, že pro tebe na zemi vše končí. O nějaký zlomek sekundy nás předejdou ti, kteří zemřeli v Kristu - hroby se otevrou a oni nám půjdou naproti. Budeme vzati k němu na oblaka.

Dílo každého vyjde najevo. Ukáže je onen den, neboť se zjeví v ohni; a oheň vyzkouší, jaké je dílo každého člověka. Když jeho dílo vydrží, dostane odměnu. Když mu dílo shoří, utrpí škodu; sám bude sice zachráněn, ale projde ohněm. (1Kor 3,13-15)

Amen, amen, pravím vám, kdo slyší mé slovo a věří tomu, který mě poslal, má život věčný a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života. (Jan 5,24)

Vždyť se všichni musíme ukázat před soudným stolcem Kristovým, aby každý dostal odplatu za to, co činil ve svém životě, ať dobré či zlé. (2Kor 5,10)

Ve výše uvedených verších čteme o tom, že všichni staneme před soudnou stolicí Kristovou. Nikoli k soudu, ale pro odměnu. Tam se ukáže, zda jsem pracoval pro Krista z lásky k němu nebo z jiného důvodu. Protože Bible říká, že mnohým lidem jejich dílo shoří, ale budou zachráněni jako vytržení z ohně.

Z Bible víme, že tato odměna bude různá. Ten, který již jednou bude vzat, nebude již odvržen a odsouzen. Bude odměněn. Tam se, drahý čtenáři, dozvíš z úst svého Pána: „Jak jsem byl na tebe hrdý, když jsi procházela tím soužením, nemocí, boji a zápasy... Byl jsem hrdý, že jdeš dále, vítězíš...” Uvědomme si tedy, že stojí za to vytrvat, aby se na nás jednou Pán Ježíš s úsměvem podíval a řekl: „Vejd, služebníku dobrý. Tak jsem se těšil na to, až ti budu moci říct, že jsem byl s tebou spokojen.” Bude to nádherná chvíle, kdy nám Ježíš setře každou slzu a bude jen radost. Tam si také uvědomíme, kolik jsme udělali zbytečných věcí.

„Radujme se a jásejme a vzdejme mu chválu; přišel den svatby Beránkovy, jeho choť se připravila a byl jí dán zářivě čistý kment, aby se jím oděla.” Tím kmentem jsou spravedlivé skutky svatých. Tehdy mi řekl: „Piš: Blaze těm, kdo jsou pozváni na svatbu Beránkovu.” A řekl mi: „Toto jsou pravá slova Boží.” (Zj 19,7-9)

Tehdy bude království nebeské, jako když deset družiček vzalo lampy a vyšlo naproti ženichovi. Pět z nich bylo pošetilých a pět rozumných. Pošetilé vzaly lampy, ale nevzaly si s sebou olej. Rozumné si vzaly s lampami i olej v nádobkách. Když ženich nepřicházel, na všechny přišla ospalost a usnuly. Uprostřed noci se rozlehl křik: „Ženich je tu, jděte mu naproti!“ Všechny družičky procitly a dávaly do pořádku své lampy. Tu řekly pošetilé rozumným: „Dejte nám trochu oleje, naše lampy dohasínají!“ Ale rozumné odpověděly: „Nemůžeme, nedostávalo by se nám ani vám. Jděte raději ke kupcům a kupte si!“ (Mt 25,1-9)

Na těchto místech čteme o svatbě. Když se podíváme do 19. kapitoly Zjevení, kdy přichází Ježíš podruhé na zemi, tentokrát po sedmi letech velkého soužení, je již řeč ne o „nevěště Beránkové“ ale o „manželce jeho“. Již prorok Zachariáš ve čtrnácté kapitole říká, že Ježíš přijde k Izraeli „se svojí slávou“. Slávou mužovou je jeho žena! Ano, my s ním přijdeme. Ale k tomu se vrátím později. Ted' se ještě podívejme, co se bude dít na zemi po vytržení křesťanů do nebe.

Sedm let soužení

Pokud jde o příchod Pána Ježíše, kolem něhož budeme shromážděni, prosíme vás, bratří, abyste se nedali snadno vyvést z rovnováhy nebo vylekat nějakým projevem ducha nebo řečí či listem, domněle pocházejícím od nás, jako by den Páně měl už nastat. Žádným způsobem se nedejte od nikoho oklamat, protože nenastane, dokud nedojde ke vzpouře proti Bohu a neobjeví se člověk nepravosti, Syn ztracení. Ten se postaví na odpor a „povýší se nade všechno, co má jméno Boží“ nebo čemu se vzdává božská pocta. Dokonce „usedne v chrámu Božím“ a bude se vydávat za Boha. Nevzpomínáte si, že jsem vám to říkal, ještě když jsem byl u vás? Víte přece, co zatím brání tomu, aby se ukázal dříve, než přijde jeho čas. Ta nepravost již působí, ale jen skrytě, dokud nebude odstraněn z cesty ten, kdo tomu brání. A pak se ukáže ten zlý, kterého Pán Ježíš „zabije dechem svých úst“ a zničí svým slavným příchodem. Ten zlý přijde v moci Satanově, bude konat kdejaký mocný čin, klamná znamení a zázraky. (2Te 2,1-9)

Tu jsem viděl, jak se z moře vynořila dravá šelma o deseti rozích a sedmi hlavách; na těch rozích deset královských korun a na hlavách jména urážející Boha. Ta šelma, kterou jsem viděl, byla jako levhart, její nohy jako tlapy medvěda a její tlama jako tlama lví. A drak jí dal svou sílu i trůn i velikou moc. Jedna z jejích hlav vypadala jako smrtelně raněná, ale ta rána se zahojila. A celá země v obdivu šla za tou šelmou; klekali před drakem, protože dal té šelmě svou moc, a klekali také před šelmou a volali: „Kdo se může rovnat té dravé šelmě, kdo se odváží s ní bojovat?“ A bylo jí dáno, aby mluvila pyšně a rouhavě a měla moc po čtyřicet dva měsíce. A tak otevřela ústa a rouhala se Bohu, jeho jménu i jeho přibytku, všem, kdo přebývají v nebi. A bylo jí dáno, aby vedla válku proti svatým a aby nad nimi zvítězila. Dostala moc nad každým kmenem, národem, jazykem i rasou; budou před ní klekat všichni obyvatelé země, jejichž jména nejsou od stvoření světa zapsána v knize života, v knize toho zabitého Beránka. Kdo má uši, slyš! Kdo má jít do zajetí, půjde do zajetí. Kdo má zemřít mečem, musí mečem zemřít. Ted' musí Boží lid osvědčit trpělivost a víru. (Zj 13,1-10)

V 6. kapitole Zjevení vidíme fáze příchodu Antikrista. Zde ho vidíme jako toho, který přichází a nabízí se lidem, kteří se již nasytili demokracie a volají po vládě pevné ruky. Lidé budou volat po muži, který by konečně zjednal pořádek, protože korupce nabude celosvětových rozměrů, poroste chaos, terorismus. To je možné vidět již dnes. Jeden z politiků řekl: „Kdyby měl dnes Saddám Husajn atomovou bombu a balistickou střelu, bude se rozpakovat poslat ji na kterékoliv hlavní město světa? Ani minutu. A řekněte mi - který parlament nebo kongres

schválí, aby byl v rámci prvního úderu tento člověk předběhnut? V tom okamžiku se ozve: „Tam jsou přece ženy a děti. ‘ Malé národy, jejichž teroristické skupiny uloupí tyto zbraně, začnou diktovat podmínky a národy budou křičet o pomoc. ’ ”

V tu dobu vstoupí na světovou scénu Antikrist - muž slova a činu, který začne jednat a svět ho přivítá. Bude vítán jako Spasitel, kniha Zjevení ho ukazuje jako jezdce na bílém koni. Ale jeho zbraní je luk, zbraň zákeřná - šíp přiletí tiše, ani nevíš odkud, a zabíjí. A Bible nám píše o šípech tohoto nepřítele. Naopak Pán Ježíš je vyzbrojen vždy mečem.

Antikrist přijde a převezme vládu. Podle toho, co nám říká Písmo, bude trvat tři a půl roku, než se plně ujme vlády. V té době udělá smlouvu s Izraelem. Izrael bude vyňat z jeho pravomoci a Antikrist začne i za pomoci Izraele postupně ovládat celou zeměkouli, aby naplnil vizi, kterou měl již Hitler - jedna říše, jeden vůdce. Antikristovi se to nakonec povede.

*V této době je nevěsta (církve) již vzata, ale Bůh člověka stále miluje. Proto budou Antikrista zneklidňovat dva svědkové, o nichž hovoří Zjevení Jana. Ti budou na zemi zvěstovat evangelium a volat k pokání. Budou burcovat národy a mnozí z těch, kteří jako křesťané podcenili Boží slovo, dají na to, co budou tito mužové říkat. Budou se otevírat Bohu, a tím vzbudí velikou Antikristovu nenávist. Písmo následně mluví o mučednících, protože Antikrist spolu se svým pomocníkem - falešným prorokem - začnou zavádět pořádek. Již dnes můžeme u New Age vidět snahu o veliký kompromis všech náboženství. Říkají: „Bůh křesťanů, muslimů i animistů je přece jeden bůh. Každý jej jinak jmenuje, jinak ctí, ale je to jeden bůh. A tak se sjednotíme... ” Jedinou překážkou je Kristus - ten se prohlašuje za **jediného** pravého Boha. Tato doba nebude dobou ateistickou, ale naopak dobou teistickou. Lidé budou nuceni, aby v boha - v nějakého boha - věřili. Budou mít spoustu možností na výběr a ostatní budou muset tolerovat. A do toho přijdou tito dva svědkové. Nebudou rozebírat, kdo to bude. Mojžíš a Eliáš? Enoch a Eliáš? Nebo někdo jiný? Je mnoho pro a proti a není to důležité.*

V ten čas, na konci tří a půlletého období, poté, co je nevěsta již vzata, je Boží lid prokázán jako čistý a svatý a Ježíš Kristus je v nebi svolán králem (Zjevení 11. kapitola). Jeho prvním rozkazem jako krále je, že dává příkaz archandělovi Michaelovi a jeho andělům, aby vymetli ponebeské oblasti. Satan a jeho andělé jsou svrženi na tuto zem. Již nemají možnost žalovat na Boží lid. A Bible píše, že ďábel přichází na zem s velikou zlostí. Utkává se se dvěma svědky a zabíjí je. Lidé se radují, že tito mužové, kteří znepokojovali jejich svědomí, jsou mrtvi. Ale Bible říká, že po třech a půl dnech vstanou před zraky všech lidí země. V době Janově to byla čistá fikce, ani nejrychlejší dopravní prostředek by to tehdy nezvládl. Dnes zprostředkuje televizní kamera bez problémů přímý přenos do celého světa. Bůh věděl, jak to bude na zemi za dva tisíce let vypadat.

V prvních třech a půl letech velkého soužení Izrael postavil za pomoci Antikrista chrám a Antikrist přichází k jeho posvěcování. Právě tam do chrámu vstoupí Satan, Antikrist se v chrámu posadí na svaté místo a prohlásí se za boha. Tam bude Izraelem odhalen. V té době už bude celá Země sjednocena a bude muset přijmout na ruku nebo na čelo znamení Šelmy - číslo 666. Pro nás již dnes není divné, že lidé budou muset přijmout pečť, a kdo ji nebude mít, nebude moci prodávat ani kupovat, jak říká Bible. Tou dobou již budou zrušeny peníze, vše přejde na bezhotovostní počítačový systém, takže realizace - instalace počítačového mikročipu pod kůži všech lidí na Zemi, pomocí něhož budou provádět veškeré finanční operace, bude možná. Příprava na tento krok probíhá již dnes.

Bůh bude ale dále jednat. Na zemi budou stále žít Židé, aby ještě někteří lidé mohli být spaseni. Ve druhé polovině velkého soužení, ve druhých třech a půl letech, se Antikrist zaměří hlavně na boj proti nim. Bude zde antisemitismus, jaký svět doposud nepoznal. Falešný prorok se zaměří na Izrael, aby jej totálně zničil. Zároveň však bude mít sám velké problémy, protože jeho vláda se bude na různých místech Země hroutit.

Ve Zjevení čteme, že je tento systém - Babylon - souzen a současně je souzen i falešný prorok. Mezi Antikristem a falešným prorokem - systémem ekonomickým a náboženským - začíná rivalita, intrikaření.

Druhý příchod Ježíše Krista a tisícileté království

Na zemi končí sedm let velkého soužení a přichází doba, kdy na zem sestupuje Kristus s nevěstou (církví) a svými anděly. Je to v době, kdy Antikrist vede válku proti Izraeli a jen hrstka obránců ještě brání Jeruzalém. V tomto okamžiku se zjevuje Kristus se svojí armádou a všichni lidé Jej uvidí v jeho slávě a moci. Bude se před něj muset dostavit Antikrist i falešný prorok. Oba jsou odsouzeni a jako první jsou hozeni do Ohnivého jezera. Přichází archanděl Michael a svazuje Satana s jeho služebníky. Proč je svázán? Proč nebyl uvržen spolu s Antikristem a Falešným prorokem do Ohnivého jezera? Písmo nám to vysvětluje. I v době následujícího tisíciletého království se budou rodit lidé a i oni musí projít pokušením, aby mohli být souzeni.

Vojska, která chtěla zničit Izrael, jsou sama zničena. Současně jsou vzkříšena těla těch, kteří během těchto sedmi let zahynuli. Ti se připojují k nevěstě a nastává doba tisíciletého království, kdy Ježíš Kristus ukáže lidem, jak si to představoval, když stvořil ráj. Země, kterou člověk po tisíciletí ničil, bude znovu obnovena, padne na ni požehnání, jaké bylo v ráji (i chování zvířat se změní) a po tisíc let Kristovy vlády se budou rodit noví lidé. Nevěsta bude vládnout s Kristem. V té době již budeme mít to tělo, které měl Pán Ježíš, když se po svém zmrtvýchvstání zjevoval učedníkům. Tato těla nebudou podléhat fyzikálním zákonům.

Shromáždím všechny pronárody, svedu je do Doliny Jóšafatu (to je Hospodin bude soudit) a budu je tam soudit kvůli svému lidu, kvůli svému dědictví, kvůli Izraeli, kterého rozehnali mezi pronárody. Mou zemi rozdělili. (Jl 4,2)

...A toho neužitečného služebníka uvrhněte ven do temnot; tam bude pláč a skřípění zubů. ' Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, posadí se na trůnu své slávy; a budou před něho shromážděny všechny národy. I oddělí jeden od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů, ovce postaví po pravici a kozly po levici. Tehdy řekne král těm po pravici: 'Pojďte, požehnání mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa. Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst, žíznil jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne, byl jsem nahý, a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou.' (Mt 25,30-36)

Ježíš Kristus přichází se svými svatými jako ustanovený král na tuto zemi a usedá v dolině Jóšafat, kde dochází k soudu. Vidíme, že soud popsany jak u Jóele, tak u Matouše není otázka hříchu, ale otázka vztahu k Židům. Tady nejde o Poslední soud. Jde o to, kdo vejde či nevejde do tisíciletého království, ne o to, kdo bude a nebude spasen. Ti, kteří nevejdou do Božího království, odcházejí tam, kde je boháč, tam, kde jsou lidé, kteří za celá tisíciletí zemřeli jako nespasení. Tito lidé jsou definitivně připraveni pro to, aby stáli na posledním soudu. Avšak

lidé, kteří se v době Sedmi let zachovali vůči Izraeli vstřícně, vcházejí do tisíciletého království, kde budou mít ještě šanci přijmout spasení.

Rozvázání Satana a poslední soud

Po tomto období, kdy bude na zemi panovat skutečný mír a skutečná spravedlnost, bude Satan rozvázán, jeho démonické hordy také a znovu naplní zemi, aby sváděli lidi. A Bible k našemu překvapení píše, že budou mít úspěch. Ano, lidé vždy touží po tom, o čem mluvil Voltaire a jeho následovníci: „Nechci být pod ničí vládou, já sám chci vládnout. Já sám vím, co je dobré a zlé.” Tímto způsobem Satan znovu svede množství lidí a povede je do boje proti Božímu lidu.

Satan shromažďuje národy, má úspěchy a svádí národy k poslední bitvě. Má možnost znovu svádět a ačkoliv ví, že prohrál, ještě naposledy se raduje ze zničení mnohých. Pak ale zasahuje sám Bůh a ničí všechny vzbouřence proti Králi králů. Satan a jeho přísluhovači jsou navěky uvrženi do Ohnivého jezera. Bible říká: „A toto je smrt druhá.” Začíná poslední soud, na kterém jsou vzkříšeni všichni mrtví, Kainem počínaje, přes Cézara a Nerona až po všechny národy, co kdy žily. Všichni dostávají vzkříšené tělo, aby se mohli postavit před Bohem. Všichni tito lidé se z úst Boha dozvídají rozsudek a jsou uvrženi do Ohnivého jezera. Můžeme se zeptat, zda zde bude někdo ospravedlněn? Ano, budou zde ospravedlněni ti lidé, kteří byli v dolině Jóšafat vpuštěni do tisíciletého království či se do něj narodili a přijali v něm spasení. Ti budou ospravedlněni a vejdou do věčného života.

Dočítáme se také, že definitivně končí role této Země a že Bůh stvoří Zemi novou. Bible říká, že Bůh dal lidem Zemi „navěky”. Stejně, jako my dostaneme nové tělo, tak i Země bude stvořena nová, stará bude spolu s vesmírem zničena. Takže budeme žít na Zemi, ale nové. Jaká bude, to je tajemství, které Bůh připravil k odhalení těm, kteří jej milují.

V každém případě se máme na co těšit. Bůh je velmi vynalézavý. Jednou mi řekl: „Nevíš, jak jsem rád, když vám mohu dělat radost.”